

**mali oglas - VELIKA
PRILOŽNOST**

04 / 201 42 47

DNEVI ODPRTIH VRAT do 30. oktobra 2003

Osnovno ugodne cene in oblike finančiranja poslovnega vozila, nagradna igra, presečenja, ...
AVTOHIŠA VRTAČ KRAJN, Delavska 4, Tel.: 04 270 02 00

NIŽJE OBRESTNE MERE

Gorenjska Banka
Banka s poslubom

za dolgoročne potrošniške in stanovanjske kredite

GORENJSKI GLAS®

Leto LVI - ISSN 0352 - 6666 - št. 85 - CENA 180 SIT (16 HRK)

Kranj, torek, 28. oktobra 2003

Delno poglobljena jugovzhodna varianta

Radovljiska občina in Dars sta se dogovorila o trasi avtocestnega odseka Vrba - Peračica, ki bo zgrajen do konca leta 2008.

Foto: Gorazd Kavčič

Radovljica - Potek gorenjske avtoceste mimo Radovljice je znan in konec je ugibanj, katero od predlaganih variant bodo sprejeli na Darsu. Po dolgotrajnih pogajanjih sta slednji in radovljiska občina našla skupni jezik in se dogovorila, da bo avtocesta Vrba - Peračica delno poglobljena in bo potekala po jugovzhodni trasi.

Del avtoceste od odcepa za Bled do Šmidovega ovinka pri Radovljici bo namesto za šest metrov poglobljen za okoli 2 metra. Varovalnih ograj ne bo, namesto njih bodo za protihrupno zaščito poskrbeli z nasipi in zanje porabili del izkopanega materiala. Pri vzhodnem priključku bo priključek na sedajo glavno, bodočo regionalno cesto, Dars pa bo moral poskrbeti tudi za ureditev zaščitene gozdne učne poti pri Pretrškem polju. Zgradili bodo dva prehoda čez avtocesto pri Radovljici in pri Hrašah, župan Janko S. Stušek pa je za sprejetje trase dejal, da je ekološka in krajinsko sprejemljiva ter dodal, da bo projektant v štirih do petih tednih pripravil projektne

rešitve tudi za nadvoze. Zavrnili je očitke, da je občina z vztrajanjem pri poglobljeni varianti glavni krivec za določitev trase dela gorenjske avtoceste in za

zavlačevanje začetka gradnje. Dogovor morajo sprejeti tudi občinski svetniki, z njim pa niso zadovoljni v radovljiskem Društvu za varstvo okolja, ki občini in župan očita, da so v pogajanjih potegnili krajski konec in se odpovedali prvotni poglobljeni varianti. Avtocestni odsek Vrba - Peračica naj bi bil zgrajen do konca leta 2008.

Renata Škrjanc

Valjavec je naš najboljši kolesar

Spodnje Pirniče - Minulo soboto se je z dirko za 3.VN HiFi Color Studia končala letošnja domača kolesarska sezona. Zmagovalec zadnje preizkušnje je bil Besničan Tadej Valjavec v dresu Fassa Bortola, ki je kot najboljši slovenski kolesar na mednarodni kolesarski lestvici osvojil tudi najprestižnejšo slovensko lovorko, Rogovo zlato kolo za najboljšega kolesarja sezone.

Na skleplni prireditvi v klubu Lipa so podelili tudi priznanje najboljšemu kolesarju v kategoriji do 23 let. Prejel ga je Jure Zrimšek iz ekipe Krke, drugi pa je bil Savčan Kristjan Fajt. Nagradi za najboljša slovenska mladinca sta prejela Grega Bole iz Begunj in Simon Špilar, oba člana ekipe Radenske Roga Trapovci.

Vilma Stanovnik

Alpina z novim direktorjem

Žiri - Ob tem, da je zaradi napovedanega zapiranja obratov na Colu in v Gorenji vasi tovarna obutve Alpina iz Žirov kar precej aktualna, prihaja iz te tovarne še ena presenetljiva novica. Predsednik uprave Martin Kopač se je namreč odločil, da ne bo kandidiral še za en mandat.

Včeraj zvečer, ko se je naš časopis že tiskal, se je Nadzorni svet te družbe odločil o tem, kdo ga bo nasledil. Kot nam je povedal Martin Kopač, ki ima do upokojitve še tri leta, se je za to odločil že pred časom, vsekakor pred odločitvijo o zapiranju obratov, in čeprav bi lahko to breme prevabil na naslednika, je menil, da bo v dobro Alpine to neprijetno nalogo lažje sam izpeljal. Na vprašanje, zakaj ne vztraja še preostala tri leta na mestu predsednika uprave, je bil zelo nazoren: Alpina potrebuje dobrega predsednika, in kakor se ni mogoče naučiti voziti avto iz sovoznikovega sedeža, tudi izkušenj vodenja prvega moža družbe ni mogoče dobiti drugače, kot za krmilom. Sam si je izbral mesto namestnika oz. pomočnika predsednika, ali drugače rečeno, mesto sovoznika - inštruktorja. In kdo bo novi predsednik uprave Alpine? Ko to pišemo, še ni dokončno odločeno, dosedanji pogovori s petimi od šestih lastnikov pa kažejo, da bo soglasno imenovan Andraž Kopač, sedanji direktor nabave v Alpini. Andraž Kopač je sicer nečak Martina Kopača, in ne sin, kot so poročali nekateri mediji. Š.S.

Jesenska zima in oktobrski sneg

Kranj - V četrtek popoldne in v noči s četrtka na petek je snežilo vse do nižin. Na Gorenjskem je zapadlo do dvajset centimetrov snega, v višje ležečih predelih še več. Medtem ko novembrski sneg ni nobena posebnost, je oktobra sneg v nižinah bolj redki, nazadnje je tako zdaj zapadel 1970. leta. Tudi temperature so se v minulih dneh spustile krepko pod ničlo, v alpskih dolinah so namerili minus enajst stopinj Celzija. C.Z., foto: Gorazd Kavčič

Nebotičnik je najbolj ogrožen

V Kranju je štirinajst objektov, ki so previsoki za gasilsko opremo.

"Glavni namen vaje je bil preizkusiti koncept reševanja ljudi iz objektov, ki s svojo višino presegajo zmogljivosti gasilske opreme. Takih objektov je v Kranju štirinajst, najbolj ogroženi pa so nebtičnik in stolpnice na Cesti 1. maja. Vaja nam je uspela, mislim, da so tudi prisotni opazovalci odnesli kaj koristnega," je pojasnil Janko Klemenčič, strokovni vodja JZ

GRS Kranj. Direktor javnega zavoda Janez Osojnik je ob tem opozoril, da imajo kranjski poklicni gasilci v lasti le eno reševalno spiralno spustnico, skozi katero rešujejo ljudi s streh. "Dobro bi bilo, da bi vsaj na kranjski nebtičnik za stalno namestili spustnico, saj bi s tem prihranili precjel dragocenega časa, ki poteka zaradi prevoza spustnice s helikopterjem na streho objekta in njene namestitve na ogrodje," ocenjuje Osojnik. Več na 13. strani.

Simon Šubic, foto: Tina Dokl

KURILNO OLJE IN PLIN
EVROPSKE KAKOVOSTI 080 22 66

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI
TEL: 2014 247
2014 248
2014 249
Gorenjski glas, d.o.o., Kranj,
Žoisova 1, 4000 Kranj

Zmaga za slovensko zgodovino

Dvanajst let po odhodu zadnjega vojaka JLA iz Slovenije in 35 let po ustanovitvi slovenske Teritorialne obrambe oblikujemo učinkovito vojaško organizacijo, ki bo kos današnjim in jutrišnjim izlivom, je v Domžalah ocenil obrambni minister dr. Anton Grizold.

Domžale - V nedeljo, 26. oktobra, je minilo dvanajst let, odkar je slovensko zemljo zapustil še zadnji pripadnik nekdanje JLA, to jesen pa mineva tudi 35 let od ustanovitve slovenske Teritorialne obrambe (TO). Osrednja slovenska prireditev ob tem spominu je dan prej potekala v Domžalah, kjer so odkrili pomnik braniteljem slovenske samostojnosti, ki ga je v parku občine Domžale postavilo Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Domžale. Slavnostni govornik je bil obrambni minister dr. Anton Grizold.

Obeležje braniteljem slovenske samostojnosti v obliki protitankovske ovire sta odkrila minister za obrambo Anton Grizold in domžalski podžupan Toni Dragan.

Obrambni minister se je zahvalil vsem, ki so pred dvanajstimi leti omogočili pomembno sklepno dejanje osamosvojitve Slovenije. "To ste zmogli pripadniki slovenske TO in milice. Zgodovinsko nalogo ste opravili odgovorno in častno. Tudi po vaših zaslugah je danes Slovenija ugledna srednjeevropska dr-

žava, skorajšnja članica evroatlantskih organizacij, ki lahko s svojimi vojaki pomaga zagotavljati mir in varnost v državah, kjer je to potrebno," je dejal.

Odhod zadnjih jugoslovenskih vojakov iz Slovenije je označil kot čas, ko je Slovenija uresničila sanje, ki so jih mnogi rodovi slovenskega naroda sanjali sto-

ODHOD ZADNJEGA JUGOSLOVANSKEGA VOJAKA

letja. "Mogoče se še ne zavedamo povsem zgodovinskih dogodkov, ki v merilu svetovne zgodovine morda ne pomeni veliko, toda za slovenski narod in njegovo identiteto je bil to eden najusodenjših dogodkov," je nadaljeval.

Grizold je nadalje ugotavljal, da po 35 letih TO in dvanajstih letih postavljanja lastnega obrambnega sistema v Sloveniji intenzivno oblikujemo učinkovito vojaško organizacijo, ki bo

kos varnostnim in obrambnim izlivom danes in jutri. Da smo si začrtali pravo pot v prihodnost, po njegovem dokazuje tudi vladna odločitev o prehodu obvezniške vojske v poklicno.

"Sedaj že lahko rečemo, da Slovenija sodi med tiste sodobne države, ki imajo popolnoma poklicno vojsko, še naprej pa se bomo trudili za njeno čim večjo profesionalnost," je še dejal minister. Poudaril je še, da profesionalizacija vojske ni stvar hitrih

in nepremišljenih odločitev, temveč previdnih in skrbno načrtovanih. Za profesionalizacijo vojske ni enotnih receptov, temveč se je države lotevajo različno. "Mi smo se odločili za ukrepe, ki najbolj ustrezajo nacionalnim in obrambnim interesom Republike Slovenije ter njenim gospodarskim zmožnostim," je še povedal obrambni minister.

Dominik Grmek, predsednik domžalskega združenja vojnih veteranov, se je med drugim

spomnil dogodkov v maju 1990, ko se je TO uspešno znašla ob poskušu zvezne vlade, da razroži njene enote. Tudi ker se je tedaj TO takoj uspela organizirati in postaviti skrivna skladišča orožja, je bila kasneje nezaželena osamosvojitvena vojna kratka in učinkovita. "Slovenija se je ubranila in na to moramo biti ponosni. Žal so nekateri za samostojnost Slovenije darovali svoje življenje," se je spomnil na vojne žrtve.

Predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo **Srečko Lisjak** pa je med drugim dejal, da je bila zmaga Slovenije nad tedaj eno največjih armad v Evropi čista in popolna, čeprav nekateri poskušajo omaloževati uspehe slovenske TO in milice v vojni junija 1991. "Ta zmaga nam je po stoletjih trpljenja zagotovila svobodo, demokracijo in samostojnost", je še poudaril.

Simon Šubic,
foto: Tina Dokl

Občinam več denarja

Ljubljana - Vlada je na četrtnovi seji sprejela izračun dopolnjenih zneskov finančne izravnave občin za leto 2003. Februarskega izračuna primerne porabe občin niso spremenjali, spremenja pa se prvotno opredeljena višina pripadajočih sredstev finančne izravnave pri tistih občinah, ki so spremenile oceno lastnih prihodkov, ker ne bodo prejeli pričakovanih sredstev od dohodnine in koncesijskih dajatev od prirejanja posebnih iger na srečo.

Za finančno izravnavo bo tako država po zadnjem izračunu slovenskim občinam namenila 37.558 milijarde tolarjev, kar je za 258 milijonov več, kot je vladna predvidela v letošnjem proračunu. Manjkoča sredstva bodo zagotovili s prerazporeditvijo sredstev v okviru ministra za finance. **S.S.**

Proti kranjskemu centralizmu

Radovljški odbor Nove Slovenije bi se rad sestal s pokrajinskim odborom LDS, da bi spregovorili o povezovanju Gorenjske.

Radovljica - Občinski odbor Nove Slovenije Radovljica se je odzval na Glasov prispevku o ustanovitvi pokrajinskega odbora LDS, katerega naloga bo med drugim tudi prizadevanje za enoto Gorenjsko.

Zapisali so, da so v občinskem odboru N.Si Radovljica pred meseci občinam Bled, Bohinj, Jesenice Kranjska Gora, Radovljica in Žirovnica dali pobudo za ustanovitev pokrajine Zgornja Gorenjska s sedežem na Gorenjskem. Občinski sveti omenjenih občin so tej pobudi prisluhnili in ustanovili Svet za ustanovitev pokrajine Zgornja Gorenjska, ki ga sestavljajo župani teh občin.

"Ker imamo o pokrajinalih različno mnenje, bi se predstavniki občinskega odbora N.Si iz Radovljice z veseljem srečali s predstavniki pokrajinskega odbora LDS v Kranju, poslušali njihove argumente in jim predstavili svoje. Res da v našem odboru nimamo ministrov, poslan-

cev, županov in podžupanov, smo pa v njem ljudje, ki tukaj živimo in delamo, predvsem pa ljudje, ki nam ni vseeno, kaj se z nami dogaja. Prav zaradi tega smo tudi pričeli razmišljati o regionalizaciji. Iz objavljenih dokumentov je namreč jasno razvidno, da občine Zgornje Gorenjske, ki jih pokriva upravni enoti Radovljica in Jesenice, v primerjavi z gorenjskimi občinami blizu Ljubljane vsestransko propadajo. Mlade družine odhajajo, število prosilcev za socialno pomoč se veča, osebni dohodki se nižajo, sorazmerno več mladih se vdaja alkoholu in drogam, zdravstveno stanje prebivalcev se niža," so sporočili iz radovljiske N.Si.

V občinskem odboru vidijo rešitev zatecenega stanja v tem, da se politična in z njim gospodarska moč prenese na Jesenice, sedež Zgornje Gorenjske. "Nič nam ne koristi, če ljubljanski centralizem zamenjamo s kranjskim.

Slovenija je ranljiva na periferiji in koncentracija gospodarske in politične moči v osrednji Sloveniji presega vse razumne meje. Ne samo občutek pripadnosti temu prostoru, ne samo zgodovinska in kulturna povezanost, skrb za preživetje nas vodi pri našem zavzemaju za ustanovitev pokrajine Zgornja Gorenjska," razmišljajo v občinskem odboru N.Si Radovljica. **S.S.**

SLS dobiva nov zagon

Naklem - V sredo, 22. oktobra, so se v Naklem že tretjič v zelo kratkem času sestali predsedniki občinskih odborov s celotno Gorenjsko. Sestanka so se udeležili tudi najvidnejši predstavniki SLS s tega območja (poslanci, ministri, državni sekretarji, župani ...). V izredno odprtitem pogovoru so bili vsi enotni mnenja, da je na bližnjem kongresu 15. novembra v Rogatki Slatini treba v najvišje organe stranke izbrati najspodbujnejše in prizadetne, ne glede na to, iz katere regije prihajajo. Prav zato pa so tudi sami z območja Gorenjske ponudili drugim v izbiro največ, kar imajo, ne oziraje se na to, iz katere občine je kdo.

Vsi prisotni so ocenili, da so na zadnjem glavnem odboru stranke v Ljubljani prav predsedniki občinskih odborov z Gorenjskega nastopili izredno enotno, predvsem pa z veliko pozitivne energije, kar je zagotovo odraz vseh skupnih sestankov v Naklem. V to, da SLS resnično dobiva nov zagon, je prepričala vse zbrane tudi najnovješja raziskava javnega mnenja, izvedena pod vodstvom dr. Toša, da je največji pozitivni

premik med strankami od zadnje raziskave naredila prav SLS. Razprava na to temo je pokazala, da so se prebivalci Slovenije začeli zavedati, da se politična moč z vstopom v EU 1. maja seli iz Ljubljane v Bruselj, tam pa bo največ lahko dosegla prav SLS kot najštevilčnejša poslanska skupina v evropskem parlamentu.

Pri sestavljanju liste kandidatov za vsa voljena mesta na kongresu se je izkazala velika kooperativnost predsednikov posameznih občinskih odborov. Ker pa predlagatelj po statutu stranke ne more biti regionalni odbor, je prišlo do dogovora, da kandidata, ki ga podpira celotna regija, predlagajo vsi odbori, potrebov dokumentacijo pa h kandidaturi pošlje njegov matični odbor.

Na koncu je bil sprejet še dogovor, da se regiji stranke SLS (Gorenjska in Zgornja Gorenjska) še v nadalje srečujeta v Naklem, ker je ta kraj sprejemljiv za vse glede razdalj od prebivališč predsednikov občinskih odborov, očitno pa je v Naklem v zraku tudi veliko pozitivne energije.

Janez Ferlan

Poslanec Vučko v Tržiču

Tržič - Na nedavnem zboru članstva LDS Tržič je bil gost poslanec LDS-a v državnem zboru, ki je predstavil nekatera stališča njihove poslanske skupine do protikorupcijskega, dohodninskega in volilnega zakona, ki jih obravnava državni zbor, in do procesa nastajanja regij.

Vučko je tržiškemu odboru obljubil pomoč pri pretoku informacij o delu državnega zabora in reševanju tržiških problemov (ceste, razvojni projekti, infrastruktura, upravna stavba Peka).

"LDS namreč ugotavlja, da je poslanec iz Tržiča Pavel Rupar redko prisoten na parlamentarnih sejah, poleg tega predvsem politizira in se ne ukvarja s konkretnimi problemi. Na zboru so poudarili potrebo po sprejemu rebalansa občinskega proračuna in prerazporeditvi občinskega denarja za rešitev nujnih zadev - sanacijo serpetin na cesti proti Dolini in proti Seničnemu, obnovi vodovoda v Bistrici, ureditvi razmer v vrtcih in podpori nastajanju novih delovnih mest. LDS je močno zaskrbljena nad visokimi dolgovimi občine Tržič, ki nevarno naraščajo in napovedujejo še nadaljnjo rast obremenitev za občane, ki so že sedaj med najbolj obremenjenimi v regiji," so sporočili iz OO LDS Tržič. **S.S.**

Položnico seveda lahko plačate tudi na naši blagajni na Zoisovi 1 v Kranju (nasproti sodišča, ob Sparu in Hervisu), ki smo jo letos presestili v lepši, prijaznejši prostor. Male oglase in placiila sprejemata Jana, za naročnike skrbi Gordana, ki jo lahko pokličete po telefonu 04/201-42-41. Pri plačilu na naši blagajni seveda prihranite nekaj tolarjev, saj vam ne zaračunavamo provizije.

Druga novost so položnice, ki nam jih poslej pripravljajo v poštnem središču, zato se ne boste več jezili zaradi lepila, ki je bilo včasih preveč razmazano.

Od zadnje naročniške akcije nam je ostalo še nekaj palčnih mešalnikov in ozemalnikov za limone. Poklonimo ga vsakemu novemu naročniku. Poklonili ga bomo tudi vam, če boste vsaj za eno leta na Gorenjski glas naročili svojega sorodnika, soseda, prijatelja. Poskusite, ne bo jih težko prepričati, saj je Gorenjski glas zanimiv časopis, ki prinaša novice iz domačih krajev. Povejte jim, da časopisu vsak petek priložimo televizijo priloga TV okno, vsak zadnji torkov v mesecu revijo Moja Gorenjska in ob koncu leta poklonimo letopis Gorenjska, ki bo tudi letos v celoti v barvah.

Marija Volčjak

Obliž za stari Kranj

Pogled arhitektov na območje nekdane Save v mestu, kjer naj bi postopno zgradili mesto v malem, ki bi konkuriralo velikim centrom na obrobju in mestnemu jedru, upehanemu zaradi zapore prometa, dalo vitalen programski obliž.

Kranj - Prejšnji ponедeljak dopoldan so profesorji in študenti fakultete za arhitekturo v galeriji mestne občine Kranj predstavili idejni projekt stare Save, ki je nadaljevanje predlanske delevnice, in zamisli o ureditvi kanjona Kokre, ki je še vedno premo izkorščen biser mesta Kranja. Njihovo delo sta finančno podprla mestna občina Kranj in ministrstvo za okolje, prostor in energijo.

Idejni projekt stare Save med Gregorčičevim ulicom in reko Kokre je razložil arhitekt Peter Gabrijelčič. Tu bi lahko zgradili pravcato mesto v malem, živo podnevi in ponoči, s parkirno garažo v treh najnižjih etažah, trgovinami nad njimi, v najvišjem nivoju pa restavracije in dvorane. S tem bi pridobili skupaj okrog 82.000 kvadratnih metrov pokritih površin, ki bi jih z mostom lahke konstrukcije, namenjenim bodisi le pešcem ali pa tudi vozilom v drugem nivoju, povezali z levim bregom Kokre. S tem bi staro mestno jedro Kranja, ki zaradi zapore prometa opazno peša, dobilo močan razvojni impulz. Arhitekt Gabri-

jelčič se strinja, da uresničitev takšnega projekta pomeni velik denarni zalogaj, vendar bi se ga dalo lahko graditi postopno, tako kot so podobno kompleksne že gradili v Celju, Novem mestu. Ena od skupin profesorjev in študentov fakultete za arhitekturo se ukvarja s celotnim kanjom Kokre v Kranju, ki je za meščane še vedno po krivici degadirano območje, čeprav so njegovo edinstvenost že začutili nekatere investitorji, zlasti lastniki lokalov, ki so proti kanju odprli terase, vrtote. Te bi kazalo dopolniti še z dostopi v kanjon, dno kanjona pa nadgraditi v neke vrste mestni vrt.

Industrija je v Kranju zasedla najvrednejša mesta je ugotovitev, ki ji Kranjančani ne morejo oporekat. Kot je dejala arhitektka Maruša Zorec, bi moral Kranj postopno sprostiti prostor ob sotočju Kokre in Save in ga polniti z mestnimi vsebinami; razstavično-sejemskimi, razstavnimi, parkovnimi, s tržnico,

stanovanji, širtvijo glasbene šole, parkirišči in dostopom v mestno jedro. Zanimiva je tudi ideja, da bi z razgledno ploščadjo za gimnazijo, mimo občine in stare Save kazalo povezati obe reki, ki oklepa mesto.

Helena Jelovčan,
foto: Gorazd Kavčič

Meritve dimnih plinov obvezne

Posavec - Dimnikarji veljajo za prinašalce sreče in ljudje so jih, predvsem pred začetkom kurilne sezone, radi spustili v hišo in se prepričali, da je z njihovimi pečmi in dimnikami vse v najlepšem redu. Zadnje čase dimnikarji niso povsod zaželeni in dogaja se, da ostanejo pred zaprtimi vrati. Kljub temu da bi morali v vseh stanovanjskih in poslovnih objektih izmeriti emisije dimnih plinov, tega ponekod ne morejo opraviti. Zgodi se, da lastnik bodisi ne dovoli vstopa v hišo, ali pa ne dovoli meritve. Pred dnevi se je slednje zgodilo na Posavcu, vendar primer ni osamljen. In zakaj bi morali dimnikarjem dovoliti meritve? Po Pravilniku o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zraku iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje so meritve v vseh objektih obvezne. Z njimi merijo emisije dimnih plinov, s spremembami pravilnika pa jih morajo namesto na tri leta, opraviti vsako leto. V stano-

vanjskih hišah količina ogljikovega monoksida pri ogrevanju z zemeljskim plinom ne sme preseči 100 mg, pri kurilnem olju pa 175 mg na kubični meter, sajavnosti pri plinskem ogrevanju ne sme biti, pri kurilnem olju pa lahko doseže le vrednost 1. "O našem obisku je stranka vedno obvezčena z njavno, ki jo ponovimo trikrat, omenjene meritve moramo opraviti v vseh objektih, saj tako določa zakon, se pa zgodi, da ponekod tega ne moremo storiti. Če nam lastnik objekta ne dovoli vstopa, lahko poklicemo inspekcijo, če ne dovoli meritve, pa obvestimo pristojne na občini, ki ustrezno ukrepajo. Če meritve presegajo predpisane vrednosti, s tem seznamimo lastnika, ki mora napako odpraviti," je pojasnil strokovni so-delavec Dimnikarstva Dovtel, d.o.o., iz Kranja, Jure Špeh. Meritev opravijo v dobre poleure, v individualnih stanovanjskih objektih pa stane od 6.480 do 7.600 tolarjev.

Renata Škrjanc

Razvoj lokalne samouprave

Kamnik - Konec tedna je bil v Kamniku že četrti posvet pod naslovom Dnevi slovenske lokalne samouprave. Na njem so obnavljali novo lokalno zakonodajo, kako bo evropski pravni red vplival na delo in merila v lokalnih skupnostih. Razpravljalni so o novem statusu javnih uslužbencev, financiranju lokalnih skupnosti, informiranju, plačah in lokalnih ter regionalnih spodbudah na nacionalni in mednarodni ravni. Še posebej aktualna vprašanja so načeli v razpravah o vlogi slovenskih lokalnih skupnosti v odboru regij Evropske unije, o zakonu o javnih uslužbencih, ki med drugim opredeljuje tudi pravice in naloge, govori o napredovanjih, priznanih in različnih odgovornostih. Štefka Korade Purje je govorila o plačah javnih uslužbencev v upravnih lokalnih skupnostih po novem. Obravnavali so tudi novo prostorsko in gradbeno zakonodajo in na eno začetek po novem stanovanjskem zakonu, govorili o spremembah davčne zakonodaje in o vlogi državne uprave pri informatizaciji ter elektronskem poslovanju lokalnih skupnosti. A.Z.

Spisek ni le pod milim nebom

Marsikdo, ki je nezaposlen, ne ve, da je več spiskov o delodajalcih - tudi v toplem in svetlem prostoru na Zavodu za zaposlovanje.

Zunanjina vitrina je pod milim nebom, a je namenjena vsem, ki pridejo mimo.

Naša bralka prizadeto piše: "Pri 30 letih delovne dobe so nas potisnili na Zavod za zaposlovanje Kranj. Poleg vsega se tu že ena mizerija. V dežju, snegu, z marelami, na vetru, soncu stojimo pred Zavodom. ZU-NAJ! Kot berači! In si na kos papirja izpisujemo možne delodajalce. Retorično vprašanje: Ali res ne premorejo v stavbi 20 kvadratnih metrov prostora za te na-

mene? Pridite in slikajte nas!"

In smo šli. Res je. Vitrina z objavljenimi delodajalci, pred katero se ustavljajo številni mimočni, je deloma pod streho, deloma pod milim nebom - pa še ob slabem deževnem vremenu se nič ne vidi!

Vstopili smo na Zavod in se pogovarjali z direktorko območne službe Zavoda za zaposlovanje Kranj Lučko Žižek, ki je to,

domala ponižuje objavo pod milim nebom drugače osvetlila.

"Objava zunaj prostorov je le ena izmed objav in mora biti zunaj, ker je namenjena širšemu krogu, torej tudi vsem tistim, ki pridejo mimo in so zaposleni, a jih zanimajo druge zaposlitvene možnosti. Za vse nezaposlene in tudi zaposlene, ki to želijo, imamo enak spisek delodajalcev tudi na toplem, svetlem notranjem prostoru, pred našimi informacijami v stavbi, vsa prosta delovna mesta objavljamo v Delu, Gorenjskem glasu, na teleteku, na CIPS-u v delavskem domu Kranj. Mislim, da toliko objav zadostuje, res pa je, da morda vsi res ne vedo, da seznam lahko preberejo tudi v notranjih prostorih - od zunanjne vitrine je treba le po stopnicah do istih informacij, ki so v zaprtem prostoru!"

Danes je na Gorenjskem 7.200 nezaposlenih in število trenutno narašča, kar je za konec leta zaznala priliva mladih in izteka pogodb za določen čas običajno. Največ nezaposlenih je v Upravni enoti Kranj, ki je največja, 13

odstotkov nezaposlenih je v Upravni enoti Jesenice. Kot registra smo pod povprečjem - slovensko povprečje je 11 odstotkov - gorenjsko pa 8,6 odstotka. Zdaj delodajalci iščijo predvsem moške za delo v kovinarstvu in gradbeništvu. Mislim, da tisti brezposelnici, ki si resno želijo dobiti delo in ki vztrajajo, delo tudi dobijo.

Lučka Žižek

Na Zavodu smo vsak dan dostopni za vsa vprašanja od 8. do 15. ure, za vse brezposelne imamo dvodnevne delavnice Poti do dela, v katerih informiramo, kako se išče delo, tu je Klub za iskalce zaposlitve ... Za nič ni treba plačati, kdor želi, mu na vse mogoče načine lahko pomagamo."

Darinka Sedej

GORENJSKIGLAS

Odgovorna urednica
Marija Volčjak
Namestnika odgovorne urednice

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik

Uredništvo
novinarji - uredniki:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Helena Jelovčan, Katja Dolenc, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Peterlin, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavržebic, Andrej Žalar, Štefan Žargi; stalni sodelavci: Matjaž Gregorič, Mateja Rant, Mendi Kokot, Miha Naglič, Renata Škrjanc, Simon Šubic, Marjeta Smolnikar

Fotografija
Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Šnider, Lektorica Marjeta Vozlič

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Gorenjski glas je poltnedelni, izdaja ob tokih v petki, v naklad 22 lisoč izvodov zadnji torek v mesecu je Moja Gorenjska. Ustanovitelj in izdajatelj Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Zoisova 1, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13 / E-mail: info@g-glas.si / Mali oglasi: telefon: 04/201-42-47 sprejemanje neprekinitno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan od 7. do 15.00 ure. Naročina: telefon: 04/201-42-41 za četrto trimesečje 2003 znaša 6.040 tolarjev, posamezniki 20-odstotni popust in zanje trimesečno naročna znaša 4.832 tolarjev. Letna naročna znaša 24.080 tolarjev, posamezniki - redni plačniki imajo 25-odstotni popust in zanje letna naročna znaša 18.060 tolarjev. V tem je vracan DDV. Naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do PISNEGA predika; odpoved velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja. Za tujino: letna naročna 100 evrov. Oglasne storitve: po ceniku: DDV po stopnji 8,5 % v ceni časopisa / CENA IZVODA: 180 SIT (18 HRK za prodajo na Hrvaskem).

se nadaljuje

Knjiga avtorja Ceneta Matičiča je izšla prihodnje leto 2004. Prednaročila sporočite na naslov: Gorenjski glas, Kranj, Zoisova 1, telefon: 201 42 00

Piše: Mag. Cene Matičič

Akcija 25 poslancev ali Vpet v leta pomladi sedemdesetih let (XXVIII. del)

in če ne gre drugače celo brutalno surovo obračunati!!!

3. Na akcijo 25 poslancev se že obešajo elementi, ki so resnično nasproti in reakcionarni.

4. Vse to govori v prid temu, da je potrebno potegnitit zavore in zadevo kar najhitreje umakniti z dnevnega reda številnih sestankov po vsej Sloveniji in tudi zunanjih njenih mej.

5. Upoštevati bi moral, da se napetosti v državi stopnjujejo, in da tudi zaradi tega celotna "aferra" ni prav nič primerna, pač pa iz dneva v dan vse bolj mučna in škodljiva.

6. Tudi on sam je bil med doležetnim delom v Partiji večkrat na nasprotnih pozicijah, ki jih je štel za pravilne, pa se jim je zaradi skupnega interesa, odpovedal.

7. Predlagata mi, naj napišem posebno izjavo, ki naj bo formularna kakorkoli že, vendar naj vsaj v enem stavku jasno, glasno, in predvsem nedvoumno nakanujo naslednje:

a) Da je nadaljevanje sedanje akcije nepotrebljivo in škodljivo.

b) Da v sedanji situaciji, torej danes, inkriminirane akcije 25 ne bi niti sprožil, niti vodil.

c) Da so bili naši nameni dobravermi, postopki, ki smo jih ubrali, pa spričo hude časovne stiske objektivno gledano neprimerni in zgrešeni.

d) Da se od akcije 25 poslanec

izjavo napisati kar najhitreje, se pravi vsaj do naslednjega dne.

V odgovoru na njegove predlage sem menil, da je marsikaj povsem točno in sprejemljivo, da pa me moti popolnoma ne-sprejemljiva zahteva po obžalovanju.

Kot poslanec, ki so me moji volivci rokoverjaškega Črnega grabna dvakrat izvolili, sem vedno menil, da je oder naše skupščine tisto mesto, preko katerega lahko jasno in nedvoumno prispevam svoje zamisli in predlage k reševanju pestre lokalne in skupne problematike, pa tudi originalne zamisli glede razvoja zlasti ekonomske in gospodarske sfere naše družbe. Njegove oblube so torej nepo-

Knjižnica po skandinavskem vzoru

Občina je ustanovila proračunski sklad za zbiranje in vodenje namenskih sredstev za novo knjižnico.

Domžale - Knjižnico, ki ta čas domuje v precej utesnjene razmerah v skoraj sto let stari stavbi, naj bi predvidoma leta 2005 preselili v nove prostore nad Mercatorjevimi nakupovalnimi središčem, ki ga že gradijo. Za tako rešitev so se odločili po vzoru skandinavskih držav. Denar za novo knjižnico bodo zagotovili tudi s pomočjo nedavno ustanovljene proračunskega sklada za zbiranje in vodenje namenskih sredstev za nakup prostorov in opreme. Za to bodo po ocenah potrebovali nekaj čez sedemsto milijonov tolarjev, del sredstev naj bi zagotovilo tudi ministrstvo za kulturo v okviru kulturnega tolarja.

Nova knjižnica bo po besedah direktorja Knjižnice Domžale **Jurija Gujtmana** sodobnejša in prijaznejša uporabnikom, predvsem pa bo v njej dovolj prostora. Gradivo jo v sklopu Mercatorjevega poslovnega centra, ki naj bi ga dokončali že prihodnje leto, knjižnico pa naj bi dokončno opremili v dveh letih. V zgornjem nadstropju bodo imeli na voljo približno 2200 kvadratnih metrov površin, v sedanji knjižnici pa je prostora trikrat manj. V njej ni bilo prostora niti za študijsko čitalnico, premalo prostora je tudi za namestitev računalniških terminalov za uporabnike. "Stavba prvotno sploh ni bila mišljena za knjižnico, ampak so za ta namen pred 16 leti preuredili bivše šolske prostore. Prostor je precej utesnjen in že dolgo ne ustreza več sodobnemu poslovanju knjižnice," je poudaril Gujtman. Razen tega stavba z leseniimi stropi ne ustreza tako velikim obremenitvam in lahko postane nevarna.

Lokacija v novi Mercatorjevi stavbi je po mnenju Gujtmana nadve ustrezena, podobno imajo urejeno v nekaterih skandinavskih državah. "Tak primer smo si ogledali na Finsku, kjer se je izkazalo za zelo učinkovito. Ljudje radi obiskujejo knjižnico, saj imajo vse na enem mestu, dovolj je tudi parkirnih mest za obiskovalce." Omenjena rešitev se je izkazala tudi za bolj ekonomično. Če bi gradili novo stavbo, pravi Gujtman, bi stroški narasli čez milijardo tolarjev, razen tega se jim tako ne bo treba ukvarjati s težavami pri iskanju lokacije in pridobivanju zemljišč.

Mateja Rant

Rešitev je delna poglobitev

Avtocesta mimo Radovljice in Lesc ne bo vkopana, bo delno poglobljena. Sprejemljivo le elektronsko plačevanje cestnine.

Radovljica - "Po večletnih pogajanjih, ki so zaznamovali obdobje treh mandatov občinskega sveta, in več kot šestdesetih sesskih smo dosegli dogovor, ki je rešitev za gradnjo avtoceste Vrba - Peračica. Pritisak javnosti je bil zadnje čase velik, dogovor z Darsom pa je prinesel rešitev za gorenjsko avtocesto," je pred dnevi dejal radovljški župan Janko S. Stušek.

Določitev odseka gorenjske avtoceste mimo Radovljice in Lesc prehaja že v drugo desetletje, promet po gorenjski magistralni cesti je vse gostejši, saj se po njej letno pelje okoli 10 milijonov vozil, ki so ga zaznamovale številne študije sprejemljivosti različnih variant trase omenjene avtoceste. Nedavno sprejeti dogovor med radovljško občino in Darsom je končno premaknil gradnjo avtoceste Vrba - Peračica z mrtve točke. Del avtoceste bo od odcepka za Bled do Šmidovega ovinka pri Radovljici delno poglobljen za okoli 2 metra, avtocesta pa bo potekala po jugovzhodni trasi. Ugoden je tudi podatek, da ob poglobljeni avtocesti ne bo varovalnih ograj, namesto njih bodo travnati nasispi, kar je po Stuškovih besedah ekološko in krajinsko sprejemljivejše, poleg tega bodo zanje porabili del izkopanega materi-

ala. Na novem odseku bodo zgradili dva izhoda z avtocesto, vzhodni-radovljški priključek pa bo omogočil priključitev na sedanje glavno, bodočo regionalno cesto. V bližini Šmidovega ovinka bodo zgradili bencinski servis, ki pa bo namenjen le osebnim vozilom. Dogovor predvideva tudi gradnjo dveh prehodov čez avtocesto pri Hrašah in Radovljici, prehod preko lokalne ceste Lesce - Hlebce z nadvozom pa je zaradi letališča neizvedljiv. Predvidena je gradnja novega tunela in viadukta, doreči pa bodo morali še podrobnosti, med njimi tudi sporni del priključka na Brezjah. Projektant bo v štirih do petih tednih pripravil projektno rešitev, za pravočasno nadaljevanje gradnje naj bi vrla sprejela uredbo najpoznejše januarja 2004, zadnji rok za dokončanje gorenjske avtoceste je konec leta 2008. "Zavedati se moramo, da so vse

Janko S. Stušek

rešitve povezane z denarjem, poglobljena varianta pa je rešitev za poseg v Deželo, kot im-

nujemo del Gorenjske," je pojasnil podžupan **Jože Kapus**, podžupan **Jože Rebec** pa je ob tem dodal, da sprejeta jugovzhodna trasa s seboj prinaša tudi razvoj krajev ob njej.

S sprejetim dogovorom pa niso zadovoljni v radovljškem Društvu za varstvo okolja, njihov predstavnik **Vojko Kučina** je namreč županu očital, da se je občina odpovedala poglobljeni varianti, delno poglobljena pa je slaba rešitev. Izpostavljen je tudi smiselnost gradnje bencinskega servisa in predlagal vnovično študijo severne in južne variante, edini sprejemljivi način pobiranja cestnine pa je po njegovem mnenju elektronski, ki ne bo povzročal zastojev.

Renata Škrjanc

Razvojni proračun

Predlog proračuna občine Jesenice za prihodnje leto s 3,7 milijarde tolarjev skoraj za tretjino večji, vendar od tega okoli 914 milijonov tolarjev namenskih sredstev.

Jesenice - "Proračun za leto 2004 je dokaj razvojno naravnan in ima nekaj značilnosti, ki so drugače kot v večini proračunov drugih občin v Sloveniji," je uvodoma povedal župan **Boris Bregant** na oktobrski seji občinskega sveta. S tem, ko občina načrtuje vlaganja v razvojne projekte, hkrati intenzivno išče možnosti pridobivanja dodatnih nepovratnih sredstev. Zato je predlog proračuna navidezno velik, saj zajema okoli 1,2 milijarde tolarjev porabe, ki je vezana na namenske prihode, denimo od takš (na primer za obremenjevanje voda in odlaganje odpadkov) in nepovratnih sredstev. Iz državnega vira računajo na okoli 914 milijonov tolarjev, občinskih sredstev bo 295 milijonov. Pri tem je največja postavka vlaganje v pravilo novih poslovnih površin in odkup zemljišč za te namene.

Običajen del proračuna tako znaša približno 2,6 milijarde tolarjev, pri čemer pospešena vlaganja v izboljšanje poslovnih možnosti "navidezno zmanjšujejo delež sredstev na drugih področjih," razlagata župan. Po dejavnostih zadnja leta najhitreje naraščajo zneski za potrebe otroškega varstva, predvsem na račun dražjih standardov, ki jih predpisuje država. Svetniki in drugi, ki so se vključili v javno

razpravo o osnutku proračuna (osnovno gradivo je objavljeno tudi na spletnih straneh občine), so dali številne podrobne predloge in pripombe, med drugim, naj se ne zmanjšujejo sredstva za vzdrževanje športnih objektov in o potrebnosti gradnje novega vrtca na Hrušici. Intenzivnost vlaganj v pripravo zemljišč za poslovne dejavnosti in spremljajočo infrastrukturo za občino Jesenice pomeni, da so glede na potrebe nekoliko prikrajša druga področja. Župan potrjuje, da dolgo take dinamike ni mogoče zdržati. "Osebno menim, da je leto 2004 tisto, ko mora že nastopiti preobrat. Zato je v proračunu tudi predvidenih 500 milijonov tolarjev od prodaje zemljišč in plačil vlagateljev, ki že koristijo novo komunalno infrastrukturo."

Trendi iz lanskega leta, ko je nekaj novih vlagateljev (zankrat s trgovsko dejavnostjo) že prišlo v poslovno cono, kažejo, da občina lahko pričakuje nove. Pravijo, da je povpraševanje dovolj, sklenjenih pogodb pa še ne, saj je potrebno sprejeti program prodaje zemljišč in se dogovoriti za ugodnosti, ki jih bodo lahko ponudili predvsem organizacijam s proizvodno dejavnostjo, pri katerih je moč računati na nova delovna mesta.

M.K.

Steber miru v loški gimnaziji

Gimnazija Škofja Loka je pripravila že tretji tujejezični recital Unescovih ASP šol. V projektu Steber miru so letos pozornost namenili mladim s posebnimi potrebami.

covi ASP mreži: "Jezik, kultura in tradicija so vrednote, ki jih moramo častiti in spoštovati. Vi to znate, mi vam skušamo slediti."

Vsaka šola v Unescovi mreži je del letošnjih aktivnosti pri pouku tujih jezikov namenila mednarodnemu letu mladih s posebnimi potrebami. "Z recitalom smo pripravili zaključno

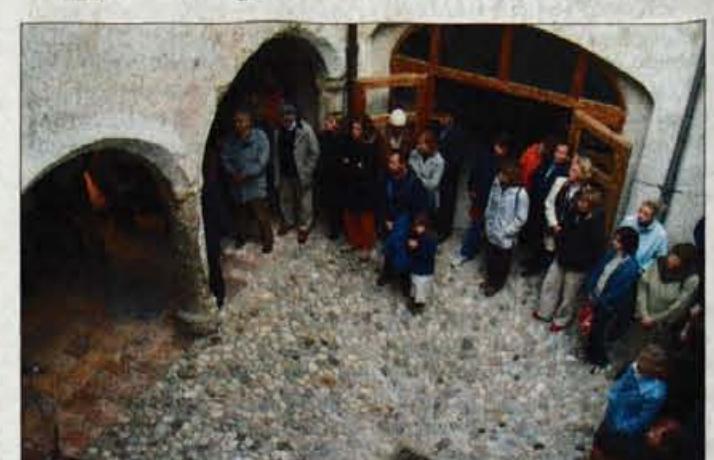
prireditev, kjer smo predstavili tudi vse dejavnosti, ki so med letom potekale na šolah," nam je povedal koordinator Unesco ASPNet **Jože Bogataj**, Gimnazija Škofja Loka. Dijaki so v mednarodnem letu invalidov obravnavali tematiko različnih pogledov na temo življenja s posebnimi potrebami. **Boštjan Bogataj**, foto: Tina Dokl

Lončarstvo v Magušarjevi hiši

Radovljica - V eno najstarejših radovljških hiš se je vrnilo življenje. Vanjo so se spet naselili ljudje, katerih ime nosi že stoletja. Cetrt generacija Magušarjevega rodu. Oli in Urban Magušar sta odprla prenovljeno Magušarjevo hišo, 500-letno radovljško lepotico. Eno najstarejših in najbolj zanimivih hiš v Radovljici.

Lani se je končal denacionalizacijski postopek za njeno vrnitev in zakonca Magušar sta se odločila, da hišo obnovita in v njej uredita galerijo in trgovino lončarskih izdelkov, v prvem nadstropju pa lončarske delavnice in učilnice. Ob odprtju je častni občan Radovljice dr. **Cene Avguštin** poudaril, da so na hiši lepo vidni pozognogotski arhitekturni elementi, ohranjeni so renesančni hodnik, posebno vrednost ima tudi arkadno dvorišče s pozognogotskimi portalni in kletmi, po njegovi oceni pa Magušarjeva hiša, poleg Šivčeve hiše in radovljškega župnišča,

spada med najzanimivejše radovljške stavbe. **Urban Magušar**, po izobrazbi industrijski oblikovalec, je v hiši postavil tudi pregledno razstavo svojega desetletnega ustvarjanja na področju lončarstva, poleg tega je sam opravil tudi veliko obnovitvenih del. "Pred vrnitvijo hiše, pravzaprav gre za dve hiši, povezani z atrijskim dvoriščem, naši družini so bila v njej socialna stanovanja in je bila potrebna temeljite prenov. Hiša je velika, skupaj ima okoli 1000 kvadratnih metrov bivalnih površin in njena obnova je bila zahitev zaloga. V njej sva z-

davanja in tečaje za otroke in odrasle," je dejal Magušar, ki si želi, da bi hiša zaživelala z mestom in njegovimi meščani, ki jim tudi prek lončarstva odpira svoja vrata.

Renata Škrjanc, foto: U.M.

V spomin profesorju Jožetu Ažmanu

Le malo, preden bi dopolnil osemdeset let, nas je tisto zapustil profesor Jožet Ažman. Izsel je iz številne delavske družine v Kropi, kar je gotovo tudi dalo pečat njegovemu življenjski filozofiji. Pripadal je tisti generaciji mladenci, ki se je morala opredeliti do razmer druge svetovne vojne. Kot zaveden Slovenc se je pridružil partizanom. Po vojni je končal kar tri visokošolske študije: študij telesne vzgoje v Beogradu in filozofije ter psihologije v Ljubljani. S tem pa njegovega izobraževanja še ni bilo konč: spremjal je razvoj svojih strok in tako pridobljeno znanje ter svoje izkušnje na številnih strokovnih posvetih posredoval tudi drugim. Visokošolske študije je končal v tistih letih, ko je slovenska prosvetna oblast z dekretem razporejala učitelje po vsej Sloveniji: služeval v Tolminu, Murski Soboti, od leta 1952 pa v Kranju, zadnjih 24 let na kranjski gimnaziji.

Profesor Ažman je bil športnik pisano z veliko začetnico, ne samo kot učitelj telesne vzgoje, ki je znal povezovati vrednote športa z drugimi predmeti, temveč tudi pri športnih aktivnostih zunaj šolskega programa; vseskozi je naglašal pomen rekreativnega športnega delovanja, kar je posebej potrjeval s svojim osebnim zgledom.

Bil je pokončen človek: človek, ki je znal zagovarjati svoja tališča in jih soočati z drugačnimi mnenji. To svojo lastnost je prenašal tudi na dijake. Spoštoval je dijake in jih, če je bilo potrebno, znal tudi zagovarjati. Imel je izredno pedagoško sposobnost in premišljeno metodo, da je s številnimi nazornimi primeri, s katerimi je znal dijake v začetku celo presenetiti, znal vpeljati dijake v bistvo obravnavane teme in jih motivirati za svoj predmet. Rad je imel mladino in prav zato je že v času, ko šolski sistem še ni poznal šol v naravi in podobnih aktivnosti, organiziral za dijake zimovanja in druga zunajšolska srečanja. Profesor Ažman je bil športnik in humanist. Tako kot je njegov vzornik Aristotel povezaval v celoto materijo in formo, tako je profesor Ažman povezaval skrb za krepitev moči telesa in razuma.

Valentin Pivk

Da bo za Vse svete lepo

Minuli konec tedna so ljudje na pokopališčih že začeli urejati grobove. Ponekod je bilo v cvetličarnah čutiti večji promet, zato so trgovci pripravili ikebane na zalogo. Zaradi vremena se največ odločajo za suho in polsuho cvetje, v trgovinah je za urejanje grobov dobro poskrbljeno.

Vsako leto se pred prvim novembrom pojavi "urejevalna mrzlica", ko ljudje želijo urediti grobove svojih rajnih kar se da lepo, nekateri mogoče pri tem celo pretiravajo. Trgovci so se na ta naval dobro pripravili, vendar nekateri med njimi menijo, da je zavest urejanja grobov pri nas še vedno nizka in usmerjena samo na praznik, ne pa na vse leto. Zaradi tega so se trgovine tudi letos oskrbele z vsem potrebnim materialom in nam že nudijo veliko ponudbe.

Različne vrste, barve in kvaliteto sveč je moč dobiti skoraj povsod v navadnih prehrambenih trgovinah, z njimi so dobro založeni tudi svečarji, cvetličarne in seveda veleblagovnice. Marsikje nam ponujajo sveče po zelo ugodnih cenah in v različnih akcijah, vendar so nas predvsem cvetličarji opozorili, da je v tem času na trgu tudi zelo veliko nekvalitetnih, ki imajo neprimerno mešanico voska, zaradi česar sveče ne dogorijo v celoti. Cene sveč se sicer gibljejo od okrog 130 tolarjev navzgor in so na voljo v različnih velikostih, vendar previdnosti pri nakupu ne bo odveč.

Cvetličarji so za kupce pripravili veliko svežega cvetja, rezane in posajenega v lončkih, suhe, polsuhe ter sveže ikebane in cvetlične aranžmaje, pa tudi sveže, kombinirane z umetnim cvetjem. Cene za suhe ikebane

se gibljejo od 3.000 in 3.500 tolarjev naprej, za sveže pa od 3.000 in 4.000 tolarjev dalje. Tudi cvetja za nasaditev je še dovolj, vendar to zaradi vremena ne pride več toliko v poštov. Prav zaradi vremena in vremenske napovedi se ljudje najpogosteje odločajo za suhe, polsuhe in polmetne ikebane, ki v mrzlem in slabem vremenu ostanejo tja do februarja, so nam povedali številni gorenjski cvetličarji. Radi izberejo tudi sveže rezano cvetje ter krizanteme, mačeha in reso različnih barv in vrst, saj menijo, da je sveže cvetje kljub vremenu še vedno najlepše. Krizanteme v lončkih

V cvetličarni Flora na Bantalih pri Kranju...

Nekateri so se lotili temeljite ureditve.

stanje od 800 do 900 tolarjev in več, mačeha in rese pa so seveda cenejše. Kakšnega posebnega trenda pri urejevanju grobov letos ni, predvsem zaradi vremena in tudi, ker pri nas tega v takšnem smislu ni, oziroma še ni. Zato lahko cvetličarji izrazijo svojo domiselnost in estetiko v vsem svojem obsegu.

V nekaterih cvetličarnah je moč dobiti tudi bel in zelen pesek, sicer pa so z njim najbolj založeni v veleblagovnici Merkur, kjer ga imajo kar v petih barvah (rdeč, bel, črn, zelen in rjav) in različnih dimenzij, nekoliko presenetljivo pa je, da

peska pri kamnosekih z nekatrimi izjemami ni moč dobiti. Cene peska se gibljejo od 850 tolarjev za najdebelejšega pa do 2.900 tolarjev za najbolj fino mletega v vrečah po 25 kilogramov.

Urejanje grobov je povezano s stroški, kar občutijo tudi trgovci, največje pa imajo tisti, ki so grob postavili na novo v marmorju ali kamnu. Kakorkoli, konec tedna se bo vsekakor lepo sprehoditi po pokopališču, saj se bodo grobovi bohotili v cvetu, še lepše pa bo zvečer, ko bo gorelo na tisoče barvnih lučk.

Katja Dolenc

Lovci na parcele

Po občini hodijo, kupujejo parcele in gradijo bloke, v katerih so apartmaji za prodajo.

Kranjska Gora - Občinski svet je sprejel odlok o predkupni pravici občine v vseh zemljiških oziroma nepremičninskih zadevah. S takim odlokom se je kar mudilo, kajti v občini kot izrazito turistični občini je vsako leto večji "prtisk" na prostor oziroma na gradnjo, večinoma investitorjev, ki prihajajo od drugod in gradijo za trg - apartmaje.

Sodu je izbilo dno, ko se je izvedelo, da je izdelan idejni načrt za gradnjo blokov, se pravi blokov - apartmajev, na parkirnem prostoru oziroma na avtobusni postaji v Ratečah. Zemljišče je last zadruge, kar so ugotovili tudi premožni investitorji, saj ima vsak dostop v zemljiško knjigo, ki je javna. Ti investitorji so taki kot številni drugi, ki kar hodijo gor in dol po občini in izdelujejo načrte za gradnjo za trg. Iščejo parcele, kjer bi se dalo z gradnjo in prodrogo zaslužiti. Vložijo veliko, a saj so bogati in s prodajo apartmajev bajno zaslužijo. Taki so izdelali idejni načrt, da pozidajo kar avtobusno postajo v Ratečah in to z bloki! Z načrti so prikorakali k lastniku zemljišča in mu ponudili, da za drag denar odkupijo parkirišče oziroma zemljišče.

Na tak način so nastali že številni apartmaji v ogromnih objektih, ki prej kot ne kazijo majhne vasi v Zgornjesavski dolini, kjer so večinoma enodružinske hiše. Zato je občina že sprejela spremembe v prostorsko ureditvenih planih, ki na območju vasi ne dovoljujejo individualnih gradenj, ki bi imele

Darinka Sedej

Srečanja v Budnarjevi hiši

Pet let je, ko je spet oživila Budnarjeva muzejska hiša v Palovčah nad Kamnikom.

Palovče nad Kamnikom - Nad Kamnikom le, 25 kilometrov iz Ljubljane v svoji 350-letni zgodovini stoji Budnarjeva muzejska hiša, ki jo je občina razglasila za tako imenovani kulturni spomenik ožjega pomena. V njej so v soboto in nedeljo proslavili peto obletnico srečanj v njej.

Budnarjeva muzejska hiša v Palovčah je dvosobna hiša z gospodarskim poslopjem pod skodelasto streho. Najzanimivejši je vhodni del z vežo in z ohranjenim črno kuhinjo. Že pet let pa v hiši, katere skrbnica je od začetka razglasitive za kulturni spomenik Iva Šubelj Kramar, celo leto pripravlja razstave, delavnice, kulturne prireditve, predavanja in družabna srečanja. Program prilagajajo času in okolju. V hiši obeležujejo vse praznike in pomembnejša dogajanja iz preteklosti. Vse je, kot pravi skrbnica Iva Šubelj, vezano "na našo etnološko dediščino ali pa je dogajanje izročilo in sporocilo preteklosti."

V hiši zahajajo šolska mladina, študentje arhitekture, etnologije in turizma, ki spoštujejo kulturno dediščino. Hiša in dogajanja v njej so spodbudila tudi domačine iz Palovč in okoliških krajev v krajevni skupnosti Vranja Peč, da se ne udeležujejo le predavanj o ohranjanju dediščine, ampak tudi sami sodelujejo s svojimi izdelki in znanji domače obrti, ki jih predstavljajo obiskovalcem.

Za izvedbo programov v hiši je del denarja v občinskem proračunu, nekaj je sponzorskega denarja, od vstopnine in letne članarine ljubiteljev hiše.

Enkrat na teden v hiši, če se predhodno dogovorijo, pripravijo tudi tipično gorenjsko hrano v črni kuhinji; vse tako kot včasih. Ob takšnih srečanjih pa

se obiskovalci, ki prihajajo zdaj že peto leto v hišo iz različnih krajev Gorenjske in ljubljanskega območja, seznanijo seveda tudi s hišo, z dogajanjem in z delom v njej in seveda s programi, ki so najpomembnejši za varovanje dediščine. Tako kot vsa pomembnejša nekdanja do-

Iva Šubelj Kramar

Tudi ob petem jubileju so postregli z jedmi iz črne kuhinje.

gajanja iz bogate pretekle zgodovine in dediščine pa so minuli konec tedna v Budnarjevi hiši zabeležili tudi peto obletnico prijaznih srečanj in toplih dogajanj v njej. Tokrat so streljal od hiše v gozd predstavili kopo in kuhanje oglja, v hiši so številne prijatelje in obiskovalce, med katerimi jem bil tudi mag. Du-

Andrej Žalar

Programi Evropske unije za mlade

Zavod 'O' je pripravil dvodnevni seminar, s katerim so želeli mlade spodbuditi k sodelovanju v evropskih programih.

Škofja Loka - Zavod škofjeloške mladine Kluba škofjeloških študentov (Zavod 'O') je v okviru dvodnevnega seminarja Programi EU za mlade, ki se je zaključil minuto soboto, mladim predstavil možnosti sodelovanja v programih Evropske unije. Seminar je pomenil uvod v aktivno delovanje Zavoda 'O' na področju omenjenih programov v okviru njihovega mednarodnega dela pisarne, hkrati pa so želeli spodbuditi razvoj skupne evropske identitete mladih v Škofji Loki.

V okviru seminarja so mladim ponudili številne informacije o programih Sokrates, Leonardo da Vinci in Mladina, svoje dejavnosti je predstavilo tudi društvo Mladi evropski federalisti. Program Mladina spodbuja mednarodno sodelovanje z izmenjavo skupin mladih med 15 in 25 letom in pros-

tovoljev, skupinskim pobudami mladih ter različnimi usposabljanji in seminarji. S svojimi dejavnostmi tako podpirajo podjetnost mladih in spodbujajo njihovo kreativnost. Program vključuje tudi pobudo Evropske prostovoljne služba, ki je namenjena mladim med 18. in 25. letom - v tujini ponavadi preživijo od pol do enega leta. Program Sokrates je namenjen visokošolskemu izobraževanju. Študentom omogoča, da od 3 do 12 mesecev rednih študijskih obveznosti opravijo v tujini. Program Leonardo da Vinci pa spodbuja mednarodne projekte mobilnosti oseb, ki so vključene v poklicno in strokovno izobraževanje in usposabljanje. Omogoča pridobivanje novih spremnosti v usmanovah za poklicno in strokovno izobraževanje ali v posameznih podjetjih v tujini. Mateja Rant

Izbrana klasika pri Mariji Krašovec

Priznanja so podelili 28 lastnikom balkonov, med njimi posebej gojiteljem gorenjskih nageljnov. Najlepše med najlepšimi so balkone ocvetličili Marija Krašovec z Žerjavca na Jesenicah s klasičnimi bršljankami, Rafko Penič z Blejske Dobrave s poživljajočimi belimi surfinijami ter Vera in Danilo Svetlin iz Slovenskega Javornika z razgibano zasaditvijo različnega cvetja. Najlepše nageljne pa vzbogajo Anamarija Dijak z Murove ulice na Jesenicah, Franc Korošec s Koroške Bele in Ladislav Zaveljčina z Lipc.

Še to: kot je povedala Ruth Podgornik Reš, ki se strokovno ukvarja z gojenjem balkonskega cvetja (na kratko je spregovorila o skrbi za cvetoče rastline od sajenja do prezimovanja), so pravi gorenjski nageljni praviloma opečnato rdeči, ostalih barv so izvorno iz Švice. Ob pravi negi lahko preživijo tudi 60 let. Čeprav so jutri sedaj že zelo hladna, jih zunaj lahko pustimo do minus 7 stopinj Celzija - bolje, da malo pomrznejo, kot da divjajo. Mendi Kokot

V Aleji obeležje tudi dr. Pavlu Blazniku

V Škofji Loki so ustvarjali ljudje, ki so mesto ob sotočju Sor trajnostno zaznamovali. Kip je mojstrsko delo akademskega kiparja Metoda Frlica.

Škofja Loka - Dr. Pavel Blaznik ima od petka posebno spominsko obeležje v Škofji Loki. Pobudo za postavitev obeležja v Aleji znamenitih Ločanov je dalo Muzejsko društvo Škofja Loka. Dr. Alojzij Pavel Florjančič, predsednik, je ob odprtju poudaril pomen posameznikov, ki vplivajo na določeno okolje in ljudi in njem.

"Pri Ločanah bi se odločil za Škofja Loko in zgodovinarja dr. Pavla Blaznika. Slednji nam je zapustil spomin na našo zgodovino. Danes mu poravnavaamo dolg, prav kmalu pa bomo čast izkazali tudi njegovemu vrstniku in prijatelju dr. Tinetu Debeljaku," je v nagovoru poudaril Florjančič. "Danes postavljamo

obeležje rojaku, ki je Škofja Loko umestil v zgodovino," je povedal domači župan Igor Draksler in nato predstavil svojo osebno plat srečevanja z deli dr. Blaznika.

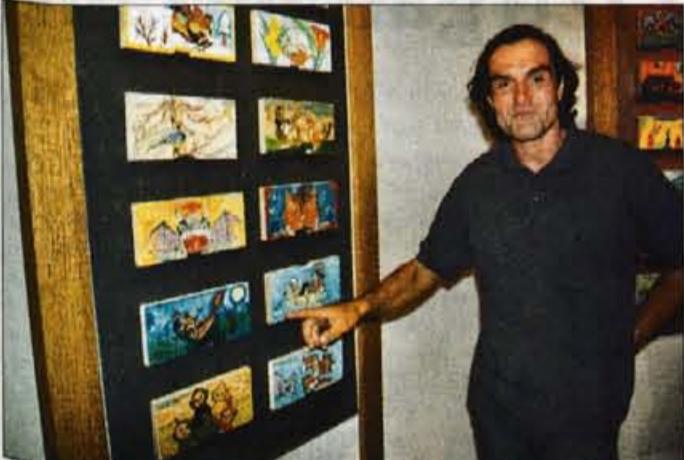
Obeležje je poleg župana odkrila še Blaznikova vnukinja ALENKA LESKOVAR, ki je posebej za to priložnost iz Houstana,

ZDA, prišla v Škofjo Loko. Skupaj z mamo Marijo Leskovar (hči dr. Blaznika) sta se zahvalili za čast, ki ga je Škofja Loka namenila očetu: "Oče bi bil izredno vesel, da je lahko v družbi svojega prijatelja dr. Planić, prav kmalu pa bo tu tudi dr. Debeljak. Hvala vsem, ki ste danes tu kljub snežnemu metelu." Metod Frlic, avtor obeležja, nam je povedal: "Na voljo sem imel kup fotografij iz treh starostnih obdobjij dr. Blaznika. Kar težko se je bilo uskladiti z vsemi željami, saj prav veliko

Dijaki slikali panjske končnice

V Galeriji okrogli stolp Škofjeloškega gradu je še na ogled razstava panjskih končnic, ki so jih ustvarili dijaki Srednje lesarske šole Škofja Loka.

Škofja Loka - Okrogli stolp Loškega gradu že cel oktober gosti zanimivo razstavo panjskih končnic, ki so jih pod mentorstvom akademskega kiparja Mateja Plestenjaka v preteklem šolskem letu ustvarili dijaki Srednje lesarske šole Škofja Loka. Panjske končnice, ki so eden pomembnih delov naše kulturne dediščine, so hkrati tudi lep primer slovenske ljudske ustvarjalnosti preteklih dni. Tokratna razstava pa je prikaz ustvarjalnosti dijakov lesarstva, ki so se v prete-

smrekovega lesa, velikosti 27x13 centimetrov, ki tudi sicer značilna za panjsko končnico.

"Dijakom nisem zapovedal le določene motivike, zato so k poslikavi pristopili nekateri bolj drugi manj samostojno. Poleg ljudskih motivov, ti so tudi sicer najbolj pogosti na panjskih končnicah, ki karikirajo človekove značajske značilnosti in slabosti, so dijaki posegali še po raznih ornamentnih motivih, po nabožnih podobah, mnogi pa so v samostojnem pristopu slikali podobe domačega okolja, junake iz risank, simbole mlade generacije, glasbenih skupin..." Razstavljenih je kakih 120 panjskih končnic, ki bodo kasneje po razstavi bržkone krasile prostore Srednje lesarske šole, mogoče jih bodo dijaki odnesli domov, lahko pa se zgodi, da bo kakšna izmed njih našla tudi mesto v zbirkri več kot 100 panjskih končnic, ki jih hrani Loški muzej.

I.K.

Luči na odprtem morju

Pred nedavnim je pri Vodnikovi založbi izšla zbirka kratkih zgodb grških avtorjev z naslovom *Luči na Odprtem morju*.

Zbirka je pri nas redkost, saj prevodov tovrstne proze iz grščine v slovenščino skorajda ni. Tokrat se je prevoda kratkih zgodb piscev, ki so ustvarjali v času od preloma 19. in 20. stoletja pa vse do šestdesetih let, lotila Klarisa Jovanović. Izbor je najbogatejši z avtorji iz tridesetih let prejšnjega stoletja, generacijo med obema vojnoma, ki je pomembno vplivala na razvoj sodobne grške književnosti. Devetnajst avtorjev se predstavlja vsak s po eno zgodbo. Pregled je vsekakor zanimiv, saj nám na neki način predstavlja tipično sredozemsko čutnost, njihov odprt značaj, ki sta ga izobilovala vroča mediteranska klima na eni ter širina morja in trde zemlje na drugi strani. V zgodbah srečamo nemalo človeških usod, ki so nastajale v vrtincu medčloveških odnosov. Mogoče bo usode ljudi, ki so z grških otokov odhajali na celino, slovenski bralec lahko primerjal tudi s podobnimi usodami naših ljudi, ki so s hribov in odročnih krajev odhajali v dolino, v industrijska središča. Zbirka zgodb, zbranih pod naslovom *Luči na odprtem morju* bo vsekakor dobrodošlo branje na slovenskih knjižnih policah.

I.K.

Piše Eva Senčar

S knjigo o ...

2.999 sit. (naslov izvirnika 14,99 Eur, 2000) Frederic Beigbeder, pamflet oglaševalca na industrijo oglaševanja, prevedli Stojan Pelko, Mojca Medvedšek in Maja Gal Štrömér, zbirka Knjigenametre, Vale-Novak, Ljubljana 2003, 225 str., 2.999 sit.

Pred nekaj dnevi so v Parizu že stotič podelili prestižno Goncourtovo nagrado, francosko književno nagrado, ki nagajencu sicer prinese le simboličnih sedem evrov, a močno vpliva na prodajo knjig: Frederic Beigbeder je bil s svojim najnovnejšim romanom *Windows of the World* najtesnejši tekme zmagovalcu Ametteju. Osem-

intridesetletni Beigbeder, avtor šestih romanov in eseja, se je rodil v Franciji premožnim staršem, študiral politične vede, bil novinar, televizijski voditelj, literarni kritik, glablenik, igralec in medijska zvezda; deset let je delal v oglaševalskih agencijah, dokler se mu ni delo tako prishtilo, da je napisal knjigo o poklicu, ki "onesnažuje svet". "Sem tip, ki vam prodaja sranje. Ki vas sili, da sanjate o rečeh, ki jih nikoli ne boste imeli. Moje poslanstvo je, da se vam cedijo sline. V mojem poklicu si nihče ne želi vaše sreče, saj srečni ljudje ne trošijo. Preživljjam se tako, da vam lažem - in zato me mastno plačujejo.

(...) Če vam pripomam jogurt na stene vašega mesta, ste lahko prepričani, da ga boste kupili." Piše izpoved otroka tisočletja, pravi, in čeprav je "vsak pisec speckahla in vsaka literatura je ovadušto", bi si s tem rad rešil dušo. Ko krasni svet sodobne komunikacije uvršča med novodobne totalitarizme, sam nima moči, da bi iz njega - potrošništva, ki ga narekujejo on in njegova, ena izmed naj-

bogatejših branž, izstopil. Sebe si predstavlja kot novodobnega Che Guevara v Guccijevem sukniču. Protislavne junake Beigbederjevega slovesa so že pred njim ustvarili, recimo Ellis v Ameriškem Psihu - s kokainom zasvojeni junak kupuje vse, kar nosi ime najprestižnejše blagovne znamke, Houellebecqov junak v Platformi prezira samega sebe, do soljudi je apatičen, Moor v Neumannih belih možih celo ponuja beg iz apatije z uporništvom proti mehanizmu izkrivljene oblasti.

Beigbeder vdano prizna, da med porabo in pohabo ni velike razlike: v tej porabi njegov junak vztraja do končne pohabe, pred tem pa razloži, da 'demokracija vodi v umičenje', ker 'politiki ne nadzirajo ničesar več; vlada ekonomija. Marketing je perverzija demokracije: orkester vodi dirigent!' Izvirnik računalniško obdelujejo in bo na voljo tudi na CD romih, kompatibilnih s PC in Macom, soundtrack pa najdete na spletnih straneh www.aprilfish.fr.

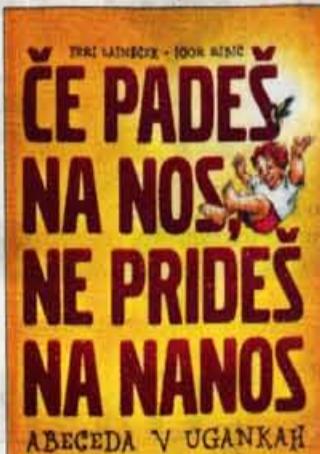
Naročje vode, 1989, olje na platnu, 135 x 96 cm. Provenienca: darilo avtorja leta 2002. Mestni občini Kranj za Zbirko Prešernovih nagajencev.

P. H. F.

Galerija Prešernovih nagajencev
Glavni trg 18, Kranj

Razstave: DUŠAN TRŠAR, 16. oktober - 28. november.
IVE ŠUBIĆ, otvoritev ob občinskem prazniku 3. decembra.

sem super, včasih pa šit, prenašam smrčanje, renčanje, regljanje, brnenje, drdranje, nato pa z mano napišejo rit. Le kdo ne bi pomislil na r. Lainšček in Ribič sta sicer že uveljavljeni avtorski tandem, saj sta skupaj objavila že nekaj uspešnih del, kot na primer ilustrirano fantastično pripoved Velecirkus Argo, zbirka slikanic po knjigi Mislice je bila tudi nagrajena z nagrado večernica ... I.K.

Z ugankami od a do ž

Če padeš na nos, ne prideš na Nanos je naslov abecede v ugankah, slikanice za prvošolce, ki je v začetku letosnjega šolskega leta izšla pri murskosoboški založbi Franc - Franc.

Ata in mama imata po dve, hčerka ima eno, sin je brez nje. Uvodno uganko slikanice do datno pojasnjuje duhovita ilustracija družine z malim sinom, ki kriči a!. Seveda, gre za abe-

do v ugankah, najnovejšo slikanico avtorskega tandem, enega najbolj ustvarjalnih slovenskih pisateljev Ferija Lainščeka in izvrstnega ilustratorja, Igorja Ribiča. Nekolikor zavito vsebino slikanice nam pravzaprav napoveduje že njen naslov Če padeš na nos, ne prideš na Nanos. Kdo je torej pravi del obrazu ali gora na Primorskem? V slikanici se torej skrivajo uganke, povezane s posameznimi črkami, od a do ž. V slovenskem jeziku sicer že znani žanr "abecerime" (podobna dela so že pisali Vera Albreht, Niko Grafenauer, Miroslav Košuta), tokrat dobiva prisrčno nadaljevanje. Lainšček v štiriristični pesmicah - ugankah na duhovit in razumljiv način prvošolci predstavljajo ne pretežak "problem", ki ga ilustrator Ribič oplemeniti in dokončno pojasni z ilustracijami. Pesnika črke spominjajo na različne pojme in situacije iz našega življenja, predvsem pa so tako pojmovno kot jezikovno blizu današnji mladini: Včasih

sem super, včasih pa šit, prenašam smrčanje, renčanje, regljanje, brnenje, drdranje, nato pa z mano napišejo rit. Le kdo ne bi pomislil na r. Lainšček in Ribič sta sicer že uveljavljeni avtorski tandem, saj sta skupaj objavila že nekaj uspešnih del, kot na primer ilustrirano fantastično pripoved Velecirkus Argo, zbirka slikanic po knjigi Mislice je bila tudi nagrajena z nagrado večernica ... I.K.

Srečali so se sosedje

V Preddvoru se je na osmem srečanju sosednjih turističnih društev zbralokoli 120 turističnih delavcev.

Preddvor - Turistična društva Besnica, Bašelj, Kranj, Kokrica, Šenčur, Cerkle, Jezersko, Naklo in Preddvor se srečujejo od leta 1995, leto predtem pa je pobudo za sosedsko srečanje v Mariboru dal tedanji predsednik TD Preddvor **Stane Arh**. Prvo srečanje je bilo v Preddvoru, tokrat pa je vrsta spet prišla na preddvorsko turistično društvo. Prišlo je okoli 120 ljudi, ki prostovoljno delajo v turističnih društvenih nekdanje občine Kranj, tokrat sicer brez udeležencev iz Cerkle in Jezerskega, a je bilo sosedsko srečanje kljub temu prijetno. Nežne zvoke citer je ubirala **Marjeta Pipp**, zaplesali so plesalci **Folklorne skupine Cirles**, zapele pa upokojenke **Ženskega pevskega zabora Josipine Turnograjske**. Zbrane je pozdravil predsednik TD Preddvor **Drago Sitar**, med gosti pa so bili tudi **Andrej Babič**, njegov častni član in ustanovitelj Gorenjske turistične zveze, sekretar zvezre **Franc Dolhar** in mag. **Franc Ekar**, župan občine Preddvor. Slednji je v navoru turističnem delavcem nagnil pomen prostovoljnega druženja in dela v prid turizmu, o načrtih občine v turističnem razvoju pa se je dotaknil zlasti potrebe po razvoju podeželja in oživljjanju turizma, ki je bil nekdaj v Preddvoru veliko bolj razvit, kot je danes. Prav je,

se že sedaj odzivamo na izzive, ki jih prinaša prihodnje leto, ko bo Slovenija del Evrope, je dejal Ekar. Povezovanje s sosedji onstran meje (sicer našimi velikimi turistični konkurenči) naj bi opredeli s ureditvijo ceste, ki bi povezovala slovenske in avstrijske kraje, oživlja tudi pobuda o skupnem krajinskem parku. Preddvor sam pa ima v turizmu še veliko neizkorisčenih možnosti, za katere občina v sodelovanju s partnerji še išče rešitev. Francu Ekarju so domači turistični delavci izročili darilo in mu voščili ob njegovi nedavnini 60-letnici. Na prireditvi so se

drugo za drugim predstavila turistična društva. Za vsako od njih je značilna kakšna posebnost, veliko pa imajo zaradi prenika znamli tudi skupnega. Zanje se z idejo, ki jo povzamejo od sosedov, nato pa nadaljuje s tekmovanjem, kdo bo boljši, je o konkurenči med njimi dejal povezovalec programa **Brane Likozar**. Srečanje se je nadaljevalo z druženjem ob zvoki **Vaških muzikantov**, gostitelji pa so poskrbeli tudi za pogostev z domačimi dobrotami, ki jih je ponudila tudi **kmetija Ušlakar z Brega**.

Danica Zavrl Žlebir

Priznanja zaslužnim zdravnikom

Bled - Gorenjsko zdravniško društvo se je oktobra zbralokona Bledu na redni letni skupščini. Udeležencem je govoril predsednik mag. **Branko Lubej**, dr. med. Po sprejemu poročil o delovanju društva je predsednica komisije za priznanja **Marija Šimenko - Vodnjov**, dr. med., razglasila letošnje nagrajenje. Priznanja Gregorija Voglarja so prejeli zdravniki **Karmen Janša** za delo na področju interne medicine - diabetologije, **Vekoslav Krumpestar** za živiljenjsko delo na področju otorinolaringologije, **Helena Simoniti** za delo na področju bolniške neonatologije, **Majda Rous - Medvešček** za delo na področju pediatrije, **Gertruda Vogrin - Pogačar** za delo v interni medicini in diabetologiji ter **Nuša Potočnik - Virnik** za delo v splošni in urgentni medicini. Zlati prstan bo nosila prof. dr. **Jana Furlan - Hrabar**, dr. med., ki si ga je zasluzila z živiljenjskim delom na področju pulmologije in alergologije. Srečanje je z nastopom obogatil pevski zbor Blejski odmevi, po strokovnem predavanju o depresijah in njihovem zdravljenju pa je sledil družabni del. Ponovna priložnost za druženje je bil 12. Zdravniški ples, ki ga je društvo pripravilo 25. oktobra 2003 v plesni dvorani igralnice Casino na Bledu. Tam zdravniki niso le plesali, ampak so uživali tudi ob nastopih Blejskega plesnega studia in internacionalne baletne šole Bled.

S.S.

Staro rokodelstvo iztrgali pozabi

Izdelovanje mlinskih kamnov je danes že izumrla obrt, Turistično društvo Naklo in kmetija Poličar iz Police pa sta poskrbela, da ne bo utonila v pozabo.

Polica pri Naklem - V soboto so namreč v starem kamnolomu na Poličarjevi kmetiji odprli muzej mlinskih kamnov na prostem. Tam je zadnji svojega rodu iz bele konglomeratne skale klesal mlinske kamne mojster Franc Puhar. V knjižici Izdelovalci mlinskih kamnov, umetniki izdelkov iz konglomerata je njegova hči **Mara Črnilec** povzela zgodovino družine Puhar in postopek tega trdega rokodelstva. Prvi se je v rodu Puharjev s tovrstnim kamnoseštvom ukvarjal Jožef Puhar, oče izumitelja fotografije na steklo Janeza Puharja, zadnji mlinski kamen pa je leta 1974 napravil Franc Puhar in se potem upokojil. Potreba po mlinskih kamninah je usahnila hkrati z izginevanjem tradicionalnih mlínov. Zamisel, da bi to staro obrt iztrgali pozabi, se je leta 1995 porodila turističnim podmladkarjem v naklanski šoli v okviru projekta Turizmu pomaga lastna glava, uresničila pa sta jo Turistično društvo Naklo in kmetija Poličar. Kar pet delovnih akcij in 300 prostovoljnih delovnih ur je bilo potrebnih, da so postavili muzej na prostem,

pevski zbor Dobrava iz Naklega, harmonikar **Jože Šticlec**, recitatorja **Zoja Črnilec** in Tim Poličar ter povezovalec **Mirko Poličar**. Muzej je odprla Štefka Pavlin ob pomoči vnukov **Jere in Kocljaj**, v imenu družine pa se je za osvežitev spomina na očetovo obrt zahvalila **Jožica Puhar**, danes veleposlanica republike Slovenije v Grčiji, ki je za to priložnost pripravila iz Aten. Na sliki: člani družine Puhar ob pravkar odprttem muzeju mlinskih kamnov na prostem.

Danica Zavrl Žlebir

Učenci so obiskali gasilce

Predosje - Med društvami, ki so oktobra na stežaj odprla vrata domov za obiskovalce, je tudi PGD Predosje. Gasilstvo ima v kraju dolgo tradicijo, saj bodo čez dve leti praznovali stoletno društvo. Med več kot 120 člani je tudi veliko mladih, je seznanil učence domače šole član upravnega odbora **Cveto Lebar**. Minulo sredo in četrtek so šolarjem pokazali gasilska oblačila, orodje in opremo, med katero je bila najbolj zanimiva ročna brizgalna iz

leta 1905. Ob predstavitvi dela gasilcev so opozorili na nevarnosti ognja v raznih okoljih. Mladi so se pomerili v zlagaju sestavljanke, ki je posvečena mesecu varstva pred požari, za kar so jih nagradili z bononi. Povabilo so jih k vstopu v društvo, za katero so mnogo pokalov priborile ekipe mladih, dvakrat so imeli gorenjske pravke, trikrat pa so sodelovali na državnih tekmovanjih. Kot je povedal vodja veteranov **Jože Krč**, so v sredo pripravili mokro vajo na Suhi s tamkajšnjim društrom v okviru krajevnega praznika, kontrolirali so omrežje hidrantov in organizirali pregled ročnih gasilnih aparatov.

Jubilej gasilcev s Trebije

Trebija - Prostovoljno gasilsko društvo Trebija letos praznuje 70 let ustanovitve. Ob obletnici so se že drugič veselili osvojitev Županovega pokala, ki poteka skupaj s tekmovanjem Gasilske zveze Škofja Loka. Ob jubileju so pripravili tudi občinsko gasilsko vajo in slavnostno sejo, organizirali parado in razvili nov mladinski prapor ter pripravili dan odprtih vrat. Danes ima društvo več kot 200 članov. Ob praznovanju pa so prenovili še fasado gasilskega doma, pred njim položili tlake, zamenjali vrata in obnovili stolp s sirenom. Letos so imeli že pet intervencij, velikokrat se podajo tudi na cerkniško območje.

Boštjan Bogataj

Gasilske vaje in tekmovanja

Na Križu vaja, v GZ Vodice vaja in tekmovanje.

V Dornicah so imele vajo članice iz GZ Vodice.

vaji članic je sodelovalo 33 gasilk iz društev Šinkov Turn, Bukovica - Utik, Repnje - Dobruša, Polje in Zapoge. V akciji so ugotovili, da na območju

Dornic oziroma na zahodnem delu občine primanjkuje vode, kar bi morali upoštevati gasilci, če bi prišlo do reševanja ob resničnem požaru. V gasilskem

avtoralyju pa je sodelovalo osem ekip iz petih društev. Vaja je potekala na šestih lokacijah. **Pri članicah** je bila najboljša ekipa Šinkovega Turna, druga je bila z enakim številom točk ekipa PGD Polje, tretja pa ekipa Bukovice - Utik. **Pri članih** je bila prva ekipa iz PGD Šinkov Turn, druga ekipa PGD Polje, tretja pa z enakim številom točk ekipa PGD Bukovica - Utik. **Pri članih** je bila prva ekipa iz PGD Šinkov Turn, druga ekipa PGD Polje, tretja pa z enakim številom točk ekipa PGD Bukovica - Utik.

Na avtoralyju so izbirali tudi najboljše voznike. **Pri članicah** je bila najboljša Niko Špenko iz PGD Bukovica - Utik, pri članih pa Niko Bergant iz PGD Zapoge. Tekmovanje je pripravil poveljnič GZ Vodice Lojze Kosec, pokale in odličja pa je podelil predsednik GZ Vodice Janez Jenko.

Andrej Žalar

Zdravje - naša izbira

Okoli 150 slovenskih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov se je udeležilo strokovnega srečanja na Bledu.

Bled - "Zdi se, da ima vsak dan manj ur. Vse bolj izgubljamo nadzor in le težko se prisilimo upočasnititi ta divji ritem. Pa vendar se tudi ta ritem enkrat ustavi. Še največkrat takrat, ko nas nekaj preteče, zabolvi. Za nas, zdravstvene delavce, ki se dnevno srečujemo pretežno s težavami drugih, morda celo bolj pogost. A vendar je izbira, kdaj, kje in za koliko časa se bomo ustavili povsem v naših rokah," je kot uvod v strokovno srečanje medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije zapisala predsednica Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov (DMSZT) Gorenjske Monika Ažman.

Petkovega strokovnega srečanja na Bledu se je kljub slabemu vremenu udeležilo okoli 150 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, s predstavljenim znanjem pa naj bi bolje poskrbeli tudi za svoje zdravje in lažje pomagali bolnikom. Vodilo to kratnega regijskega srečanja, ki

ga je pripravilo DMSZT Gorenjske, je bila misel: **Zdravje - moja zavestna izbira**. Program predavanj in delavnic je bil raznolik; od kitajske medicine do zdrave prehrane in vpliva značaja na zdravje. O slednjem je predaval klinični psiholog prof. Viktor Gerkman, ki je

Medicinske sestre in zdravstveni tehniki so prisluhnili predavanju prof. Viktorja Gerkmana (drugi z leve) o vplivu značaja na zdravje.

Kombi za Pediatrično kliniko

Ljubljana - Minuli petek je ljubljanska Pediatrična klinika dobila sodoben kombi za prevoz svojih bolnikov. Lumpijev kombi, vreden 6 milijonov tolarjev, jim je podarila delniška družba Mercator. Omenjena klinika je imela že dalj časa težave s prevozi otrok in mladostnikov na zdravstvene pregledne, za to je imela le dva kombija, eden od njiju je star deset let, nima varnostnih pasov in klime, zato je neustrezen za varen prevoz mladih bolnikov, z novim kombijem pa bodo prevozi odslej lažji. Dnevno morajo prepeljati okoli 30 bolnikov s spremjevalci, na Pediatrični kliniki se letno zdravi okoli 10.000 otrok in mladostnikov iz vse Slovenije, v njihovih specjalističnih ambulantah pa se jih oglasi več kot 35.000. Lumpijev kombi je v.d. generalnega direktorja Kliničnega centra doc. dr. Sergeju Hojkerju, dr. med., in strokovnemu direktorju Pediatrične klinike dr. Cirilu Kržšniku, dr. med., izročil predsednik Mercatorjeve uprave Zoran Janković. Kržšnik je ob tem dejal, da je Mercator že večkrat prisluhnil težavam, s katerimi se srečujejo v zdravstvu, ker pa Pediatrična klinika nima dovolj ustreznih kombijev za prevoz bolnikov, je podarjen Lumpijev kombi pomemben prispevek za kliniko. Za zabavo in veselje mladih bolnikov so poskrbeli Romana Krajncan in klovna Andy&Joli. R. Š.

med drugim dejal, da so že antični zdravniki opažali, da različni temperamenti zbolevajo za različnimi vrstami bolezni. Nauk o štirih elementih je pomagal človeške značaje razporediti glede na to, koliko ognjene (voljno-iniciativne), zračne (miselno-komunikacijske), vodne (čustveno-odnosne) in zemeljske (čutno-praktične) usmerjenosti kažejo, kakšne boleznesne slike prevladujejo pri posameznih značajih. "Bolezen ne pomeni samo jalovega trpljenja, bolezen je tudi izliv k premisliku, kako bi svoje življenje spravili v red, ki nam ga narekuje naša človeška narava," je še dodač Gerkman. Zdravnik tradicionalne medicine Igor Razinger, dr. med., je predaval o zdravju in bolezni po načelih tradicionalne kitajske medicine,

višja medicinska sestra Jana Božič je govorila o sevanju, višji medicinski tehnik, bolnišnični dietetik Jože Lavrinec pa je predstavil vidike zdrave prehrane in načine ločevanja modne diete od zdrave prehrane. Zanimivo je bilo tudi predavanje Angležanke Viviane Fingerhut o kineziologiji, s katero naj bi ljudem pomagali doseči blagostanje in zdravje, profesor Ivo Konc in Aleš Ogrin pa sta na stojnicah predstavila zeliščne kreme in druge izdelke za zdravo življenje. V Sloveniji je 13.000 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, ki delujejo v 11 društvih. Slednja si zelo prizadevajo za njihovo ozaveščanje o zdravem načinu življenja in skrbijo tudi za lastno zdravje, ki je njihova zavestna izbira.

Renata Škrjanc, foto: R. Š.

DRUŽINSKI NASVETI

Kako se pogovarjam z otroki (2)

"Dve uri sem se pogovarjala z otrokom. In kaj je povedal? Nič." (mama)

Kaj ste počeli v vrtcu? Nič. Kako je bilo v šoli? Tako kot vedno. Kaj ste se učili? Nič takega. To je pogosta komunikacija med starši in otroki. Odrasli sprašujemo, otroci odgovarjajo na najkrajši način, da se izognejo nadaljnjam vprašanjem. Le zakaj je tako? Možna razloga sta vsaj dva. Prvi razlog se skriva v našem zanimanju za otrokov svet - ali nas resnično zanima, kaj je otrok počel v vrtcu, ali to vprašamo, zato da pač nekaj vprašamo. Otrok razlikuje iskreno zanimanje in vprašanja iz navade. Včasih se zgodi, da otrok vendar ne pove, kako se je imel v vrtcu, in še preden do konca pove svoje misli, ga prekinemo, mu postavimo novo vprašanje ali ga kako drugače ustavimo. Drugi razlog kratkega in jedrnatega odgovora je prav gotovo v tem, da si otroci tako zagotovijo mir pred zasliševanjem in sodbami o tem, ali so nekaj storili prav ali ne. Odrasli pogosto uporabljamo hitre sodbe in še hitrejše zaključke. Ker otroci in mladostniki ne želijo biti obsojeni, to preprečijo z vsakdanjimi odgovori, za katere vedo, da jim ne prinašajo težav. Starši smo samo ljudje in nihče se ni rodil s prirojeno sposobnostjo učinkovitega komuniciranja. K sreči pa smo se rodili s sposobnostjo spreminjanja ... Zato si vzemimo čas za premislek in se vprašajmo, kako bi lahko izboljšali pogovor z otrokom. Metoda, ki jo rada uporabljam, se imenuje metoda "odpiranja vrat". Ne vem, kdo si je izmisli tak originalno ime, pa vendar je pri tej metodi res tako, kot bi odprli vrata in otrokova sporočila povabili v goste. To je metoda, s katero otroku sporočamo, da nas resnično zanima, kar nam želi povedati in ga pri tem spodbujamo. Otroci in mladostniki imajo takšen način pogovora radi prav zaradi odstopnosti sodb, zgrajanja, moraliziranja. Odrasli pri tem uporabljamo predvsem medmete (aha, oho, ja?, mhm, joj, ipd) ali kratke besede, s katerimi potrjujemo svoje zanimanje (zanimivo, poučno, napeta zgodba, različno mnenje, ...). Včasih samo ponovimo del otrokovega stavka (in potem si šel do razredničarke...) in tako otroku pokažemo, da nas zgodba zanima in da ji sledimo. Le kdo ne bi nadaljeval s svojim pripovedovanjem in razmišljjanjem, če ga nekdo spodbuja, da pove še več, še bolj zanimivo? Otrok pa mora biti v tem primeru prepričan, da mu takšno pripovedovanje ne bo prineslo težav. Kajti, če s takšnim poslušanjem "odpiramo vrata", jih nikar ne zapirajmo, še preden so povsem odprta. In ko se otroci in mladostniki počutijo varne s svojim sporočanjem, potem nas ne bo več strah, da jih zgubimo zaradi tega, ker smo preslišali njihovo sporočilo.

S štirimi milijoni dosegli cilj

Dobrodelen akcija Pomagamo Kristini in njeni družini je doseglila cilj: zbrati štiri milijone tolarjev za prilagojeno vozilo.

Škofja Loka - Natančen znesek je 4.073.903 tolarjev. Toliko denarja je v dobrodeleni akciji Območnega združenja Rdečega križa Škofja Loka ob pomoči Gorenjskega glasa zbral 147 darovalcev in to je bil tudi z družino Kožuh s Sv. Florijana nad Zmincem dogovorjeni cilj. Razliko do prilagojenega kombija na štirikolesni pogon (roko na srce, potrebovali bi ga že sedaj) bo zbrala družina sama, ki je dobila ugodno ponudbo za brezobrestno posojilo. Na vozilo pa bodo morali počakati do januarja. Od našega zadnjega poročanja je kar 725.411 tolarjev prispevalo novih dvajset darovalcev.

To so bili: Iskrica v Žalostnih očeh Nedeljskega (18.000), družina Justin (5000), Gorenjska predilnica, d.d., Škofja Loka (10.000), darovalec, ki ne želi biti imenovan (30.000), Alpetour, špedicija in transport, d.d., Škofja Loka (200.000), Župnijska Karitas Škofja Loka (150.000), Lotrič, d.o.o., Selca (15.000), Marija Draškovič, Škofja Loka (2000), Martin Uršič, Gabrk (26.411), Lovska družina Škofja Loka (15.000), Iskrica Nedeljskega (3000), Momir Sibinčič, Škofja Loka (10.000), Anka Bertoncelj, Železniki (10.000), Marija Vuričić (1000), Rezka Košir, Škofja Loka (5000), Andrej Pipp, Škofja Loka (10.000), Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana, DE Kranj (75.000), Meta Čarman (10.000), Marija Zupanc,

Škofja Loka (100.000), Mebor, d.o.o., Sv. Lenart (30.000).

Vsem darovalcem iskrena hvala za denarno pomoč, ki bo Kožuhovim olajšala vožnje njenih Kristine. Akcija je pri kraju, če pa še kdo želi kaj darovati, bo prispevec z veseljem sprejela družina. Na koncu dolgujemo še pojasmnilo. V preteklih zapisih o darovalcih se je večkrat pojavilo ime Humanitarni zavod Vid, vendar je šlo v teh primerih za nakazila iz skladova Iskrice v Žalostnih očeh časopisa Nedeljski dnevnik, ki je tudi objavil zgodbo o Kristini, bralci pa so prispevali v sklad, ki je finančno povezan s Humanitarnim zavodom Vid.

Danica Zavrl Žlebir

Želijo odpraviti grajene ovire

V urbanem okolju je še veliko grajenih ovir, ki invalidom na vozičkih otežujejo že tako ovrano gibanje.

Škofja Loka, Jesenice - Septembra je podjetje Gocan iz Portoroža, ki se sicer bolj ukvarja s prilagoditvijo avtomobilov za invalide, pri bloku Podlubnik 155 montiralo vzpenjalno ploščad, s katero bo 20-letni paraplegik Zoran Komljen poslej premagoval osem stopnic do pritličja domačega bloka. Kot smo že poročali, so denar za ploščad prispevali donatorji v dobrodeleni akciji, ki jo je organiziralo Društvo paraplegikov Gorenjske ob pomoči občine Škofja Loka in Gorenjskega glasa. Miran Bevc iz podjetja Gocan pravi, da je to tretja tovrstna dvižna ploščad v Sloveniji, in Zoranu želi, da bi mu dobro služila. Naprava je vredna bližu 2 milijona tolarjev. Miran Bevc pa pravi, da država pri tem brez milosti pobere 20-odstotni

davek, čeprav je stvar namenjena invalidu. Odprtja nove naprave se je prejšnji teden udeležil tudi Matjaž Planinc, arhitekt, ki dela za Zvezo paraplegikov Slovenije, kjer skrbi za boljše

možnosti invalidov v grajenem okolju. Zveza si prizadeva, da bi v okolju odpravili čim več grajenih ovir, da bi se lahko ljudje na invalidskih vozičkih neovirano gibali. Tako poskrbi za klan-

prizadevala, da bi bila sprejeta zakonodaja o gradnji objektov brez arhitektonskih ovir. Zakon o tem je v veljavi od 1. januarja 2003 dalje, kar je korak bližje invalidom prijaznim gradbenim reštvam v evropskih državah.

Na zanimiv način pa so na grajene ovire v okolju ob tednu mobilnosti septembra opozorili na Jesenicah. Župan občine Jesenice Boris Bregant in direktor komunalne direkcije Tomaž Vidmar sta se na invalidskih vozičkih popeljala po cestah, ploščnikih in parkiriščih, da bi preverila, kako so urejene poti za gibalno ovrane osebe in kje so še arhitektonski oviri. Dogodek je pripravilo Društvo za cerebralno paralizo Sonček Zgornje Gorenjske (vodi ga Daniel Dvoršak). Na ta način so želeli v praksi pokazati na težave, ki jih vsakodnevno občutijo invalidi. Udeležence dogodka je župan na koncu povabil v novo občinsko stavbo, kjer so dostopni dobro urejeni za invalide na vozičkih.

Danica Zavrl Žlebir, foto: Tina Dokl

Možnosti za boljše življenje invalidov

Ljubljana - Nedavno se je v Državnem zboru v sodelovanju s parlamentarnim odborom za zdravstvo, delo, socialno politiko in invalide postal odbor za pripravo in izvedbo evropskega leta invalidov 2003. Vodi ga minister za delo, družino in socialne zadeve dr. Vlado Dimovski, ki je poudaril, da je glavni cilj invalidske politike v prihodnjem desetletju izboljšati kvalitetno življenja invalidov in njihovih družin, zlasti pri njihovem vključevanju v družbo na enakovreden način. To bo mogoče predvsem ob celoviti presoji položaja invalidov, njihovih posebnih potreb, sposobnosti in okoliščin.

Velika pozornost bo v prihodnje namenjena potrebam invalidnih otrok, njihovih družin in tudi starejšim invalidom. Razvijali bodo take podporne ukrepe, da bodo imeli otroci možnost

odraščati doma in se šolati v svojem okolju. Tudi z aktivnostmi odbora za pripravo in izvedbo evropskega leta invalidov so sprožili premike na področju invalidskega varstva, je dejal minister Dimovski. V tem letu je bilo le na državnih ravnih 42 posvetov, konferenc, javnih tribun, predstavitev, še več pa v posameznih lokalnih skupnostih. Invalidska društva so ob tej priložnosti predstavila svoje akcije in projekte, ki opozarjajo na poseben položaj različnih invalidnosti, dejano projekt Stopnička, Invalidom prijazno mesto, akcija Bela palica za slepe in slabovidne, aktivnosti ob svetovnem dnevu gluhih in nagnutih, projekt Prometna vzgoja drugače, sicer pa bo do konca leta sledilo še več dejavnosti, ki opozarjajo na posebne potrebe invalidov.

Danica Zavrl Žlebir

Z "levjim" darilom v živalski vrt

Kranj - Na pomladnih ustvarjalnih delavnicah Ustvarjam, torej smo so člani Lions kluba iz Kranja pomagali varovancem Varstveno delovnega centra oblikovati izdelke iz gline, svile, poslikav na steklo in zvijati sveče iz satovnic. Te izdelke so Lionsi na licitaciji prodali svojim članom, zbrani denar pa poklonili varovance VDC Kranj. Z njim so si lahko izpolnili veliko željo: oktober so obiskali živalski vrt. Članom kranjskih Lionsov, ki so jim pomagali pri uresničitvi te želje, so iskreno hvaležni.

D.Z.Z.

Za vas beležimo čas!

GORENJSKI GLAS

Valjavec se je izkazal tudi doma

Tadej Valjavec iz Besnice je letošnjo kolesarsko sezono zaključil na 98. mestu svetovne lestvice in kot najboljši slovenski kolesar tudi na sklepni dirki pod Šmarno goro dokazal, da je zasluženo osvojil letošnje Rogovo zlato kolo.

Spodnje Pirniče - "Lahko rečem, da sem z letošnjo sezono zadovoljen, edino, kar manjka, je nastop na Giru ali na Touru. Uspelo mi je odpeljati kar nekaj dobrih dirk, med drugim doseči peto mesto na dirki Po Švici in tretje na dirki Po Trentinu, na koncu sem uvrščen med prvih sto kolesarjev na svetovni lestvici. Zelo dobro sem bil pripravljen tudi za nastop na svetovnem prvenstvu, vendar proga ni bila takšna, tako težka in selektivna, kot so rekli. Vse skupaj je bila bolj loterija in lahko bi bilo na koncu tudi precej slabše," je, potem ko je dvignil lovoriko za najboljšega kolesarja letošnjega leta v Sloveniji, razmišljal Besničan Tadej Valjavec, ki je v zadnjih sezona vozil za ekipo italijanskega profesionalnega moštva Fassa Bortolo.

Simon Šmilak, zadnje kroge pred koncem dirke pa je tako pospešil, da je glavnino kolesarjev že pred koncem dirke prehitel za cel krog. Kljub temu so sodniki pustili, da se je dirka končala tudi potem, ko je Tadej Valjavec že slavil v cilju in je za njim na drugo mesto pripeljal še Simon Šmilak (Radenska Rog Tropovci). Na tretje mesto je kot najmočnejši v glavnini kolesarjev pripeljal Gorazd Štangelj (Fassa Bortolo), za njim pa še Uroš Murn (Formaggi Pinzolli), Matic Stiggar (Radenska Rog), Matej Starc (Kopstal Sidi), Uroš Šilar (Merida Graz), Grega Bole (Radenska Rog Tropovci), Gregor Gazvoda (Perutnika Ptuj) in kot deseti Jurij Robič (Slovenska vojska).

Tako je Tadej Valjavec še pred sklepno letošnjo podelitvijo pri-

petan, na Touru pa bom vozil tako, da bom pomagal Hamiltonu in da bom dobil nekaj izkušenj. Eden ciljev za novo sezono je tudi nastop na olimpijskih igrah, vendar pa nam etapnim kolesarjem več pomenijo nastopi na Giru in Touru kot na olimpijskih igrah in svetovnih prvenstvih, kjer je veliko "loterije" in nekaj pomeni le kolajna. Za to pa vem, da je malo možnosti," razmišlja Tadej Valjavec, ki bo imel med dvema sezona le malo počitka. "Res sem danes zaključil to sezono, vendar pa imamo že 22. novembra prvič skupne priprave z novo ekipo. Takrat bom najbrž dobil program priprav. Zavedam se, da je pred menoj težka sezona, ko bom veliko od doma, zato bom naslednji mesec čim več časa skušal preživeti doma in z domaćimi," je še povedal najboljši slovenski kolesar minule sezone Tadej Valjavec, ki je kariero začel v dresu kranjske Save.

Napoved novosti v Savi

Tudi v ekipi Save so bili ob koncu sezone z marsičim zadovoljni, vseh ciljev pa vendarle mlada ekipa ni uresničila. "Letos smo štartali le z ekipo do 23 let in dosegli kar nekaj velikih rezultatov. Morda celo največ v moji desetletni karieri trenerja. Seveda prednjačita zmaga Kristijana Fajta na Giru delle Regioni in njegovo tretje mesto na evropskem prvenstvu do 23 let v Atenah, pa tudi absolutno prvo mesto Roka Jeršeta v tekmovalju za kriterij slovenskih mest in tretji mesti Janeza Rožmana na etapi dirke po Sloveniji in etapi Linz - Passau - Budveiss, so lepi izidi. Še vedno je naša neuresničena želja zmaga na domači dirki v Kranju, "je po končani sezoni povedal trener

S sobotno dirko pod Šmarno goro so kolesarji zaključili letošnjo sezono.

V stilu velikega borca in dresu Fasse Bortolo je Tadej Valjavec nastopil tudi na zadnji letošnji domači dirki za 3.VN HiFi Color Studia minulo soboto popoldan v Spodnjih Pirničah pod Šmarno goro, kjer je na 63 kilometrov dolgi krožni progri preizkušnji kmalu prišel v vodstvo. Nekaj časa mu je sledil mladi

znaj v točkovjanju za zlato Rogovo kolo prejel velik kristalni pokal najboljšega na 3.VN HiFi Color Studia in tako v slogu velikega tekmovalca začinil letošnjo sezono. Zadnjič je tudi nastopil v dresu Fassa Bortole, saj bo v novi sezoni vozil za švicarsko moštvo Phonak. "Računam, da bom v novi ekipi na Giru ka-

Besničan Tadej Valjavec se je najprej veselil pokala za zmago na VN HiFi Color Studia, nato pa še za najboljšega kolesarja letošnjega leta v Sloveniji.

kranjske Save Marko Polanc, ki bo slej ko prej te dni predal vodenje prvega moštva Miranu Kavašu, ki je do sedaj v klubu skrbel za mlajše selekcije, sam pa bo prevzel skrb za delo z mladimi.

Sicer pa naj bi klub zapustil Kristijan Fajt, ki je že podpisal pogodbo z italijanskim moštvom Tenex, vendar bo očitno treba prej urediti stvari v sedanjem klubu, v Savi. Prav tako o odhodu iz kluba razmišlja Miha Švab, morda pa se bosta vrnila Matej Starc, Uroš Šilar, morda pa bo v novi sezoni moštvo Save okreplil še kdo drug od slovenskih kolesarjev. "Sestanki v zvezi s spremembami v ekipi so že bili, glavni pa bo verjetno te dni, ko se bomo dogovorili ali bomo imeli v klubu morda profesionalno moštvo ali zgolj ekipo elite in do 23 let. Največ je

odvisno od pogovorov s tekmovalci, ki naj bi v novi sezoni vozili za Savo," pravi direktor KK Sava Franci Hvasti.

Bole odličen med mladinci

Sicer pa so v soboto na sklepni prireditvi sezone v klubu Lipa v Spodnjih Pirničah podelili tudi Rogovo zlato kolo za kolesarje do 23 let. Dobil ga je Jure Zrimšek (Krka), na drugo mesto se je uvrstil Kristijan Fajt (Sava) in na tretje mesto Gregor Gazvoda (Perutnina Ptuj). Nagradi za najboljša mlada kolesa pa sta prejela Simon Šmilak in Grega Bole iz Begunj.

"V ekipi Roga sem zadovoljen, prav tako je za menoj uspešna sezona. Na začetku sem sicer imel nekaj smole, ker sem si pred prvo dirko za svetovni pokal zvil glezenj, vendar je

bilo nadaljevanje dobro in s skupnim tretjim mestom v svetovnem pokalu pač moram biti zadovoljen. Tudi na svetovnem prvenstvu sem bil izjemno dobro pripravljen in le smola s poškodovanim kolesom mi je preprečila, da se nisem uvrstil na stopničke za kolajno. Vendar bo v naslednjih letih priložnosti še dosti, čeprav me prav drugo letočaka težka sezona, ko bom prestopal iz mladincev v kategorijo do 23 let. Upam pa, da se bom znova uvrstil v reprezentanco za evropsko in svetovno prvenstvo," je povedal 18-letni dijak srednje ekonomske šole iz Kranja Grega Bole, ki mu kolesarski strokovnjaki pripisujejo velike možnosti, da se nekoč bori z najboljšimi svetovnimi asi tudi v članski konkurenči.

Vilma Stanovnik,
foto: Tina Dokl

ALPSKO SMUČANJE

Soliden začetek na težki proggi

Kranj - Minuli konec tedna se je s tekmo na avstrijskem ledenuku Soeldnu začela letošnja sezona za alpske smučarje in smučarke. Na sobotni veleslalomski tekmi sta nastopili dve naši smučarki, Tina Maze in Mojca Suhadolc. Medtem ko je Mojca odstopila, je za veselje v našem taboru poskrbela Tina Maze, ki sicer ni zmagala tako kot lani, s četrtim mestom pa je potrdila, da je na novo sezono dobro pripravljena. Prvo letošnje zmagovalje je pripadlo Nemki Martini Ertl. Nedeljsko veleslalomsko preizkušnjo moških je dobil Američan Bode Miller, naš najboljši, Aleš Gorza, pa se je po prvi vožnji za las uvrstil med najboljšo trideseterico, v drugo pa je z desetim rezultatom osvojil končno dvajseto mesto. Na izredno hitri in selektivni proggi, ki višjim štartnim številkam ni nudila kaj prida možnosti za dober nastop, sta že v prvi vožnji odstopila oba gorenjska smučarja, Jernej Koblar in Jernej Reberšak. Smučarji bodo sezono nadaljevali čez mesec dni v Ameriki. V.S.

SMUČARSKI TEKI

Majdičeva in Malijeva četrti

Kranj - Minuli konec tedna so s tekmo v Düsseldorfu v novo sezono štartali tudi smučarji tekači in tekačice. V moškem šprintu je zmagal Šved Larsson, naš najboljši pa je bil na 36. mestu Škopjeločan Nejc Brodar. V ženski preizkušnji je slavila Italijanka Paruzzijeva, Petra Majdič je bila 11., Andreja Mali pa 19. Dobro pa sta se naši dekleti odrezali v teku dvojic, saj sta osvojili četrto mesto. Brodar in Matej Jakša sta bila 19. V.S.

V drugo jim je uspelo

Center Pekarna Vrhnička je novi državni prvak v balinjanju - Tretjo, odločilno tekmo z ljubljansko Slogo so Kranjčani dobili z 18:6 in tako v finalu zmagali z 2:1.

vstopnico za play-off, v polfinalu pa z dvema zmagama na Trati potoliki lanske državne prvake.

Kranjčani, ki so drugo leto zapored naskakovali naslov državnega prvaka, v nedeljo na odločilni finalni tekmi niso dovolili presenečenja. Pri še vedno odpr-

tem rezultatu pred krogom (10:6) so Ljubljaničani klonili na celi črti in izgubili vse štiri igre. Kranjski balinarji so tako povsem zasluženo prvič v zgodovini superligaškega tekmovanja iz rok predsednika BZS Joža Rebca prejeli zmagovalni pokal in

zlate medalje. Te so prejeli: Peter Tonejc, Borut Belcijan, David Mohinski, Davor Janžič, Matjaž Rutar, Grega Moličnik, Dejan Koren, Bojan Pavlin, Franc Mohinski in vodja ekipe Avguštin Horvat.

CENTER PEKARNA VRHNIČKA : SLOGA, 3. tekma - 18:6; trojka - Mohinski D./Tonejc/Belcijan : Keber/Železnik/Gorenčič 13:3, dvojka - Janžič/Rutar : Mejač/Letnikovski 13:2; posamezno - Moličnik : Kozjek 7:9, Koren : Oprešnik 13:2; hitrostno - Belcijan : Šinkovec 23:31; natancno - Tonejc : Železnik 18:14, Moličnik : Pavlič 25:13; štafeta - Janžič/Koren : Oprešnik/Kozjek 43:45; krog - Koren : Lampič 20:18, Moličnik : Pavlič 26:23, Tonejc : Kozjek 26:22, Janžič : Oprešnik 22:20.

Simon Šubic,
foto: Tina Dokl

AVTO MOČNIK d.o.o., Britof 162, tel.: 04/20 41 696

Zakaj bi
čakali na pomlad,
če bo na voljo
že od 24. oktobra dalje!

Nova Mazda3. Kako daleč si upaš?

Uspešna odprava na najvišji vrh Peruja

Drago Frelih in Aleš Miklavčič sta sredi septembra stala na najvišjem vrhu Peruja, Huascaranu 6768 m. Kljub številnim nevarnostim so jima ponagajali samo prehlad in prezbi prsti.

Škofja Loka - Oba sta izkušena alpinista in se nista prvič spogledovala z oblaki s tako visokih gora. Miklavčič je bil pred dvema letoma član odprave specjalne enote slovenskih policirov v Himalajo na 8201 m visoko goro Cho oyu, kjer je dosegel višino 7200 m. Frelih pa je pred leti dosegel višino 7000 m v pogorju Tian Shan.

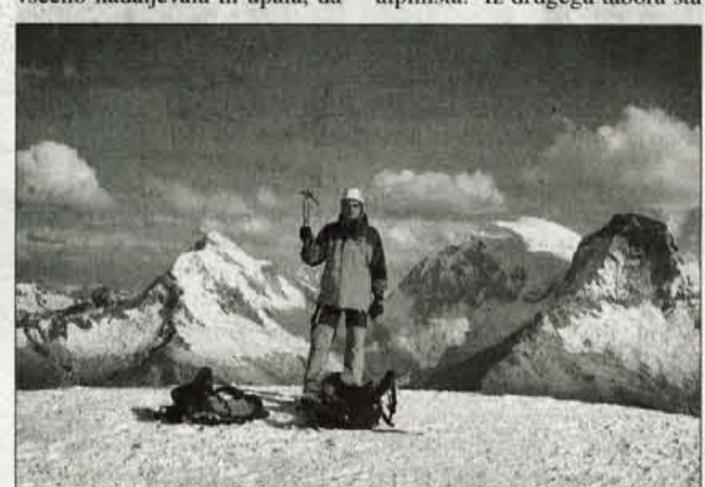
Tokrat sta se skupaj podala v Ande. Od domaćih sta se poslovila 26. avgusta in se tako za mesec dni predala čarom in pametom gora. Po prihodu v Peru, v mesto Huaraz, ki leži na nadmorski višini 3090 m, sta takoj začela z aklimatizacijo. "To je bilo potrebno, saj sva imela težave z višino že takoj v hotelu, ko sva nosila kovke po stopnicah." Kar nekaj dni sta tako porabila za plezanje na bližnje gore. Splezala sta na goro Pisco, ki je visoka 5752 m, še prej pa sta na mesto Huaraz gledala s 4622 m visokega Japrujirca.

Sesti dan pa se je začelo zares. Povzpelsta se se pod vznožje gore Huaskaran do najvišje ležeče vasi Musho na 3100 m nadmorske višine. Zavedala sta se, da ju do vrha gore čaka še težko delo, zato sta za pomoč pri prenašanju tovora najela osla z vodnikom. Ta jima je prljavo nosil do baznega tabora.

Naprej pa sta 20-kilogramske nahrbitne morala prenašati sama, saj se je začel skalnat del, kamor osel ni mogel. Prespala sta v koči Refugio Huascaran na 4700 m, ki je zgrajena po najnaprednejši švicarski tehnologiji.

Nima električne, vendar bi lahko bila, kot pravita, zgled marsikater slovenski koči tako po gostoljubnosti kot po urejenosti. V koči je Miklavčič zbolel, dobil vročino, ampak pot sta vseeno nadaljevala in upala, da

no vrečo, da ni zmrznila. Prav tako sva v spalno vrečo dala tudi nogavice in čevlje, da so bili zjutraj suhi in topli, kar se v tistem mrazu zelo prileže," sta po vrnitvi domov pripovedovala alpinista. Iz drugega tabora sta

bo bolezen prešla. To se ni zgodilo, saj se mu je stanje v drugem baznem taboru še poslabšalo. Takrat sta sklenila, da bo Miklavčič nadaljeval, kolikor daleč bo lahko, Frelih pa bo šel do vrha, pa čeprav sam. Očitno jima je bila sreča naklonjena, saj ločitev ni bila potrebna.

V gorah še bolj kot kje drugje veljajo zakoni narave in alpinisti se jim morajo povsem podrediti. "Sonce je zašlo približno ob 18. uri po njihovem času. Do takrat sva morala natopiti dovolj vode za ponoči in za zjutraj ter se pripraviti na noč, da ne zgubiš preveč toplotne. Čez noč, ko so se temperature močno spustile, sva pijača dala v spal-

se proti vrhu Huaskaranu odpravila ob 3. uri zjutraj. Že prej se jima je pokvarila ura, tako da sta za točen čas moralna slikati z digitalnim fotoaparatom, pogledati na uro in potem preračunati v njihov čas.

Pot je bila kar zahtevna, zaradi veliko nevarnosti, kljub temu da sta izbrala zahodno smer, ki je opisana kot ne tako zahtevna. "Ledeniške razpoke so lahko široke od pol do dveh metrov in zelo globoke, zato jih moraš zabititi zelo naokoli, da se slučajno tla pod tabo ne vdrejo. Prepreke predstavljajo tudi seraki: nalomljene kocke ledu. Po njih ponekod plezaš kot po stropu," se spomni Miklavčič. Vrh, na

KOŠARKA

Triglav izgubil

Kranj - V ligi Si.mobil je ekipa Domžal v soboto gostovala pri Kopru Sport Line in izgubila 2:1 (1:0). Tako so Domžalčani na lestvici s 15 točkami deveti. Domžalčani bodo v nedeljo doma gostili vodilno ekipo Primorje.

V 2.SNL je ekipa Supernove Triglava gostila Aluminij in izgubila 1:2 (1:0). Na lestvici še naprej vodi Rudar, ekipa Supernove Triglava pa je osma. V nedeljo bodo Kranjčani gostovali pri Izoli Argeti.

Rezultati v 3.SNL - center: Avtodebevc Dob - Factor 1:2, Sloven - Šenčur Protect GL 1:1, Jezero Medvode - Alpina Žiri 3:1, Rondo Nautilus Zarica - Velesovo 4:0, Kamnik - Kalcer Radomlje 1:2. Tekmi Bled Slaščica Šmon - Britof in Jesenice - Radio Krka so preložili.

V 1. gorenjski ligi so odigrali 12. krog. Rezultati: Preddvor - Lesce 3:1, Hrastje - Železniki 2:3, Polet - Bitnje 7:1, Naklo - Ločan 0:1, Bohinj - Visoko: preloženo. Rezultati v 2. gorenjski ligi: Save - Treboje 4:0, Podgorje - Kranjska Gora 2:5, Podbrezje - Kondor: preloženo.

V.S.

V 1.SKL za moške je ekipa Radovljice doma gostila Radensko Creative in izgubila z 68:100., ekipa Loka kave pa je gostovala pri Rudarju in bila poražena z 79:71. Na lestvici vodi Radenska Creative, Loka kava je tretja, Radovljica pa na dvanajsta. Naslednji krog bo na sporednu v soboto, 8. novembra.

V 1.SKL za ženske je ekipa Odeje v domači dvorani na Podnu gostila ekipo Jesenic in zmagała z 110:46. Tekmovanje se bo nadaljevalo 8. novembra, ekipo Ilirije in Odeje pa sta tekmo odigrali že vnaprej. Zmagala je ekipa Odeje z 49:53.

V.S.

NAMIZNI TENIS

Igralke Merkurja opravili vlogo favoritinj

Kranj - V soboto so namiznotenisači v 1.SNTL odigrali 4. krog. Ekipa Lisk Križev je gostovala pri Kemi Puconci in izgubila s 6:4. V ženski konkurenči je ekipa Merkur Kranja gostovala pri Edigsu v Mengšu in zmagała 6:1. Že jutri, v sredo, pa bo na sporednu nov krog. Kranjčanke v derbiju kroga gostijo ekipo Ilirije. Tekma se bo začela ob 17. uri.

V.S.

HOKEJ

Hokejsko zatišje na Gorenjskem

Jesenice - Minuli konec tedna je bila na Gorenjskem v članski kategoriji odigrana le ena hokejska tekma. Ekipa Hit Casino Kranjska Gora je gostila moštvo Slavije M Optime in izgubila 3:6 (0:3, 1:1, 2:2). Ta teden ni tekem, ekipa Acroni Jesenic pa bo v MHL, v petek, 31. oktobra, gostovala pri DAC-ju v Dunajvarisu.

V.S.

ODBOJKA

Prvi poraz Calcita

Kamnik, Bled - Kamničani so v soboto doživelji svoj prvi letoski prvenstveni poraz. Dobro okrepljena ekipa Svit, ki jo letoski napovedi uvrščajo v sam vrh, je te napovedi v Kamniku tudi potrdila. Gostje iz Slovenske Bistrice so v izredno izenačenem srečanju naredili kakšno napako manj, kot domači odbojkarji in to je bilo v končnicah nizov tudi odločilno, saj so Kamničani tudi v drugem in četrtem, nizu nadoknadi velik zaostanek, nato pa jim je "zmanjkal" le ena žoga. Calcit : Svit 2:3 (20, -23, 18, -23, -9).

Na gostovanju Blejcev v Ljubljani pa je bil samo razpoloženi Lakota premalo za zmago nad mladi ekipo Olimpije, ki pa je že dokazala, da je nikakor ne gre odpisati, saj mladi reprezentanți na vsaki tekmi dokazujojo, da v Sloveniji raste nov rod odličnih obojkarjev. Olimpija : LIP Bled 3:0 (20, 20, 14). Po štirih krogih je na vrhu, brez poraza, le še Šoštanji Topolšica, sledijo pa ji štiri ekipe z enim porazom in med njimi je tudi Calcit na trenutnem 3. mestu. Blejci so po porazu zdrsnili na 7. mesto.

Pri ženskah tudi po štirih krogih ostajajo na vrhu brez poraza Nova KBM Branik, Sladki greh Ljubljana in HIT Nova Gorica, s tem, da morajo slednje, zaradi nastopa na turnirju Top Teams, svoje srečanje s TPV Novo mesto še odigrati.

V drugi moški ligi pa sta bila tokrat uspešni obe gorenjski ekipi. Termo Lubnik je doma zanesljivo ugnal Brezovico in se obdržal na tretjem mestu prvenstvene tabelje. V vodstvu je Prvačina pred SIP Šempetrom, obe ekipe pa sta še brez poraza, v skupini treh ekip z enim porazom pa je ob škofjeločanih tudi kranjski Astec Triglav, ki je tokrat gostoval v Mislinji in iztržil tesno zmago. Termo Lubnik : Brezovica 3:0 (21, 21, 18), Mislinja : Astec Triglav 2:3 (-21, -28, 18, -9).

Brez zmage pa so tokrat ostale gorenjske ekipe v ženski konkurenči 2. DOL. V derbiju vodilnih ekip je bila na Jeseničah uspešnejša druga ekipa Ljubljane, ki skupaj z Evi Vitalom tudi zaseda vodilni položaj na lestvici. Jeseničanke so po porazu z 1:3 (-22, -12, 22, -19) zdrsnile na četrto mesto. Še slabše pa gre letos Brioline e-SŠ Kamniku, ki je bil tokrat brez prave možnosti na tekmi doma proti Marioborskemu Taboru - 0:3 (-14, -20, -21). Kamničanke so z eno zmago na 9. mestu. Še brez zmage pa ostaja Bled, ki trenutno zaseda 12. mesto. Blejke so po dobrem začetku v prvem nizu popustile in omogočile gostjam iz Zreč relativno rahel zaključek tekme. Bled : Comet Zreč 1:3 (18, -18, -21, -10).

V gorenjskem derbiju 3. DOL zahod za moške je Telemach Žirovnica ugnala novince v ligi - Elmont OK Gorje s 3:1, kroparji pa so se iz gostovanja v Kočevju vrnili praznih rok, saj so izgubili s 3:0. V vodstvu je Salonit Anhovo II pred Telemach Žirovnico, Elmont OK Gorje so sedme, še mesto nižje pa je Iskra Mehanični Kropa. Pri ženskah je Pizzeria Morena doma izgubila tekmo proti enem od favoritorov - Magro. MZG Grosuplje z 1:3, igralke ŽOK Partizan ŠK. Loka pa so bile prepirljivo boljše od Pirana. Po treh krogih so v vodstvu tri ekipe brez poraza - HIT Nova Gorica II, Magro-MZG Grosuplje in ŽOK Šentvid, Škofjeločanke so z enim porazom na 5. mestu, Pizzeria Morena pa z eno zmago na 8. mestu.

B.M.

Loški derbi Velenjčanom

Rokometci Terma so v domači dvorani morali priznati premoč ekipe Gorenja.

tol Sežana - Črnomelj 38 : 32, Sviš - Sevnica 26 : 23, Dol TKI Hrastnik - Gorišnica 32 : 32, Mokerc Ig - Pekarna Grosuplje 32 : 37, Sloven - Chio Kranj 28 : 26. 2. DRL, 4. krog: Drava Ptuj - Dobova 30 : 33; Radovljica -

Šmartno 29 : 29; Cerknje - Alples Železniki 34 : 23, Arcont Radgona - Atom Krško 33 : 32, Izola - Grča Kočevje 32 : 23; Ajdovščina - Radec 23 : 16.

M.D., foto: Tina Dokl

ŠAH

Primož Šavli zmagovalec šahovskega pentatlonja

Kranj - Šahovskega pentatlonja se je v mrzlih vremenskih razmerah udeležilo 12 tekmovalcev, med njimi tudi selektor mladih šahovske reprezentance mednarodni mojster Matjaž Mikac.

Tekmovanje je bilo v teku na 4000 in 100 m, skoku v daljino, metanju krogla in šahu. Posamezne discipline so ovrednotene glede na starost in spol po posebni tabeli.

Skupni vrstni red: 1. Primož Šavli 351,1, 2. Anže Orel 340,9, 3. Žiga Žvan 333,9 točk.

Zmagovalci posameznih disciplin: 4000 m - Pio Lapajne 16:33:41, daljina - Primož Šavli 4,68 m; krogla - Primož Šavli 11,30 m, 100 m - Anže Orel 12,2 sekunde, šah - Matjaž Milac 6(7) točk.

Za prvovršcene v posameznih kategorijah so bile pododeljene kolajne, zmagovalcu pa je pripadel pokal organizatorja tekmovanja, ŠD Zagor iz Kranja. Pri organizaciji je sodelovala tudi ŠS Tomo Zupan iz Kranja. Naslednje leto naj bi bilo tekmovanje že v mesecu septembrju.

Oskar Orel

Kako se bo prilegel sendvič!

Med vzpenjanjem na Prevalo je Tadej razmišljal o sočnem sendviču. Pa o počitku. Ko pa je kasneje na pultu pri "šporhetu" zagledal domači jabolčno skutni zavitek, je na sendvič kar pozabil.

Tržič - Osnovna šola Orehek Kranj že sedem let organizira družinske pohode na različne lokacije. Tokrat so organizirali pohod na 1309 metrov visoko Prevalo - s Podljubelja. Veliko pohodnikov se na Prevalo odpravi na popoldanski sprehod, številni planinci pa jo uporabljajo kot izhodišče za nadaljnjo hojo na okoliške vrhove.

grešljiv. Ko so pred sedmimi leti s pohodi začeli, je bilo vsakič udeleženih okoli štrideset družin, tokratnega pohoda pa se je udeležila le ena družina in nekaj posameznikov. Vzrok je verjetno več. Mislim, da velikokrat starši izvedo za družinski po-

Bil bi greh, če ne bi povedali, da je bila Pavlina turška kava pravi balzam za prezeble kosti in upam, da ne bo preveč huda, ker jo je fotoaparat ujel pri tem zanimivem opravilu, saj je štedilnik, na katerem je skuhalo kavo, še iz preteklih časov, vreden vsega spoštovanja. Gospodinja, ki ga obvlada v modernih časih, zaslubi velik aplavz.

hod, ko je ta že mimo, čeprav so otroci obvestilo o njem prejeli skoraj mesec pred določenim datumom, a pozabili nanj. Pa tudi današnji tempo življena včasih starše prisili, da med videnjem delajo, otroško razmišljanje pa se iz leta v leto menja.

Pohoda na Prevalo sta se udeležila tudi učiteljica razrednega pouka, ki je tovrstne pohode vedila že v Mavčičah, Šaša Jenko in soprog Aleš. Edina družina v celoti so bili Novakovi. Tričlanska družina je strumno premagovala pot, ki ni strma, je pa na začetku morda nevarna za mlajše otroke, zato je vodnik Hribenik Tadeja privezel. Njegova starša Danica in Igor pa sta si zadevo doborda ogledala, saj jima bo morda v primerih, ko bodo nekje v hribih brez vodnika, uporaba vrvi koristila.

Pot s Podljubelja vodi skozi tunel barona Borna, pa tudi pogled v dolino, na Podljubelj, je zanimiv. Vodnik ni bil samo vodnik v smislu razlaganja o pravilni hoji v hribih, o tem kako mora biti posameznik opremljen, kako in kaj naj se na določenih odsekih poti obnašamo, podkovan je bil tudi v drugih znanjih. Razložil nam je kako in zakaj so nastali Bornovi tuneli, kaka je bila preteklost naselja pod nami, kako je bilo z državno mejo, kje gredo še druge poti na Prevalo. Dobili smo odgovore na vsa zastavljenja vprašanja.

Prevala stoji na 1311 metrih nadmorske višine. Da je vsa

Družinski pohodi so namenjeni druženju, spoznavanju narave in marškido je ravno zaradi njih vzljubil hribe.

okolica velik pašnik, je Tadej ugotovil takoj, ko smo prišli iz gozda - ne da bi kje videl kako kravo. Pašna sezona se je seveda že zaključila. 18. oktobra je bilo vreme jasno, vendar je bilo že pošteno mrz. Čez dober teden je Gorenjsko prekril prvi sneg,

ki je bil napovedan, a je vseeno presenetil. Takrat nismo računali, da bo dom, hiša na Prevali odprta. Pa je bila. Gospodinjava, lahko bi rekli oskrbnica hiše, kjer najdemo tablico s hišno številko in krajem "147 Begunje na Gorenjskem", Pavla Avsenek in

mož Anton sta urejala okolico ter se pripravljala na prihajajočo zimo. Gospa Pavla nam je postregla s čajem, zavitkom in razložila, da so edini (potem pa daleč naokoli ni nobenega), ki pričelujejo sir.

S tem se ukvarja njen soprog Anton. Dodala je še, da pot, po kateri smo prišli vzdržujeta sama, in na vprašanje, zakaj ni označena, odgovorila, da "nima markacij, ker je lovška". Povedala je še, da imajo vsako leto na prvo soboto v avgustu na Prevali mašo, za vikende pa imajo odprtvo že pred pašno sezono. Oktobra imajo odprtvo le še kak lep vikend.

Naslednji družinski pohod bo drugo soboto v novembру. Kam se bodo odpravili, že vedo, v primeru, da bi jim sneg in neden mrz spremeni načrte, pa se bodo pač odločili za drug hrib ali pa drugo pot.

Alenka Brun

Ob koncu tunela je vodnik Jože Hribenik Tadeja navezel.

Udeleženci družinskega pohoda se vsakič zberejo pred osnovno šolo na Orehek, od koder se potem odpeljejo do izbrane točke začetka pohoda. Tak sistem se je izkazal za koristnega, saj se nikogar ne čaka in manj možnosti je, da bi se kdo na poti do štartu izgubil. Ravnateljica osnovne šole Orehek Ivka Sodnik meni, da so tovrstni pohodi, sploh pa kombinacija staršev in otrok, zelo koristni. Že tri leta imajo manjše ali večje skupine vsakič prisotnega vodnika. Jože Hribenik je na njihovih krajih in daljših turah postal nepo-

Slovensko naj kopališče 2003

Akcija Slovensko naj kopališče za letošnje leto je zaključena. 35916 glasov se je porazdelilo med kar 78 različnih slovenskih kopališč, kar je bilo glede na izjemno poletje z več kot 100 kopališči dnevi pričakovano.

Slovensko naj kopališče je postal Naravni park Terme 3000 Moravske toplice. Pri vrhu pa na četrtem in petem mestu najdemo gorenjski kopališči Bohinj in Grajsko kopališče Bled. Do desetege mest se zvrsti še nekaj gorenjskih kopališč, kar Gorenjska kopališča uvršča precej visoko med 78 udeleženimi kopališči. To potrdijo tudi nadaljnje kategorije, kjer so med srednjimi in

manjšimi termalnimi kopališči najvišje uvrščene Terme Snovik (2. mesto), pri naravnih jezerih in rečnih kopališčih so prva tri mesta Gorenjska: Bohinj, Grajsko kopališče Bled in Camping Šobec. Pri kategoriji bazenskih kopališč pa je Kopališče Radovljica pristalo na drugem mestu in je tako najvišje uvrščeno gorenjsko kopališče.

Gorenjci moramo razmislit še o nekaterih kopališčih, ki jim do zelo dobrih kopališč ne manjka veliko. Morda potrebujejo le več posluha z občinske strani, čeprav jim kopalce poleti tudi brez tega ne manjka.

A.B.

Zakaj so sveti kraji sveti?

Pred kratkim smo v Sloveniji gostili Paula Broadhursta, pisca, fotografa, predvsem pa svetovno znanega raziskovalca svetih krajev in legendarnih pokrajin. Odkril je, da jih med seboj povezuje močan energetski tok, ki se imenuje zmajeva črta, ter da so to točke močne kundalini energije, ki nas razsvetljuje.

Paul Broadhurst je angleški pisec, raziskovalec in fotograf, ki je zadnjih dvajset let namenil raziskovanju skrivnosti svetih krajev in starodavnih pokrajin v Veliki Britaniji in po Evropi. Najbolj je poznan po raziskovanju nenavadnega fenomena linij sv. Mihaela, ki povezujejo v dolgi razdalji med seboj povezane svete kraje, ki so posvečene sv. Mihaelu. Najprej se je posvetil domači, britanski črti sv. Mihaela, ki teče od skrajno za-

Sveti kelihov vodnjak v Glastonburyju. Tu notri naj bi po legendi vrgli Kristusov kelih z zadnje večerje.

jev sta objavila v knjigi *The Sun and the Serpent - Sonce in kača*.

Ob tem sta ugotovila še, da poteka glavna zmajeva črta oziroma linija svetega Mihaela tudi vzdolž Evrope in da so na njej številni templji, ki so jih posvetili Apolonu, bogu Sonca v starigrčiji. Ko sta med seboj povezala svete kraje Irske in Anglije ter Grčije, sta presenetljivo ugotovila, da na tej liniji ležijo številni svetovno znani sveti kraji, vsak s svojo značilno energijo: francoski Mont Saint Michel, Le Mans, Bourges, Lyon, italijanski Sacra di San Michele, Pisa, Siena, Perugia, Assisi, Monte Gragano, grški Krf, Dodona, Delfi, Atene, Delos, Rodes in izraelski Armaged-

don. S prijatelji raziskovalci sta obiskala vse svete kraje, se po-globila še v njihov pomen in vlogo ter raziskala pomen zemeljskih energij pri ustanavljanju cerkva, katedral in starodavnih templjev v teh krajih. Opisala sta jih v knjigi *The Dance of the Dragon - Zmajev ples*.

Paul je na svojem predavanju pojasnil, da Apolona in Mihaela po starih tradicijah povezuje simbol zmaja, ki naj bi ga ubila, vendar gre v resnici za to, da se onadvia z zmajem igra na mu omogočata sproščanje notranje kundalini energije - energije razsvetljenja: "Njuni mitologiji prekriva globoko razumevanje naravnih energij Zemlje, ki so jih v prejšnjih časih poznali in razumeli. Te energije so bile prikazane v podobi zmaja, ki pa je predstavljal, pred svojo demonizacijo, ki jo je naredila srednjeveška cerkev, božansko moč, ki je prinašala zdravje, plodnost in duhovno znanje. Menim, da so linije povezane z razvijajočo se duhovno zavestjo človeštva, ki je bila znana zgodnjim bratovščinam svečenikov in da so tudi danes del duhovnega prebujanja, ki se trenutno dogaja po vsem svetu. Mihaelove linije so brezčasne in so skozi tisočletja globoko vplivale na um človeštva in vplivajo še danes. One so kozmične vezi, ki jih ni ustvaril človeški rod ampak Sonce, katerega letne poti določajo njihovo pozicijo v dočasnih kritičnih in odločilnih obdobjih leta, označujejo pa tudi konec in začetek dob. Sv.

Stonehenge, eden izmed najbolj svetovno znanih svetih krajev, ki je tudi povezan z glavno britansko zmajevi črto.

Mihaelu so bile ponovno posvečene pred skoraj dva tisoč leti v prvih letih zgodnjega krščanstva.

Ob tem je Paul še pojasnil, da številni moderni mistiki, vključno z Rudolfom Steinerjem napovedujejo, da bo prihajajoči novi dobi "predsedoval" prav duh sv. Mihaela - prinašalca luči, podobe Boga - ter da se bo pod njegovim vodstvom in zaščito človeštvo ponovno zavedlo resnične usode. Paul je na svo-

jem "zasledovanju zmaja" ugotovil, da so sveti kraji in pokrajine pravzaprav skoncentrirane točke kundalini energije, ki imajo velik vpliv še danes.

Paula Broadhurst je napisal tudi knjige *Sveti relikvije*, v kateri raziskuje skrivnost svetih vodnjakov, in *Tintagel in Arthurjanski mit*, ki razkriva ponovno odkrite korenine legende o kralju Arturju.

Katja Dolenc

Ostanki opatije v Glastonburyju, ki je še danes eden najsvetnejših krajev v Veliki Britaniji

hodnega dela države do vzhodne obale in na svoji poti povezuje nekaterje najbolj znane starodavne kraje, vključno s St. Mic-

hael's Mount na obali Cornwalla, Glastonbury - druidski in skrivnostni krščanski mistični center in Avebury, največji predzgodovinski tempelj v Evropi. Skupaj s sodelavcem Hamishem Millerjem je ugotovil, da je linija sv. Mihaela označena tudi s številnimi kamnitimi krogi, prazgodovinskimi mestni in cerkvami, ki so posvečene sv. Mihaelu, krščanskemu angelu luči, ki je prevzel svetišča prejšnjih sončnih bogov. Svoja spo-

znamja, odlične fotografije ter pomen oživljenih legend svetih britanskih pokrajin, njihove mitologije in skrivnosti svetih krajev.

Knjiga Sonce in kača, ki kot kroniko opisuje ta odkritja, je postala nekakšna kulturna klasička v zadnjih petnajstih letih, številni ljudje po vsem svetu, ki so se podali na romanja vzdolž te linije, pa so pogosto dobili nov pogled na pomen in namen svetih krajev ter njihov vpliv na naša življenja. Gre tudi za ponovno odkritje bistvene in temeljne resnice, da je Zemlja živo bitje, katere del smo.

Tečaj horarne astrologije

Ljubljana - V sredo, 29. oktobra, se bo na Osnovni šoli Milana Jarca na Ipavčevi 1 v Ljubljani začel tečaj horarne astrologije, z katerega je potreben predznanje astrologije. Tečaj bo vodil Tadej Šink, cena je 40.000 tolarjev, informacije pa dobite na tel. 041-735-291.

Otroci tega tisočletja

Ljubljana - V Mychi centru na Celovški 291 bo v četrtek, 30. oktobra, ob 18.00 uri čajanka s Karmen V. Brandt, na kateri bo avtorica predstavila delavnico na temo otroci tega tisočletja.

Brata Hartman na zatožni klopi

Andreja in Gabra Matjaža Hartmana obtožnica bremenji, da sta oktobra 1996 organizirala prevoz 190 kilogramov heroina iz Bolgarije v Slovenijo. Zaradi tega tovora so Marka Oselja v Srbiji obsodili na deset let zapora.

Kranj - "Za vse pa tudi nisem kriv," je prvi dan glavne obravnavane na Okrožnem sodišču v Kranju zoper njega in dve leti starejšega brata Gabra Matjaža potožil obtoženi 31-letni Andrej Hartman, ki zaradi dokazanega organiziranega prevoza heroina iz vzhodne Evrope na zahod na Dobu prestaja 15-letno zaporno kazeno. Brata Hartman se tokrat zagovarjata zaradi domnevne organizacije prevoza 190 kilogramov heroina iz Bolgarije v Slovenijo oktobra 1996.

15. oktobra 1996 so namreč na jugoslovansko-bolgarskem mejnem prehodu Gradina pri Dimitrovgradu prijeti slovenskega prevoznika **Marka Oselja** z Zgornjega Brnika. V priklici, polni paprike, so tedaj mejni organi našli 190 kilogramov heroina. Oselja so na okrožnem sodišču v Pirotu obsodili na deset let zapora, vendar je po polovici prestane kazni iz srbškega zapora pobegnil v Slovenijo. Okrožna državna tožilka **Branka Zobec Hrastar** tokrat na kranjskem sodišču zastopa obtožbo, da sta brata Hartman organizirala ta prevoz. Starejši Gaber naj bi tako Oselja poslal v Bolgarijo, Andrej pa da je odstopil svojo prikolico. "Po krivici sem obtožen. Z nikomer

se nisem dogovarjal, nikomur nikogar nisem pošiljal v Bolgarijo, nikomur nisem posodil svoje priklice. Marka Oselja bežno poznam, vendar nisem z njim nikdar posloval," je v zagonoru dejal **Andrej Hartman**. Velikemu sodnemu senatu je razložil, da mu je nekdo ukradel prometno dovoljenje in registrske tablice za priklico - hladilnik. Dodal je še, da polpriklonnik hladilnik, ki so ga Oselju zasegli v Srbiji, ni bil njegov, saj je svojega prodal leta 2000 na Primorsko in je še vedno tam. "Čigava je bila priklica, pa sami raziščite," je navrgel državni tožilki.

Gaber Hartman je potrdil bratove trditve. Sodišču je razložil, da tako Andrej kot on sam

Andrej Hartman: "Za vse pa tudi nisem kriv."

Gaber Matjaž Hartman (desno) z odvetnikom Kristjanom Gnilšakom.

nimata nič z očitano organizacijo prevoza heroina. "Iz Makedonije sem po telefonu dobil naročilo za prevoz paprike, a sem posel zavrnil. V pisarni je bil tedaj ob meni Oselj in se je on ponudil, da bi opravil posel. Ker ni imel primernega polpriklonnika hladilnika, me je prosil, naj mu posodim svojega. Ker pa za svoj polpriklonnik nisem uspel dobiti homologaci-

je, Andrej pa je imel svojega na popravilu, sem brez bratove vednosti vzel njegove tablice in dokumente za svoj priklopnik," je drugoobtoženi razlagal sodišču. Dodal je, da o heroinu ni ničesar vedel, saj je bil preprčan, da gre le za prevoz paprik.

Kot priča je nastopil 38-letni Marko Oselj, ki je ponovil Gabrove besede. "Obtožena nimata nič s heroinom, mislim, da

ju tudi v Srbiji nisem obremenil, če pa sem ju, sem ju zaradi svoje obrambe," je nagovoril sodišču. Nato je moral na zahtevo tožilke obnoviti svojo vožnjo iz Slovenije v Bolgarijo, tamkajšnje dogodek in vračanje v Slovenijo. Kakor je dejal, tudi sam ni ničesar vedel o heroinskem tovoru. V Bolgarijo je šel po papriko po naročilu Meha, trgovca z zelenjavo.

Na začudenje tožilke, zakaj nista Gaber Hartman in Oselj že od vsega začetka povedala o zamenjavi registrskih tablic na polprikloniku, sta oba odgovorila enako: ob vsem doganjaju leta 1996 in 1997 se jima je ta podatek zdel nepomemben. Sojenje se bo nadaljevalo 17. novembra.

Simon Šubic, foto: Tina Dokl

KRIMINAL

Poslovna goljufija

Kranj - Kriminalisti Urada kriminalistične policije Policijske uprave Kranj so zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja poslovne goljufije ovadili 38-letnega M.G., ki je kot direktor gospodarske družbe s sedežem v Ljubljani z zasebnim investitorjem sklenil pogodbo, po kateri naj bi preuredil ostrešje na stanovanjski hiši. Tega ni izvedel, je pa brez vednosti investitorja izkoristil informacijo o načinu koriščenja stanovanjskega kredita, ki ga je imel investitor odobrenega pri podjetju, v katerem je zaposlen. Račun za delo, ki ga ni opravil, je ovadeni dostavil referentki v podjetju, kjer je oškodovanec zaposlen, in jo zavedel, da je dala račun v izplačilo, ker je mislila, da je storitev opravljena in da ji je račun prinesel oškodovanec. Ovadeni M.G. je na opisan način pridobil milijon in pol slovenskih tolarjev protipravne premoženjske koristi in za enak znesek oškodoval investitorja.

Pretep končan z vboldnimi ranami

Kranj - Minuli petek so bili ob devetih zvečer pred trgovino Živila 24 ur v Kranju Novogoričani 23-letni S.S., 23-letna T.M., 28-letni D.G. in 28-letni T.S. Tam so prišli v spor s 27-letnim Z.K. iz Kranja, s katerim so se začeli pretepati. Med pretepotom je Z.K. utрpel hude telesne poškodbe oziroma vboldne rane. Poškodovanca so na kraju dogodka nudili prvo pomoč in ga kasneje odpeljali z reševalnim vozilom ZD Kranj v ljubljanski Klinični center.

Našli pištolo

Karavanke - Med opravljanjem nalog mejne kontrole so policisti pri 33-letnem M.K. iz Ljubljane našli samokres, znamke Titan, v katerem je imel vstavljen nabojnik s sedmimi naboji. Kasneje so še ugotovili, da omenjeni nosi orožje brez orožnih listin oziroma dovoljenja za nošenje orožja. Orožje so policisti zasegli, zoper Ljubljancana so podali predlog pri sodniku za prekrške.

Tatovi na pohodu

Kranj - V noči na četrtek je neznan storilec vlonil skozi vrata v trgovino Živila na Begunjski ulici. Iz prodajalne in skladišča je vzel ter si prilastil večjo količino cigaret. Vrednost ukradenega blaga je bila za okoli 900 tisoč tolarjev.

Kranj - V noči na petek je neznanec vlonil v osebni avtomobil znamke Mazda, ki je bilo parkirano v podzemni garaži na Planini. Iz vozila je odnesel avtoradio z dvema zvočnikoma in torbico z zgoščenkami. Lastnika je oškodoval za 70 tisoč tolarjev.

Hrastje - Ponoči s četrtnika na petek je neznanec vlonil v prodajalno kmetijske mehanizacije Agromehanika. Pri vstopu v prodajalno se je vključila signalna varnostna naprava, ki je neznanega storilca praznih rok prepodila.

Reševanje iz neboličnika

V Javnem zavodu Gasilsko reševalne službe Kranj ugotavljajo, da bi bilo na kranjski neboličnik primerno za stalno namestiti reševalno spiralno spustnico, ki je učinkovit pripomoček za reševanje ljudi s streh visokih objektov.

Kranj - V šestem nadstropju kranjskega neboličnika je v soboto dopoldne zagorelo v eni izmed kuhinj, pri tem se je ena oseba hudo opekla. Ker se je dušči dim razlezel po hodnikih in višjih nadstropijih, je tam ostalo ujetih dvajset ljudi; petnajst se je pred dimom umaknilo na streho 46 metrov visokega neboličnika, pet oseb pa je obtičalo v enem izmed stanovanj v osmem nadstropju. Za nameček se je pokvarilo še dvigalo.

Ob tako zamišljeni predpostavki so minuto soboto Javni zavod Gasilsko reševalna služba Kranj, 15. brigada Slovenske vojske in Prehospitalna enota službe nujne medicinske pomoči Kranj s sodelovanjem mestne civilne zaščite na kranjskem neboličniku izpeljali reševalno vajo iz višin, prvo po letu 1999. Reševalna vaja je tako tudi uspešno zaokrožila aktivnosti ob mesecu požarne varnosti.

Kranjski poklicni in strašanski prostovoljni gasilci, reševalci in vojska so zastavljeno vajo, ki si jo je ogledalo precejšnje število Kranjanov, izpeljali, kot je bilo predvideno v scenariju. V minutih so ekipe prispele na kraj požara in se takoj spopadle z ognjem. Opečenega stanovalca so na nosilih iz šestega nadstropja s pomočjo reševalne košare gasilskega vozila spravili do tal, kjer ga je oskrbela medicinska ekipa. Zateklih na strehu niso mogli rešiti drugače, kot da so jim z vojaškim helikopterjem na vrh neboličnika pripeljali reševalno spiralno spustnico, skozi katero so se kasneje ujeti stanovalci s strehe spustili na zemljo. Vmes so s pomočjo vrvne žičnice rešili še stanovalce, ki so obtičali v osmem nadstropju. V slabe pol ure je bil (namišljen) požar pogašen in vse ogrožene osebe rešene.

Sobotna vaja je bila učinkovit prikaz tehnik reševanja iz visokih stavb v primeru požara, hkrati pa so kranjski poklicni gasilci z njim opozorili na pomankljivosti ob takih izrednih dogodkih, ki pa jih v Kranju (na srečo) še ne pominijo. Kot je pojasnil direktor Gasilsko reševalne službe Kranj Janez Osojnik, gasilci razpolagajo zgorj z eno (premično) spiralno spustnico, ki pri

Kranjski gasilci imajo le eno spustnico.

reševanju ljudi s streh visokih objektov učinkovito nadomešča požarne stopnice. "Naša želja je, da bi bila vsaj na najvišji kranjski stavbi - neboličniku - reševalna spustnica stalno nameščena, saj bi s tem zelo skrajšali čas reševanja. Preden spustni-

co s helikopterjem prepeljejo na streho neboličnika in jo namestijo na ogrodje, preteče veliko dragocenih minut, ki so lahko za koga tudi usodne," je opozoril Osojnik.

Tudi v svetu se je namreč uveljavilo načelo, da do višine tridesetih metrov reševanje oseb iz stavb poteka s pomočjo reševalne košare, z večjih višin pa na druge načine. Med slednje sodita tudi spuščanje skozi spiralno spustnico in po vrvni žičnici, ki so ju prikazali v tokratni vaji.

"Na območju kranjske občine je visokih stanovanjskih objektov štirinajst, najbolj pa so ogroženi neboličnik in šest stolnic na Cesti 1. maja. Na teh objektih imamo ogrodja za spustnice stalno nameščena, medtem ko spustnico hranimo v gasilskem domu, da jo po potrebi lahko uporabimo na kateremkoli od teh objektov," je dodal Janko Klemenčič, strokovni vodja JZ GRS Kranj.

Poveljnik mestnega štaba za civilno zaščito Mestne občine Kranj Sašo Govekar je v razgovoru obljubil, da bodo preučili možnost, da čim prej gasilcem kupijo novo spustnico, medtem ko bi sedanj za stalno namestili na neboličnik. "Zavedamo se problema, saj za dostavo premične spustnice na ogrožen visok objekt nujno potrebuješ helikopter, kar pa pomeni izgubo časa in s tem zmanjšanje zmožnosti reševanja tistih, ki se zatečajo na streho. Vendar pa tako kot pri vseh drugih stavbeh glavno vlogo igra denar. Taka spustnica stane okoli 2,5 milijona tolarjev, po moji oceni pa bi jih bilo potrebno v Kranju namestiti na deset objektov. Končni znesek je torej kar visok," je pojasnil Govekar.

Simon Šubic, foto: Tina Dokl

Zasegli mamila in orožje

Kranj - Kriminalisti urada kriminalistične policije PU Kranj so zaključili z večmesečno preiskavo zoper skupino oseb, ki je utemeljeno osumljenia storitve šestih kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili ter nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali razstrelivih snovi.

Osumljeni Jeseničani, 29-letni Ž.R., 22-letni D.J., 21-letni G.L., 39-letni Blejec S.S. in 37-letni Z.G. iz Nove Gorice so v obdobju devetih mesecev leta na območju Jesenice, Bleda in Kranja izvrševali kazniva dejanja prometa s prevedanimi drogami. Pri tem so prodali mamila najmanj tridesetim osebam.

Pretekli torek so v jutranjih urah kriminalisti in policisti štirim osumljenjem odvzeli prostost in v nadaljevanju pri njih opravili hišne preiskave. V preiskavah je bilo zaseženih 120 gramov kokaina, kilogram marihuane, šest tablet ekstazija, 160 tablet amfetamina s katinom in specialna ročna bomba, model 79, tip AF-1. Dan kasneje pa so v večernih urah tri izmed skupine osumljenih priveli na Okrožno sodiščo v Kranju, kjer je preiskovalni sodnik zoper vse odredil sodni pripor. Navedeni so pri izvrševanju kaznivih dejanj sodelovali tudi s sotorilci v tujini. Pri preiskavi so kriminalisti uporabljali tudi prikritne metode in sredstva. A.B.

Prometni znak pristal na avtu

Gozd Martuljk - V nedeljo zgodaj zjutraj je na regionalni cesti zunaj naselja Gozd Martuljk prišlo do prometne nesreče, ki jo je povzročila nepravilna stran vožnje voznika osebnega avtomobila, 21-letnega G.M. iz Rateč. Vozil je po regionalni cesti iz smeri Jesenice proti Kranjski Gori. Ko je pripeljal z vozilom izven naselja Gozd Martuljk, je v bližini stanovanjske hiše v Spodnjih Rutah zapeljal desno z vozišča na zasneženi travnik. Po nekaj metrih vožnje je z desnim delom

vozila oplazil večjo skalo in nato trčil v prometni znak "divjad na cesti".

Trčenje je bilo tako močno, da je prometni znak izrušalo in je padel na pokrov motorja ter v vetrobransko steklo. Pri tem je voznik utрpel hude poškodbe glave. Z reševalnim vozilom so ga odpeljali v bolnišnico na Jesenice, kjer so mu nudili zdravniško pomoč, kasneje pa z vojaškim helikopterjem v ljubljanski Klinični center, kjer je ostal na zdravljenju. A.B.

Koristni patent ali le nesmiselna izguba časa

"Propadam. Čakam na policijo, da bo ukrepala. Nekaj zaslišan je bilo, a pravijo mi, da ni znakov kaznivih dejanj," pravi Jože Pivk, inovator iz Žirov. Pred leti je izpopolnil strojni primež in ga patentiral. Na začetku je verjal v poštenost, sedaj je prepričan, da so ga skušali okrasti.

Žiri - O svojem izumu ima potrdilo patentnega urada, hkrati pa skorajda uničeno življenje. Pokazal nam je patentno prijavo iz leta 1998 in dobljeni patent leta kasneje, prijavo je pred kratkim obnovil. "Celo sodnik me je vprašal, od kod mi denar za vse skupaj. Odgovoril sem mu, da kradem. Zanalaš. Moti jih, da peljem postopke naprej," pravi Pivk.

Pivkov strojni primež (po domače šraufštak) je pravzaprav sestavljen iz osnovnega, ki so ga prvič naredili že pred mnogimi desetletji, in številnimi izumi. Pivkov primež ne potrebuje agregata za pogon. Uporabila le zrak šestih atmosfer, kar naj bi bilo izvedljivo v vseh strojnih delavnicah. S tlakom šestih atmosfer lahko silo vpenjanja na strojnem primežu okreplimo od 200 kilogramov pa vse do 20 ton, pravi v nekem dopisu Pivk. Dosedanje rešitve vsebujejo samostojne pogonske rešitve ali pa na ročni pogon, ti pa so občutno povišali ceno. "Novi strojni primež se lahko uporablja v vseh obdelovalnih središčih v strojni industriji, skratka povsod, kjer je treba vpenjati kovinske materiale. Če me ne bi, po domače povedano, tako grdo obrnili, bi lahko dobavil več kot 500 primežev z mojim patentom podjetju Hilma Römhelo, ki je četrti največji proizvajalec strojnih primežev na svetu."

V Kranju je našel podjetje Plut, d.o.o., ki je kooperant nemškega podjetja Georg Kesel GmbH & Co, ki primeže izdeluje že desetletja. Odnesel jim je celotno dokumentacijo, ti pa so jo odnesli Keselu. "Prosil sem jih za kontakt. V Kranju je prišel prokurist nemškega podjetja, kjer smo začeli s pogovori. Želeli so nove risbe za večje primeže in s tem sem se strinjal. Kar naenkrat je Plut nehal z delom, niti ni bil več dosegljiv na telefon," pravi inovator iz Žirov. V igro naj bi, po besedah Jožeta Pivka, stopil Peter Jerič (podjetje TBW) iz Velenja, ki posreduje med nemškim podjetjem in našim trgom. Ta naj bi posredoval projekt v slovenščini v Nemčiji, kmalu zatem pa je na internetu zasledil patent. Avtorji v patentu niso navedeni, prijavilo pa ga je to nemško podjetje. "Prepričan sem, da je patent nedotakljiv. V tem primeru pa žal ni bilo tako. Tudi do dogovora s

Keselom ni prišlo, mislim da predvsem zaradi posredovanja Jeriča in Pluta. Ti dve podjetji sta preprečili sodelovanje," nam je povedal Pivk.

"Prijava mojega patentu je v tujini izvedlo nemško podjetje Kesel, ki ga v bistvu ni več (kučilo ga je ameriško podjetje, op.p.). Projekt so naredili na podlagi skic, ki sem jih dal podjetniku Platu v Kranju," začenja zgodbo Pivk. Zatrjuje, da bi ob normalnih postopkih danes imel že vsaj pet patentov. Naredil je strojni primež, kjer je v eni polovici, v mirujoči čeljusti uporablja zrak, ki s pomočjo tlaka stisne čeljusti. Najprej se je pozanimal o Zakonu o intelektualni lastnosti, nato pa vložil prijavo na Patentni urad. To je bilo leta 1998, leto za tem je dobil listino o patentu. "Pomembna je prva prijava, ta je najpomembnejša in od takrat naprej je moj izum zaščiten," pravi Pivk.

Po tem dogodku je pisal kar v podjetje Kesel. Pogovori so se izjalovili, Pivk pravi, da so se mu izmikali. V podjetju so naredili le prototip, ki so jo predstavljali na sejmih, sedaj pa ga tudi sami ne proizvajajo. Zato je šel na policijo. "Na policiji pa gre vse zelo počasi. Dela se enostavno niso lotili. Več o tem niti ne želim govoriti," pravi žirovski inovator, ki dodaja, da so dnevni stroški oziroma izguba dobička astronomski.

Jože Pivk je jezen tudi na državne institucije. Posebej tiste, ki pomagajo inovatorjem. Po njegovem pomagajo le v narekovajih, saj naj bi bilo delovanje, na primer, Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo, sestavljen tako, da se čez čas prefijeno polastijo izumov in patentov. Tako naj bi bilo tudi v primeru Pivka. Nekateri naj bi njegov izum celo predstavljali na sejmih, tudi v tujini. "Meni so povzročili moralno in materialno škodo, zato bom tožil. Vse! Posamezni, ki so visoko v državnih institucijah, kot tudi po-

sameznike. Posebej pa še tiste, ki so zatajili v postopkih, čeprav sem jih vseskozi obveščal o kraji mojega izuma," pravi inovator.

"Državno tožilstvo je tožbo po uradni dolžnosti pred približno mesecem zavrnilo kot neutemeljeno. Državni sekretar in svetovalec vlade sta me zavajala. Hotela sta, da bi prekinil patent in potem ponovno vložil prijavo. To pa bi pomenilo, da bi imela prijavo Kesela prednost. To je bilo maja 1999. Ko sem jih hotel povprašati o tem, ali pa sem potreboval pomoč, pa jih ni bilo več. Niso se oglašali na telefon, vseskozi so bili na sestankih ali potovanjih v tujini. Na pisma niso odgovarjali. Svetovali so mi pravne poti, ki jih imam na razpolago. Sedaj jih bom poslušal. Tožil bom vse! Le Patentnega urada ne, saj so edini, ki delajo," je povedal Jože Pivk. Povedal je še, da Zakon o intelektualni lastnosti zahteva hitri postopek, sam pa čaka na pravico že tri leta. "To je politika, to nima zveze s gospodarstvom," je prepričan Pivk.

Dokumenti govorijo svojo zgodbo

To je zgodba Jožeta Pivka iz Žirov. O dogodkih okoli patentova je v zadnjih letih zbral veliko dokumentov, ki nam jih je za

potrebe zgodbe velikodušno odstopil. Ti govorijo svojo plat zgodbe. Iz dokumentov izvemo, da je Pivk pred dvema letoma, pisal nemškemu podjetju, kjer jih opozarja na dva njihova izdelka z njegovim patentiranim elementom. Piše jim, da ima izum zaščiten v Sloveniji, registracija patenta v Evropi pa še teče.

Podjetje Kesel mu je odgovorilo, da je patent za enega od obeh proizvodov, vložilo že leta 1991, odobren pa je bil leta 1996. Pozvali so ga še, da naj jim pošle registracijo njegovega mednarodnega patentja. Pivk jim odgovarja, da je njegov mednarodni patent v zadnji fazi. Piše jim še, da je vesel njihovega prototipa, ki vključuje njegove patentirane elemente. S tem se v Nemčiji niso strinjali, saj so prepričani, da je njihov patent registriran že davno prej. Prepričani so, da slovenski patent ne bo vzdržal mednarodnega.

Peter Jerič iz podjetja TBW je Pivku pisal dopis, kjer mu razlagal poslovanje med njegovim podjetjem in nemškim podjetjem Kesel. Slednja samostojno razvija in izdeluje prototipe ter izdelke iz njenega proizvodnega programa, pri tem pa TBW ne sodeluje. Njuno sodelovanje je omejeno na dobavo nekaterih sestavnih delov za njihove izdelke, ki jih izdelujejo izključno Keselom.

Zato je Plut organiziral srečanje z Jeričem in zastopnikom tega nemškega podjetja. "Nesmisel pa je, da se mi ukvarjam z razvojem za Kesel (tako ga obtožuje Pivk, op.p.), saj smo le mala obrtna delavnica. Mi dobavljamo le sestavne dele, vse gre preko TBW. Tako vse obtožbe proti meni postanejo nesmisel. To je povedalo tudi sodišče v Velenju pred mesecem dni," nam je še povedal Srečko Plut.

Jože Pivk je zasebno tožil tudi Vladimira Petka. Iz zapisnika sodišča lahko izvemo, da je preko Petra Čeha spoznal Pivka. Zatrjuje, da za trg ni izdelal niti enega primeža, čeprav mu je Pivk poslal načrte. "Finančne zadeve so bile zelo nedorečene zato smo posel zavrnili. Menim pa, da je tožilec neuravnovešena oseba. Pošiljal mi je čudna SMS sporočila in mi grozil. Sami pa smo imeli dva milijona stroškov s pripravo prototipa," pravi Petek in poudarja, da kupcev za primež ni poznal. Pivk je načrte poslal Petru Čehu, vendar se za delo slednji ni odločil. "Brez vsakršne pogodbe nimam kaj delati. Posredoval pa sem telefonsko številko Petka. Kakor vem, je želel Pivk odpeljati prototipe, ki jih je izdelal Petek. Ta mu jih ni hotel izročiti, saj mu Pivk ni želel izročiti nobenega dokumenta in ne plačila," je na sodišču povedal Čeh.

Odgovor na naslov "Kraja izuma ali le nesmiselna izguba časa?" tudi iz navedenih dokumentov ni mogoče dati. Prav tako ni mogoče razbrati ali je Pivkov izum koristen in s tem vnovčljiv. Moti pa selekcija informacij, ki nam jih je v dveh pogovorih podal Jože Pivk. Povedal je, da tožilci niso opravili svojega dela, od Srečka Pluta pa smo čez čas izvedeli, da je sodišče zavrnilo tožbo tožilstva. Pivk pravi tudi, da policija ni reagirala na njegovo sum kaznivega dejanja kraje lastninskih pravic, medtem ko Peter Jerič omenja temeljito policijsko preiskavo. Kasneje smo izvedeli še za druge tožbe in pota na sodišča. Naša naloga ni razsojati, zato se ne opredeljujemo ne za eno, ne za drugo stran. Odločilo bo sodišče.

Boštjan Bogataj

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

526

Podblegoški obisk(ovalc)

V Lavtičarjevih časih je marsikater duhovnik že mlad umrl. "Tisto leto /1879/ je umrl 8. marca tudi moj sošolec Valentin Jereb, doma v Besnici pri Kranju. Bil je kaplan pri župniku Martinu Poču v Loškem potoku. Sošolci ga nismo mogli radi oddaljenosti spremeti na zadnji poti, šli smo zato pozneje na njegov grob. V bogoslovju smo obljudili, da opravimo po vsakem umrlem sošolcu tri sv. maše, kar smo vestno držali. Pokojni Jereb je bil marljiv bogoslovec in pobožen duhovnik. Veliko pa je trpel že v bogoslovju in pozneje v duhovskem stanu na mučni ozkorčnosti. Vest mu je pretiravala malenkosti, ki bi jih kdo drugi sploh ne bil upošteval. Vedno je mislil, da duhovskih dolžnosti ni opravil v redu. Zoper to nadlogo je edino sredstvo to, da se upreš domišljiji s krepko odločnostjo."

Lepa in uporabna misel. A ljudje smo taki, kakršni smo, eni ožrega, drugi širšega srca. Lavtičar je bil gotovo te druge sorte, poleg odprtrega srca je imel tudi odprte oči, rad je hodil naokoli, marsikaj videl in zapisal. "Večkrat me je pripeljala pot iz Poljan v Škofjo Loko. Mestni župnik Blaž Šoklič, doma s Koroške Bele, je bil ljubezniv in družben gospod. Prav tako njegova dva kaplana Andrej Ramoveš in Matija Kralj. Ramoveš, brat mojega župnika Jerneja, je sedaj duhovni svetnik v Dobrepoljah. Kralj je župnikoval v Tunjičah pri Kamniku in umrl v Ljubljani. Tudi s škofjeloškimi oo. kapucini smo bili dobri prijatelji. Gvardijan P. Otokar Cejan, doma v Vrtojbi na Goriškem, nas je bil vselej vesel, kadar smo prišli v samostan."

Na selško stran jo je mahnil samo enkrat. "Selško dolino onstran hribov sem obiskal samo enkrat, in sicer župnijo Sv. Lenarta, kjer je pasel duše blagi Primož Peterlin. V Javorjah se mi je

Ivan Tavčar (na sliki Jurija Šubica, 1885) in Josip Lavtičar sta bila istega letnika.

pridružil župnik Matevž Jereb. Ko sva prišla na rob hriba in naju je Peterlin od daleč opazil, sva slišala pokanje topičev. Na vprašanje, kje ima topiče, je nama povedal, da je on sam strejal, pa brez smodnika. Na tleh je imel položeno dolgo desko. Ob njo je udarjal z zgornjo desko, in pok je bil tako močan, kakor bi strejal s topičem. Dober kup in brez nevarnosti. Primož Peterlin je bil originalen Ribnican. Prvič sem ga videl v Poljanah. Nekega vročega popoldneva leta 1879, je vstopil v kaplansko sobo z veselim obrazom in s fesom na glavi. Predstavil se mi je takole: 'Jaz sem Primož Peterlin, rojen na Velikih Poljanah pri Ribnici 5. junija 1829, posvečen in Ljubljani 15.

decembra 1854, sedaj dušobrižnik pri Svetem Lenartu v selški dolini.' Čeprav sva si bila neznana ter je bil on 22 let starejši od mene, me je vendar sprijetno iznenadila njegova iskrena prijateljnost."

Sledi res zanimivo spoznavanje. Lavtičar reče:

"Prosim, sedite. Od Sv. Lenarta je daleč." Obis-

kovalec mu poda roko in odvrne: "Jože, če me boš vikal, grem takoj nazaj." Tedaj gostitelj: "Bog te sprejmi!" Sledil je zgoraj opisani Lavtičarjev obisk pri Peterlinu, ta pa ga je pozneje obiskal še v Šenčurju, 1880. "Topot ni imel fesa in sploh nobenega pokrivala. Pozdravil me je brez vsega uvoda s pesmijo: 'Kdo bi zmiraj bil doma? - to ne more biti, radost moj'ga je srca, med prijat'je priti.' Zadnjič sta se srečala na angelskem mostu v Rimu, 1881. "Rekel je, da gre obiskat cerkev sv. Neže. To je bilo najino zadnje srečanje na svetu. Od Sv. Lenarta je šel v svoj rodni kraj Velike Poljanje v pokoj. Zadnja leta je toliko preklečal v molitvi, da je imel ranjena kolena. Otroci so ga pozimi na saneh vozili do kapelice sredi vasi, kjer je maševal. Zelo je bil vesel tovarišje med malimi. Postal je otrok med otroci in umrl 1. decembra 1898."

Kako posebni in prisrčni so (bili) odnosi med duhovniki! O tem priča tudi želja, s katero Lavtičar sklene svoj spomin na starejšega kolega Peterlinom. "Dragi Primož! Rad bi te še enkrat videl in govoril s tabo, pa odpotoval si v večno blaženost. Na svidenje tam!" Mi pa bomo, še preden dospremo do večnosti, spremili našega Jožeta na njegovi poti iz Poljan nad Škofjo Loko v Šenčur pri Kranju."

Naskok na lovsko trdnjavo

Pri nas je lov še vedno trdnjava starega režima, ugotavljajo v združenju lastnikov gozdov in lovskih upravičencev, kjer se zavzemajo za to, da bi ponovno prešel v roke lastnikov gozdnih in kmetijskih zemljišč.

Ljubljana - "S predlogom zakona o divjadi in lovstvu, ki ga je v državnem zboru vložila skupina poslanec, se lastniki gozdov ne strinjam, zato je naša prva in zadnja zahteva, da ga takoj umakne iz postopka," je na novinarski konferenci prejšnje sredo dejala Inka Stritar, predsednica Združenja lastnikov gozdov in lovskih upravičencev Slovenije, in poudarila, da se v združenju zavzemajo za pravno novo zakona, ki bi ob upoštevanju stališč civilne družbe zagotovil spoštovanje slovenske ustave in evropskih norm.

Inka Stritar

dov in lovskih upravičencev ni sprejemljiv, še posebej pa se čudi temu, da jih ne na ministrstvu za kmetijstvo in ne v ekološkem forumu LDS, kjer so pripravili ta zakonski predlog, niso povabili k sodelovanju. "Vseskozi hočejo odločati o nas mimo nas," je dejala Stritarjeva in ob tem poudarila, da tudi Evropska unija pri nastajanju nove zakonodaje zahteva sodelovanje civilne družbe, kamor sodi tudi združenje lastnikov gozdov.

Državi lovška pravica le na državnih zemljiščih

In kaj najbolj moti člane združenja? Medtem ko v Evropi in tudi po slovenski zgodovinski tradiciji lovška pravica pripada lastnikom zemljišč, ima po predlaganem zakonu to pravico država. "Naj jo ima na svojih zemljiščih, ne pa na zasebnih zemljiščih," je dejala Stritarjeva in opozorila tudi na razlike pri razumevanju lastništva divjadi.

Po predlaganem zakonu je divjad državna lastnina, po evropski je res nullius, nikogaršnja lastnina, ki postane lastnina lastnika tistega zemljišča, kjer "pade dol". Medtem ko predlagatelji zakona predvidevajo najmanjšo lovno površino lovišča dva tisoč hektarjev, ima Nemčija 75 hektarjev, Avstrija 115, v združenju pa se zavzemajo za možnost, da bi že lastniki, ki imajo od 115 do 200 hektarjev lovne površine, lahko ustanovili svoje lovišče. Predlagani zakon veliko poudarja ekologijo in našteva razne mednarodne konvencije in pogodbe, ki jih mora spoštovati tudi Slovenija. "Ekologija ne sprašuje, kdo je lastnik. Ekološke zahteve morajo spoštovati vsi, v združenju pa ne pristajamo na to, da bi v lovstvu pod krinko ekologije podaljševali sedanje stanje," je pripomnila Stritarjeva, ki tudi meni, da se morajo končati časi, ko so zakone sprememali s "političnim argumentom moči". "Če bo zakon, kot je predlagan, spretjet, bo padel na našem ali na evropskem sodišču", je še dodala.

Zahtevajo zakupniški sistem

Prva zahteva združenja je restitucija lovišč iz leta 1945-1946. "Dotlej je bila lovška za-

konodaja tudi v Sloveniji popolnoma urejena. Lastniki, ki so imeli od 115 do 200 hektarjev lovne površine, so imeli lastna lovišča, ki so jih uporabljali sami ali so jih dajali v zakup. Manjši lastniki so površine združevali v t.i. zložena lovišča, ki so jih prav tako lahko dajali v zakup," je pojasnila Stritarjeva in poudarila, da združenje tudi danes zagovarja takšen lovski zakupniški sistem. V združenju se zavzemajo še za lovsko pravico, ki bi izhajala iz lastninske, za opredelitev divjadi kot nikogaršnje lastnine, za nadomestilo izpada dohodka v parkih in na drugih območjih, kjer bi bil lov prepovedan, ter za hitro ugotavljanje škode po divjadi in izplačilo odškodnine.

Lastniki kmetij in gozdov iz Logarske doline so ob tem spregledali tudi izjavo, v katero so zapisali, da lastništvo in vloženo delo kmetov, ki obdelujejo površine, v novem predlogu zakona ekonomsko in materialno niničker ovrednoteno. Ker so številni kmetje tudi loveci, ki dobro pozno gospodarjenje z divjadjo, hočejo biti gospodarjni na svoji zemlji in ne sprememajo zakona, za katerega je značilno, da podpira ljudi, ki hočejo biti še naprej gospodarje na tuji zemlji. Dohodki od lovstva, to je od uplenjene divjadi in od lovnega turizma, bi po njihovem mnenju lahko pomagali kmetijam, še zlasti na območjih z omejenimi možnostmi za kmetovanje.

Cveto Zaplotnik

Cene koruze niso spremenili

Kranj - Vlada ni spremenila cene koruze iz blagovnih rezerv, s katero naj bi ob letošnji suši pomagali rejecem govedi.

Kot je znano, je vlada za omilitev posledic letošnje suše namenila iz državnih blagovnih rezerv 20 tisoč ton koruze po ceni 29 tolarjev za kilogram, pri tem pa naj bi rejci ob prevzemu plačali poleg devetih tolarjev za kilogram še pripadajoči del davka na dodano vrednost in stroške prodaje, razliko pa naj bi poplačali z odškodnino za sušo. Ko je vlada na eni od septembrovih sej obravnavala vmesno poročilo državne komisije o ocenjeni škodi v kmetijstvu, je zadolžila ministrstvo za gospodarstvo, da predlaga spremembo uredbe, s katero naj bi ceno koruze iz blagovnih rezerv uskladili s cenami, ki so jih uporabili za vrednotenje neposredne škode po suši (22 tolarjev za kilogram). To se ni zgodilo. Nasprotno: vlada je po preučitvi vseh možnosti ter usklajevanju med ministrstvoma za kmetijstvo in za gospodarstvo v četrtek sklenila, da doslej določene cene koruze ne bo spreminala.

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je do 20. oktobra izdala odločbe za dodelitev (prodajo) 19.199 ton koruze.

C.Z.

Ukinitev izvoznih podpor

Ljubljana - Vlada je na četrtovi seji spremenila uredbo o uvedbi podpor za pripravo kmetijskih pridelkov in živil za zunanjji trg za letošnje drugo polletje. Vlada je s seznamu črtala podpore za izvoz žive klavne govedi ter za izvoz svežega jedilnega krompirja.

C.Z.

Državna pomoč mlekarni

Ljubljanske mlekarne so na razpisu za prenovo živilske industrije prejela 485 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev.

Matjaž Vehovec, predsednik uprave in generalni direktor

stvo in prehrano. Medtem ko je v Sloveniji 394 živilskih podjetij, ki zaposlujejo skoraj dvajset tisoč ljudi in ustvarjajo (po lanskih podatkih) 418 milijard tolarjev prihodkov, je agencija v roku prejela 63 vlog, od tega jih je 45 ustreza razpisnim pogojem. Med prosilice je razdelila nekaj več kot poldrugo milijardo tolarjev nevračljivega denarja. Ljubljanske mlekarne, ki izvaja-

jo obsežna investicijska dela v vrednosti deset milijard tolarjev, bodo še ta mesec prijavile na tretji javni razpis za dodelitev nepovratnih sredstev iz programa Sapard dve naložbi - tehnološko prenovo polnilnice konzumnih izdelkov ter logistike v konzumni mlekarni v Ljubljani in skupni predračunski vrednosti nekaj manj kot 1,6 milijarde tolarjev.

C.Z.

Evropski teden varnosti

V Evropskem tednu varnosti in zdravja pri delu, ki je potekal med 20. in 24. oktobrom, so dali poudarek ozaveščanju javnosti o tveganju pri ravnanju z nevarnimi snovmi.

V kmetijstvu se med nevarnimi snovmi srečujemo zlasti z uporabo fitofarmacevtskih sredstev (FFS). Širši javnosti je malo poznana vsebina sistema varne uporabe fitofarmacevtskih sredstev v kmetijstvu, ki jo določa zakon o fitofarmacevtskih sredstvih. Zakon ureja promet, pravilno uporabo, registracijo in register, pregled naprav za nanašanje, uporabo, shranjevanje, izobraževanje ter nadzor nad uporabo fitofarmacevtskih sredstev. V trgovinah, ki so registrirane za prodajo FFS, lahko le-ta izdaja samo trgovci z opravljenim izpitom o ravnanju s temi sredstvi, za nabavo in skladisanje ter svetovanje pri prodaji pa skrbijo odgovorne osebe z izpitom ter visokošolsko izobrazbo agronomsko usmeritev. Kmetijsko svetovalna služba, ki deluje v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, sodeluje pri testiranju naprav za nanašanje FFS, ki je obvezno vsaki dve leti. Ob testiranju se preveri ustreznost naprav, odpravi pomajkljivosti in svetuje uporabnikom pravilna nastavitev za

Anton Jagodic,
KGZ Ljubljana

Akontacija morda že novembra

Ljubljana - Ko je vlada septembra obravnavala vmesno poročilo državne komisije o škodi v kmetijstvu, je zadolžila ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da izdela program za odpravo posledic škode. Kot so povedali na ministrstvu, jim je vlada že potrdila komisijo, ki bo pripravila vse potrebne dokumente za izplačevanje odškodnine. Komisija je na seji v sredo že obravnavala program in uredbo o načinu izračunavanja škode v kmetijstvu, v kratkem naj bi ju potrdila še vlada, ob koncu prihodnjega meseca pa naj bi že začeli z izplačilom akontacij. Država naj bi letos za akontacije odškodnin namenila štiri milijarde tolarjev, s čimer naj bi pokrila od 30 do 32 odstotkov ocenjene škode.

C.Z.

POMIVALNI STROJI
od 17. 10. do 8. 11. 2003
-10%

MERKUR, Cesta Staneta Zapljanje 67, Kranj-Primikovo, tel.: 04 201 79 00.
MERKUR, Sp. Play 75, Jesenice, tel.: 04 583 43 00; **MERKURDOM**, Gorenjska c. 41, Radovljica, tel.: 04 537 32 00.
MERKUR, Kapucinski trg 12, Škofja Loka, tel.: 04 511 13 82.

Od zdaj naprej verjetno pomivalni stroj. V Merkurju boste zagotovo našli pravega za svojo kuhinjo, dragoceni čas pa prihranili za bolj zabavna opravila. Na oddelkih z belo tehniko vas pričakujemo s celovito ponudbo blagovnih znakov.

Pri nakupu samostojnega ali vgradnega pomivalnega stroja blagovnih znakov AEG, Bosch, Candy, Electrolux, Gorenje, Whirlpool in Zanussi vam od 17. 10. do 8. 11. 2003 priznamo 10-odstotni popust! Popust ne velja za izdelke, ki so vključeni v druge Merkurjeve v akciji.

Možnost nakupa na 12 obrokov!

MERKUR
Ustvarjamo zadovoljstvo

Ne prezrite...**Festival kranjskih kitaristov**

V četrtek, 30. novembra 2003, od 19. ure dalje bo v dvorani na Primskovem potekal tradicionalni **Festival kranjskih kitaristov**. Na festivalu se bodo kitaristi iz Kranja in okolice pomerili za naziv naj kitarista.

Obiskovalci pa boste poleg glasbenih užitkov deležni tudi ogleda modne revije spodnjega perila v organizaciji Fabiani Nogavice, d.o.o., ter predstavitve glasbil in serviserjev. Nastopili bodo tudi Uroš Rakovec, zmagovalce prve kitarijke v Kranju, Vito Marenč - flamenco kitarist, Dejana Lapanja in Andraž Mazi v skupini Projekt mesto. Cena vstopnice je 300 tolarjev.

Počitnice v Down Townu

Danes in jutri se lahko sprostite in pijače željni gostje pivnice **Down Town** v Kranju pomerite na turnirju v taroku in namiznem nogometu. Turnir se začne ob 18. uri, prijavina pa znaša 500 SIT. Poleg sprostitev bodo vsi gostje lokalni deležni piva Bandidos za samo 280 SIT, prve tri na turnirju pa čakajo tudi nagrade.

Studentske volitve

V sredo, 29. oktobra, bodo v avli Fakultete za organizacijske vede od 07.00 do 18.00 ure potekale volitve v Studentski zbor ŠOFOV, kjer se bo volilo 15 studentskih predstavnikov za obdobje 2 let.

Zbiranje kandidatur se je zaključilo v torek, 21. oktobra, ob 12.00 ur, volilna

komisija pa je prejela 16 kandidatur. Izvoljeni predstavniki za mandatno obdobje 2 leti, bodo tako na 1. konstitutivni sej izvolili tudi predsednika ŠO FOV.

Pridobite si mednarodne izkušnje

Do 5. novembra največja mednarodna, študentsko voden organizacija, ki se ukvarja s posredovanjem strokovnih praks za študente v tujini, AIESEC sprejema nove člane.

Vabiljeni so vsi, ki jih veseli mednarodno okolje, zabava, spoznavanje z mladimi iz vsega sveta, stik s poslovnim svetom in vsi študenti, ki že danes razmišljajo o svoji bodoči zaposlitvi. Več informacij dobite preko elektronske pošte info@si.aiesec.org ali na spletni strani www.si.aiesec.org.

Vpis v študentski abonma

Vsi, ki tega še niste storili, lahko do konca tega meseca še vpišete študentski abonma v Prešernovem gledališču v Kranju. Zadnji dan za vpis je petek, 31. oktobra. Vpis bo potekal med 10. in 12. uro in med 13. in 15. uro v avli gledališča.

Študenti se lahko prijavijo na pogovor s predstavniki podjetij.

katerimi se soočajo pri iskanju svoje prve zaposlitve.

Podjetja, ki želijo zapolnilo prazna delovna mesta, na drugi strani, dajejo prednost mladim, zagnanim silam, ki jih želijo vzgojiti v odličen kader. Prednost imajo seveda boljši.

Na edini Gorenjski fakulteti se je peščica mladih, ki delujejo v okviru fakultetne študentske

organizacije odločila izpeljati projekt, s katerim bodo sebi in svojim kolegom povečali možnosti za zaposlitev. S projektom **Teden zaposljivosti**, ki bo potekal med 5. in 13. novembrom 2003 na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju, želijo študentom približati tematiko zaposlovanja, jim podati znanje, ki je potrebno za čim manj čakanja na zavodu za zaposlovanje, ter nenazadnje tudi zbližati študente in njihove bodoče zaposlovalce. V okviru projekta Teden zaposljivosti bodo potekale delavnice in predavanja na določene teme ter predstavitev podjetij z območja Gorenjske, pripravili pa bodo tudi posebno številko priloge Časopisa študentov gorenjske Organon, Organonov Zadetek. Organizatorji so pripravili dve delavnici. Prva nosi naslov "Kako napisati življenjepis" in se je lahko udeležite v sredo, 5. novembra, v prostorih Fakultete za organizacijske vede. Druga delavnica nosi naslov "Kako se pripraviti na ustni razgovor" in se bo odvijala dan kasneje. V okviru projekta pripravljajo tudi tri predavanja. V torek, 11. novembra, v popoldanskem času bo predavanje na temo "Delavske

pravice, praksa, pripravljenštvo". Dan kasneje mu bo sledilo predavanje "Kako se vključiti v kolektiv in kako do napredovanja". Za četrtek pa so pripravili predavanje z naslovom "Delovna doba in kako naj si kupim delovno dobo". Na predavanjih in delavnicah bodo tudi diskusije, kjer boste lahko izvedeli vse, kar vas zanima in s čimer niste najbolje seznanjeni. Te tri dni pa bodo v dopoldanskem času na fakulteti prisotni tudi predstavniki podjetij, ki želijo navezati stik z bodočimi zaposlenimi že v študentskih letih. V torek in sredo bodo imela podjetja možnost predstavitev svojih kadrovskih potreb in možnosti za opravljanje prakse ali pripravljenštva. V četrtek, 13. novembra, pa bodo v dopoldanskem času študenti imeli možnost opraviti ustni razgovor s podjetji z namenom dogovoriti se za opravljanje prakse ali pripravljenštva v podjetju, morda pa bo kakemu študentu uspeло tako navdušiti predstavnike podjetij, da mu bodo ponudili zaposlitev.

Nakonalo bodo plakati in letaki pojasnjevali, kdaj in kje se bodo odvijala predavanja in delavnice, na info točki pa se bo

Zanima nas... kako študentje razmišljajo o bodoči zaposlitvi...

Si v skrbah za zaposlitev po končani diplomi?

Martin Žibert, študent ekonomsko fakultete v Ljubljani:
"Ne. Zmeraj manj sem. Že zdaj namreč delam v mednarodni študentski organizaciji AIESEC. Z delom v tej organizaciji imam stik s poslovnim svetom, pridobivam si izkušnje, poznanstva in predvsem samozavest. Prepričan sem, da se mi bo delo vloženo v organizacijo, ki dela za študente, obrestovalo."

Kaj sta s projektom želeli spremeniti?

Danijela Marjanovič in **Žanka Popovič**, vodji projekta:
"Predvsem sva se projekta lotili zaradi študentov nasproti. Želeli sva jima omogočiti dostop do znanja, s

katerim bodo laže našli svojo zaposlitev. Sem spadajo znanca, kot je pisanje življenjepisa, prošnje in kako uspešno opraviti razgovor za zaposlitev. Ko bodo študenti to tudi v praksi storili, bodo s tem naredili še prvi korak. Želiva, da so študenti seznanjeni tudi s prvimi koraki, ki jih bodo morali prehoditi v novi službi. Upava, da bodo študenti veseli najinega truda."

Kako si zadovoljen/a s profesorji na svoji fakulteti?

Večinoma sem zelo zadovoljen/a 17,00% (59)

So dobri strokovnjaki, a manj dobri predavatelji 54,76% (190)

So dobri predavatelji, a manj dobri strokovnjaki 2,59% (9)

Nisem zadovoljen/a 25,36% (88)

Glasovanje je potekalo na spletni strani www.utrip.net (n=347).

možno prijaviti na delavnice in izvedeti vse dodatne informacije.

Novembrska številka Organo-novega Zadetka, ki je kot priloga časopisa študentov Gorenjske Organon, na voljo brezplačno, bo zapolnjena s članki, nasveti in predstavtvami podjetij, ki bodo študentom še dodatno pomagali hitreje in uspešneje nastopiti na trgu delovne sile. Nedvomno je projekt Teden zaposljivosti, ki so ga zasnovali pri Študentski organizaciji Fakultete za organizacijske zadeve v Kranju, odlično zastavljen. Upamo, da ga bodo mladi, ki jim je namenjen, sprejeli odprtih rok, organizatorjem pa želimo čim več uspehov tudi v prihodnje.

Franci Stariba

Tekoči izzivi

Voltive študentskih predstavnikov v Ljubljani, Mariboru in Kranju so se začele. V Ljubljani bodo Sončnike in neodvisni po-

krivali skoraj 2/3 študentskega zbora. Kranj bo izid volitev dočakal jutri zvečer, vendar bodo nedvomno sestavili novo "študentsko vlado" kandidati z liste Sončki. Maribor pa bo volitev izvedel v začetku novembra. Za nas je seveda najbolj zanimiv izid volitev v Kranju, kjer se bo glede na volilno angažiranost nadaljevala kontinuiteta sedanja usmeritve organizacije, ki jo ocenjujemo za pozitivno. Še največ sprememb bomo doživeli na področju zamenjave predsednika organizacije, kjer se je dosedanja predsednica Tamara Kozlovič odločila zaključiti študentsko politično kariero. Res je veliko naredila za študente in hvala ji. Mogoče se še do imenovanja novega predsednika premisli. Nikoli ne veš, ...

Voltive so izvedli tudi v študentskem domu, kjer pa so najprej ugotovili, da se nihče ni hotel prijaviti za kandidaturo za predsednika. No, sedaj so končno našli kaveljca, ki je skoraj protovoljno pripravljen opravljati to funkcijo. Le kje so brigadirski časi. Sedaj, ko je študentski dom dobil internet, očitno potrebuje vsak študent le še samega sebe in udoben hoteli. Za vse drugo poskrbi miška. In to ne krščena. Pa adijo Gorenjska.

Beno Fekonja

Zgodilo se je...**Voltive tudi na Univerzi v Ljubljani**

Na visokošolskih zavodih Univerze v Ljubljani so 22. in 23. oktobra potekale voltive študentskih predstavnikov v Studentski zbor ŠOFOV v Ljubljani. Za 41 poslanskih mest, kolikor jih šteje Študentski

zbor, se je na 31 visokošolskih zavodih potegoval kar 266 kandidatov. Njihov mandat v skladu s statutom ŠOU traja eno leto, izvoljeni poslanci študentskega zabora pa avtomatično postanejo tudi člani upravnih odborov študentskih organizacij visokošolskih zavodov (UO ŠOVZ).

Študenti in podjetja že drugo leto zapored z roko v roki

Na Univerzi v Mariboru je v torek, 21. oktobra, že drugo leto zapored potekala sejemsko-izobraževalna prireditev z naslovom "Študenti in podjetja z roko v roki". Prireditev je namenjena predvsem tistim študentom, ki iščejo podjetje za opravljanje študijske prakse ali diplomske naloge, ter tistim podjetjem, ki želijo spoznati mlad, inovativen kader.

**Kako napisati prošnjo in življenjepis
Priprave na ustni razgovor
Predstavitev podjetij
Pravice delavcev
Vključitev v kolektiv in kako napredovati
Delovna doba ...**

Odraslim vstop prepovedan

Ana Cergolj

Danes nekaj o branju in bralni znački - poskušala sem čim bolj na kratko, da boste imeli več časa za drugo branje. Rada bi, da bi Cukrček prebrali predvsem tisti med vami, ki vam branje ne diši preveč - ampak me je malce strah, da tisti tudi tehle vrstic ne berete ... Kakorkoli že, upam, da med vami ni veliko takih, ki namesto "knjiga, moja najboljša prijateljica" pravite "televizija, moja najboljša prijateljica".

ANÁ

Otroška pesem

Če bi bil ata

Če danes jaz ata bi postal, svojim otrokom bi to svetoval: televizijo lahko ves dan gledate, čeprav od strahu s kavča padete. V trgovino naj hodijo, vse želje si izpolnijo samo, sami naj denar zasluzijo. Domačih nalog naj ne delajo, kar v prvem razredu naj ostanejo! Sram naj jih bo, ko stalno razred ponavlja! Kmalu sami bodo spoznali, da morali bodo delati, v šoli pridno se učiti in starše vedno ubogati.

Gašper Miklavčič,
dopisniški krožek, OŠ Ivana
Groharja, Škofja Loka

Tekmovanje za bralno značko

Učenci v Sloveniji vsako leto tekmujejo za bralno značko. To tekmovanje poteka tudi pri nas. Za osvojitev bralne značke je potrebno prebrati določeno število knjig. Tudi v našem razredu smo že septembra začeli z branjem. Knjige si izposojamo v naši šolski knjižnici, v knjižnici centralne šole, ali pa nam jih prinesejmo starši. Naslove knjig si izbiramo sami. Ko knjigo preberemo, o njej na kratko poročamo o šoli. Ob zaključku bralne značke imamo velikokrat ogled kake predstave ali pa srečanje s kulturnimi delavci. Že več let imamo ta zaključek v Selcih. Za osvojitev bralne značke se je treba potruditi.

Učenci 5.r devetletke, OŠ Dražgoše

S knjigo bodo podarili objem

Zveza prijateljev mladine že drugo leto pripravlja akcijo za pomoč revnim družinam, tokrat bodo zbirali knjige.

Kranj - Pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije bodo tudi letos polepšali decembridske praznike otrokom iz socialno šibkejših družin. V ta namen so že drugič pripravili dobrodelno akcijo Podari objem!, ki se je lani izkazala za zelo uspešno. Tokrat bodo v trgovinah Baby centra po vsej Sloveniji zbirali otroške in mladinske knjige, ki jih bodo na osrednji prireditvi v decembru razdelili revnim otrokom.

"Izhajali smo iz tega, kaj lahko otrok podari drugemu otroku. Odločili smo se za objem - preko podljene knjige bodo objeli svoje sovrstnike v stiski," je pojasnila vodja projekta Duša Grubački Andjelov. Knjige bodo zbirali v

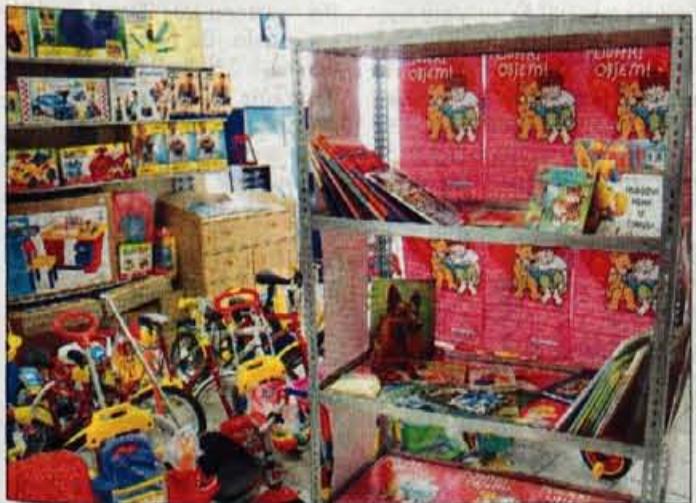
sočloveka. In tako dobili novega prijatelja, ki bo ob branju njegove knjige mislil na to, da nekomu zanj in njegovo stisko ni bilo vseeno."

Razen tega, da z akcijo pomagajo revnim staršem in njihovim otrokom so tako letos dodali še

vedno pa iščejo tudi glavnega donatorja. Letošnjo akcijo bodo zaključili s prireditvijo v ljubljanskem Baby centru, na kateri bo otroke zabaval častni gost akcije, igralec Jernej Kuntner.

Akcijo Podari objem! so prvič pripravili lani, ko so zbirali igrače. Otroci iz vse Slovenije so podarili skoraj 40 tisoč igrač, s pomočjo podjetij pa so zbrali še 2,8 milijona tolarjev, ki so jih razdelili med 28 socialno ogroženih družin. Lanski uspeh akcije je zato za Zvezo prijateljev mladine Slovenije predstavljal zavezo za naprej.

Mateja Rant,
foto: Gorazd Kavčič

Otroci lahko knjige, ki jih želijo podariti revnim sovrstnikom, prinesejo v trgovino Baby centra.

posebnih kotičkih po trgovinah Baby centra do 24. decembra. Vsi darovalci bodo prejeli zahvalno plaketo v obliki knjižne kazalke z njihovim imenom in priimkom. "Te jih bodo vse življenje spominjale na to, da so že v svojih najrosnejših letih pokazali razumevanje za

nov pomen knjige kot vrednote in zakladnice znanja ter prijateljice in zaupnice. Računajo, da bodo na ta način lahko obdarili vsaj petdeset družin. Tudi letos bodo k sodelovanju povabili podjetja, s pomočjo katerih bodo zbirali sredstva za socialno ogrožene družine, še

Cukrček

Če ne bomo brali, nas bo pobralo!

Naslovno misel sem si sposodila od Toneta Pavčka, ki ga prav gotovo že poznate - če njegovih mojstrovin niste brali, ste jih pa prav gotovo poslušali.

Se pa z naslovnim stavkom začne tudi povabilo Toneta Partljiča, predsednika Društva Bralna značka Slovenija - povabilo otrokom, učencem, dijakom, vzgojiteljem, učiteljem, profesorjem ...

V knjižici Bralna značka - 44. sezona vabi k branju, potegovanju za bralno značko in srečanju z pesniki, pisatelji, ilustratorji in dramskimi ustvarjalci na vaši šoli.

Domače branje in še bralna značka - to je pa že preveč?

Se vam zdi? Ampak razlika med domačim branjem in bralno značko je ogromna. Gromozanska. Kot med dolgočasnim TV dnevnikom in zanimivim filmom. Saj že vidim skremžene obrazne vas, ne-ljubiteljev branja in knjig; pravite, da so knjige pač knjige. Vse so sestavljeni iz črk in stavkov, zato jih je treba prebrati - to pa vam prav nič ne diši. Ampak jaz še vedno vztrajam pri svojem. In ne govorim kar tako: v osnovni šoli sem "preskočila" kar nekaj dolgočasnih domačih branj, medtem ko sem cele noči neutrudno brala napete mladinske romane, dokler nisem zaspala s knjigo v roki. In bralna značka vam ponuja prav to: drugačne knjige, take, ki vas zanimajo, take, ki vam bodo prav zares dale veselje, da preberete tudi tiste od domačega branja ...

Srečanje s pisateljem.
Morda pesnico?

Cisto nekaj drugega, kot če na platnici knjige prebereš ime avtorja, je, če se tisti umetnik ali umetnica pojavi na tvoji šoli in namesto suhoperneža živiljenjepisa živahno klepetata o sebi, svojih knjigah, svojem živiljenju. In potem lahko čisto pravega pisatelja, pisateljico ali pesnico vprašate vse, kar vas zanima: kako sploh nastane nekaj tako čudovitega, kot je knjiga, ali pa ob katerem delu dneva jim gre pisanje najbolj od rok. Morda celo izveste, kje se rojevajo zgodbе za nove knjige; v srcu, v očeh ali pa morda v sanjah.

Torej, vam je branje in bralna značka že kaj bolj všeč? Berimo, torej, da nas ne pobere - neznanje, nepoznavanje lepe slovenske besede, nepoznavanje slovenske literature.

Mi pa mislimo tako...

Učenci 3.b razreda OŠ Ivana Tavčarja iz Gorenje vasi so bili jezni. Zakaj?

Ker sem morala v šolo, čeprav me je malobolela glava. Tanja

Ker je ati obljudil, da gremo v kino, pa nismo šli. Urban

Ker nisem smela iti z babi nakupovat. Evelin

Ker se mi je razpacala tinta po zvezku. Rok

Razjezim se, če mi bratec vzame kocke, ko mi mami reče, naj se učim poštovanko, ko ati reče: spat, ko je treba zjutraj zgodaj vstati in ko je treba jesti kosilo. Jasmina

Otroci so odkrivali naravo

Svojo zbirko kamnin, ki so jih pridno zbirali na sprehodih v naravi, in izdelke iz njih so pretekli teden predstavili v avli kranjske občine.

Kranj - Kamenčki v našem okolju je nosila naslov razstava, ki so jo v okviru istoimenskega razvojnega projekta v avli občine pripravili otroci in njihove vzgojiteljice iz vrtca Agata iz Poljan. Predstavili so rezultat večtedenskega dela na terenu v bližini vrtca, s čimer so otrokom v predšolski dobi približali naravo in jih s tem spodbudili k spoštijevanju in odgovornemu odnosu do narave. Zamisel za projekt se jim je porodila, ker z otroki veliko hodijo v naravo, na ta način pa so jo lahko tudi bolj podrobno spoznali. "Otroci so na izletih v naravo zbirali material in ga prinašali v vrtec. Tako smo ustvarili zbirko kamnin in spoznavali razliko med njimi, z njimi smo ustvarjali tudi najrazličnejše izdelke," je pojasnila vodja projekta Jana Kloboves. Delo je potekalo predvsem na terenu, ko so

nabirali kamne ob vodi na prodišču ob Sori ter v gozdnatem predelu od Kovčka in Golave proti Žabji vasi. Otroci so spoznali tudi literaturo na to temo ter izdelali geološko karto in relief tega področja. Nabrani material so uporabili še za ustvarjanje najrazličnejših izdelkov, od ogllic in zapestnic do didaktičnih pripomočkov za igro. Med drugim so spoznali, kaj je fosil, in ga tudi sami izdelali v mavcu ter se naučili razlikovati med apnencem in dolomitom s pomočjo kisline, ki se je na apnencu zapnila. Vse skupaj so povezali s kratko zgodbo o polžku, ki je postal fosil, in jo opremili s svojimi ilustracijami. "Otroci so se na ta način zelo zbligli z naravo in se jo naučili opazovati. Vedno znova so potem tudi sami odkrivali dolocene stvari," je še razložila Jana Kloboves.

M.R., foto: Gorazd Kavčič

Študenti izvolili svoje predstavnike

Volilni inšpektorji in opazovalci ŠOS so ugotovili več kršitev, povezanih s prepovedjo deljenja hrane in nezadostno tajnostjo glasovanja.

Ljubljana - Na tridesetih visokošolskih zavodih Univerze v Ljubljani so pretekli teden izvedli volitve v Studentski zbor ljubljanske študentske organizacije (ŠOU) in v upravne odbore študentskih organizacij visokošolskih zavodov. Študentje so med 266 kandidati izbrali 45 poslancev zборa, pri čemer bo imelo 15 visokošolskih zavodov po enega, prav toliko pa po dva predstavnika v zboru.

Volitev se je udeležila zgorj slaba četrtnina študentov. Predsednica volilne komisije Urška Novel je tako slabu udeležbo pripisala dejstvu, da imajo nekatere novoustanovljene facultete predavanja zgorj ob koncu tedna, volitve pa študentov niso pritegnile tudi na tistih facultetah, kjer so imeli na izbiro zgorj eno listo. Čeprav so bile volitve razpisane v 32 visokošolskih zavodih, pa novomeška visoka šola za upravljanje in poslovan-

je ni imela svojega kandidata, predstavnika facultete za policijske in varnostne vede pa bodo volili v okviru volitev v Studentski parlament študentske organizacije Univerze v Mariboru, ki bodo 5. novembra. Nov Studentski zbor ljubljanske ŠOU se bo na konstitutivni seji sestal predvidoma v začetku prihodnjega meseca, novo vlado pa naj bi oblikovali do sredine novembra. Potez volitev so poleg enajstih volilnih inšpektorjev ŠOU nadzorovali tudi trije opazovalci Študentske organizacije Slovenije (ŠOS). Inšpektorji ŠOU so ugotovili nekaj primerov kršitev v zvezi s prepovedjo razdeljevanja hrane in pijače, na treh facultetah so kandidati delili tudi darila, katerih vrednost je presegala sto tolarjev. Več kršitev so ugotovili tudi opazovalci ŠOS, ki so se nanašale predvsem na agitacijo na voliščih, prepovedano deljenje hrane in pijače ter nezadostno tajnost glasovanja. M.R.

Test: Fiat Punto 1.2 16V Dynamic

Menjal kožo, duše pač ne

Zadnjo generacijo punta so pri Fiatu spravili na cesto natanko ob svoji stoletnici in štiri leta kasneje, ko italijanski avtomobilski proizvajalec doživlja svojo najhujšo finančno krizo, je njihov najbolj množičen štirikolesnik dobil novo obleko. Ob njej tudi nekaj drugih izboljšav in za italijansko mentaliteto skoraj obvezno oznako "nuovo".

★★★/★★★ Zunanost: Če je bil punto pred štirimi leti oblikovno svež in nekako prijetno samosvoj avtomobil, so mu zdaj s kozmetičnimi posegi vzeli obe lastnosti. Povedano z drugimi besedami, zunanja prenova, s katero so puntu nadeli strožji, v germanskem duhu oblikovan nos z režasto masko in večjima žarometoma, na zadek triratne različice pa namestili modificirane kičaste luči, se zdi bolj brca v prazno kot premišljena osvežitev, kakršno avtomobil v tej starostni dobi nedvomno potrebuje.

★★★/★★★ Notranjost: Temeljito potevne pomladitve so Fiatovi oblikovalci skušali dokazovati tudi v notranjosti, zato je zdaj armaturna plošča v dvo-

barvnem tonu, kar povečuje občutek prostornosti in svetlosti potniške kabine. Armaturna plošča je v večjem delu ostala nespremenjena, z dobro berljivimi merilniki in večinoma logično razporejenimi stikali. Plastika je še vedno trda, toda precej bolj moti nenatančna izdelava s površno obdelanimi robovi, medtem ko sedežne prevleke in obloge vrat nakazujejo, da so

tudi pri Fiu lahko temeljiti. Prednja sedeža sta dobro odmerjena in dovolj učinkovito oprijemljiva, voznikov se z višinsko nastavljivo lahko prilagodi tako višjim kot manjšim voznikom. Tudi na zadnjem klopi je upoštevaje skromne zunanje mere sedežne dovolj udobno, kajpak pa je pri triratni različici kljub zadnemu odmiku prednjih sedežev, za dostop do zadnjega dela kabine potrebno nekaj telovadbe. Telovadba se obeta tudi pri odpiranju prtljažnih vrat, ki še vedno nimajo odpiralne kljukе, ampak z golj ključavnico; pod

gonski stroj sodobne zasnove vrtel v nekaterih drugih Fiatovih modelih. Z 80 konjskimi močmi puntu zagotavlja primereno poskočnost, dovolj navora že v srednjem območju vrtlajev in dovolj energije za hitra prehitevanja. Bencinska žeja se giblje v pričakovanih vrednostih, v povprečju pa motor zahteva 8,1 litra bencina na 100 prevoženih kilometrov. Motorni hrup je vsaj v nižjem in srednjem območju vrtlajev na znosni ravni, občutno pa naraste pri priganjanju v vrtljaje blizu prepovedanega polja.

skega mehanizma, pri nekaterih tekmečih pa je to rešeno s prikladnejšo samodejno elektronično. Na cesti se punto obnaša suvereno in podvozje je skupaj z doplačilnim protiblokirnim zavornim sistemom pripravljeno odpustiti tudi kakšno vozniško napako. Minus si ta avtomobil prisluži zaradi neučinkovitih brisalnikov, ki zlasti pri višjih hitrostih niso sposobni učinkovito opraviti svojega dela.

★★★/★★★ Končna ocena: najpomembnejši Fiatov model ima na novo ukrojeno obliko, ni pa se spremenil v svojem bistvu. Zato je oznaka "nuovo" hudo dvoumna, saj se postavlja vprašanje, kaj bodo čez nekaj časa Italijani rekli za od koles do strehe povsem novega naslednika.

Matjaž Gregorič

Legenda:
★★★★★ odlično
★★★★☆ dobro
★★★☆☆ povprečno
★★☆☆☆ zadovoljivo
★★☆☆☆ slabo
/ vmesna ocena

TEHNIČNI PODATKI

vozilo:	kombilimuzina, 3 vrata, 5 sedežev
mere:	d. 3,840, š. 1,660, v. 1,480 m
medosna razdalja:	2,460 m
prostornina prtljažnika:	264 l
teža praznega vozila:	1055 kg
dovoljena skupna teža:	1565 kg
motor:	štirivaljni, bencinski, 16V
gibna prostornina:	1242 ccm
moč:	59 kW/80 KM pri 5000 v/min
navor:	114 Nm pri 4000 v/min
najvišja hitrost:	172 km/h
pospešek od 0 do 100 km/h:	11,4 s
poraba EU norm.:	7,6/5,8/4,8 l/100 km
maloprodajna cena:	2.315.000 SIT
zastopnik:	Avtotriglav, Ljubljana

NA KRATKO

* Audijev zastopnik **Porsche Slovenija** je začel z največjo akcijo za štirikolesni pogon v Audijevih modelih. Od sredine oktobra do konca marca kupcem, ki bi se odločili za pogon quattro, pri tem doplačilu ponujajo 50-odstotni popust, kar pri audiju A4 pomeni okoli 2000, pri A6 pa približno 2200 evrov popusta. O pogonu quattro se bo govorilo tudi v kontaktnih radijskih postajah, v decembru pa bo na Rogli tudi šola varne vožnje s štirikolesnim pogonom. M.G.

njimi je 264-litrski prtljažni prostor, ki je v povprečju tega velikostnega razreda, prav tako njegova obdelava.

★★★★★ Motor: Bencinski štirivaljinik z 1,2 litra gibne prostornine in s 16 ventili v glavi je že puntov star znanec izpred štirih let, še prej se je ta po-

Šminker z novo kozmetiko

Prenovljena Toyota RAV4 nadaljuje poslanstvo začetnika med rekreacijskimi terenci.

Japonska Toyota je bila nedvomno prva avtomobilska tovarna, ki je uspela posrečeno združiti lastnosti teranca in limuzine v enem samem avtomobilu. To se je zgodilo že v kar oddaljnem letu 1989, ko so prvič pokazali prototip RAV4, ga pet let kasneje spravili na ceste in pred tremi leti naredili že drugo generacijo. Zdaj ta doživlja manjšo kozmetično prenovo, ki naj bi pomagala k ohraniti enega najbolj prijubljenih predstavnikov v tem avtomobilskem razredu.

Novosti na zunanjosti so prepoznavne šele po podrobnejšem pregledu, saj so malenkostno modificirani le prednji odbijač, žaromet, masko, zadnje luči, pokrov rezervnega kolesa in aluminijasta platična. Tudi tovarni sami se zdijo bolj pomembne spremembe v notranjosti in še bolj pod karoserijo. RAV4 ima namreč nekaj pomembnih izboljšav podvozja, med njimi dodatne varnostne elemente v obliki elektronskih

pomagal pri zaviranju in proti zdravljavanju gnatih koles, na račun spremenjenih blažilnikov in sedežev pa je višja tudi raven udobja. RAV4 sicer ostaja v podobi tri- ali petvratnega teranca z vsemi že znanimi motorji. Z 1,8-litrskim bencinskim (125 KM) ima avtomobil le prednji pogon, z 2,0-litrskim (150 KM) in sodobnim 2,0-litrskim turbodizelom D-4D pa tudi štirikolesnega. Cene pre-

Matjaž Gregorič

Rabljena vozila

Delovni čas: med tednom: od 7. do 19. ure
sobota: od 8. do 13. ure

Znamka in tip

Znamka in tip	Letnik-barva	Cena V Sit
Laguna GT dynamic 2,2dc k,sv,cz,8air...	2002 grafitna	4.870.000,00
Laguna GT 1.9 dci dynamic k, abs,sv,cz...	2002 srebrna	4.350.000,00
Espace 2,0 16v k,abs,sv,cz,4xair	2000 srebrna	3.780.000,00
Master 2,2 dc k,sv,cz,es	2001 bela	3.590.000,00
BMW 528 k, sv,es,cz...	1998 modra	3.490.000,00
VW Golf 1,4 Basis 3v	2002 bela	2.530.000,00
Golf 1,9tdi kar. k, abs,sv,cz,es...	2000 bela	2.490.000,00
Fiat Marea weekend 2,0 k, sv,es,2air	2001 srebrna	2.320.000,00
Opel Astra 2,0 di kar. k, abs,sv,cz,es,4air	2000 rdeča	2.190.000,00
Ren-Clio 1,2 16v dynamic k,abs,sv...	2002 črna	2.120.000,00
Peugeot 206 k, abs,sv,cz,es,2xair	2001 modra	1.920.000,00
Hyundai Coupe 1,6 k,abs,sv,cz...	1999 met.siva	1.890.000,00

RENAULT

www.alpetour-remont.si

Za vozila z garancijo vam jamčimo:

- ◆ BREZPLAČEN PREIZKUS
- ◆ 82 TOČK KONTROLE NA VOZILU
- ◆ TEHNIČNO KONTROLA VOZILA PO 2000 PREVOŽENIH KILOMETRIH
- ◆ POMOČ NA CESTI, VLEKO ALI POPRAVILO
- ◆ DO 12 MIESENČNO TEHNIČNO GARANCIJO

LEGENDA:
• G. VOZILO Z GARANCIJO
• K. KLIMA
• SV. SERVO VOLAN
• CZ. CENTRALNO ZAKLEPAVANJE
• R. RADNIK
• ES. ELEKTR. DIVIG STEKL
• AIRBAG

- Vse za vaš avto na enem mestu:**
- Prodaja vozil Renault
 - Vzdrževanje in registracija vozil
 - Odkup in prodaja rabljenih vozil
 - Najem vozil
 - Prepis vozil
 - Zavarovanje in registracija vozil
 - Tehnični pregledi osebnih, tovornih in priklopnih vozil

REMONT

D.D. KRAJN

SERVISNO PRODAJNI CENTER KRAJN, LJUBLJANSKA 22

Rabljena vozila: 04/20 15 240, Centrala: 04/20 15 215

SUZUKI

SUZUKI ODAR d.o.o.
Stegne 33, Ljubljana
tel.: 01/58 10 122
www.suzuki-odar.si

AVTOHIŠA ODAR, podružnica LJUBLJANA, Stegne 33,
AVTOHIŠA ODAR-KRAJNC, podružnica MARIBOR, Jadranska 27,
AVTOHIŠA ODAR, podružnica CELJE, Dečkova 43,
AVTOHIŠA ODAR, podružnica SLOVENJ GRADEC, Pohorska 6 b, tel. 02/88 29 525

gotovinski popust
150.000 SIT
oz. le za 1.399.000 SIT

Ker želite, da bi bili tudi v jesenskih in zimskih dneh s svojim BMW-jem varno na cesti, smo za vas med 27.10 in 29.11. 2003 v našem prodajno-servisnem centru pripravili brezplačni preventivni pregled vašega vozila. Podaljšali pa smo tudi delovni čas našega servisnega centra, zato vas pričakujemo vsak delavnik med 7. in 20. uro ter v soboto med 7. in 13. uro. Več informacij dobite na telefonu 01/ 5605 800.

Oglasite se pri nas. Veselimo se srečanja z vami! Avto Aktiv d.o.o., PSC Trzin, Ljubljanska c. 24, 1236 Trzin

MM - STYLE d.o.o.
Za Mošenikom 1, 4290 Tržič

Poleg obutve MM STYLE, ki jo odlikuje predvsem izredna udobnost in prožnost pri hoji, vam bodo v naših trgovinah ponudili tudi atraktivno modno obutev in toplo obutev za prihajajoče hladne dni.

TRGOVINE MM STYLE:

TC DETELJICA, BISTRICA PRI TRŽIČU,
TEL: 04/596-22-63

TRŽIČ, TRG SVOBODE 12,
TEL: 04/596-11-42

GEKON, KIDRIČEVA 7, KOPER,
TEL: 05/627-37-38

PLANET TUŠ, MARIBORSKA 128, CELJE,
TEL: 03/491-10-66

www.mm-style.si

NAGRADE:

1. Vrednostni nakup v višini 15.000 sit (za obutev blagovne znamke MM Style)
2. Vrednostni nakup v višini 10.000 sit (za obutev blagovne znamke MM Style)
3. Vrednostni nakup v višini 5.000 sit (za obutev blagovne znamke MM Style)

Nagrajenci lahko nakup opravite v obeh trgovinah v Tržiču, in sicer v TC Deteljica in na Trgu svobode 12.

Tri nagrade prispeva Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagrado geslo, se stavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpišano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 12. novembra 2003, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v turističnih društvenih Radovljica, Škofja Loka ali Tržič ali pa v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Zoisovi 1.

GORENJSKI GLAS	PRIPRAVA ZA ISKANJE	PEČEN PANIRAN KOS MESA	SPOJINA BENZENA	ARHITEKT MIHEVC	PEVKA IN IGRALKA MINNELLI	RIMSKI PESNIK	BARVILO ZA LASE, KNA												
PROIZVOD			2																
JEDRO, CENTER						23													
LETALSKO GORIVO		11																	
NORD. BOŽANSTVA				OTOK ČAROVNICE KIRKE															
KRAJ ZIVALI				EVROPSKO AZIJSKA DRŽAVA	KRAJ PRI PODCE-TRTKU	ZVEZDA, KI NENADOMA ZAZARI IN UGASNE	ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER												
GLINASTA PIŠČAL	7							DERIVAT, ESKIMI, MASTODON, NIRVANA, TIRZA	ENICA	PRED LETI POPULARNA AM. POP SKUPINA	OČE	BILIARDNA PALICA	STAR IZRAZ ZA DOMOVINO	SNEG ZA SANKE	IGRALKA ZELEZNICK				
SESTAVL: F. KALAN	NOČNO ZABAVIŠČE S KRATKIM TOČKAMI	NOVO-TVORBA HRV. BALE-RINA(A.R.)						LASTNOST ENAKEGA NAŠA PEVKI (ANJA)					3						
KARLI ARHAR			TOČKA NA ARKTIKI			15													
VNETJE ŽRELA IN MANDELJINOV			VELIKA JEZA					EVROPSKA DRŽAVA	20										
KITARI PODOBNO GLASBILLO, BENDŽO	8				TERRORIST BIN LADEN	VELIK PISAN PTIČ LAJANJE						PEVEC LESKOVAR	MESTO V SRBIJI POROK, GARANT	22					
PREDEL, POVRŠINA				6	VZKLJIK NA BIKOBORBI				JUŽNOAM. TOVORNA ZIVAL KONICA										
PODZEMNI HODNIK				ELEKTRIČ-NO PRE-KINJALO	ELEGANTEN ŽENSKI ČEVELJ HRV. PEVEC (GORAN)				17					ZAŠČITNIK	POLET, ZAGON	ČETRTI PLANET			
EVGEN JURIC			UMETNO USNJE						MUČENJE IZ UŽITKA NAPAD			18		13					
OPOROKA			IGRALEC SEVER	16									NAOČNIKI						
GORENJSKI GLAS	NAOKNICA	NAKLADA SLONU PODOBEN IZUMRL SESALEC				21		GRMADA, KOPICA	OLIVER REED	OBER NAJEMNO VOZILO Z VOZNIKOM									
TEKOČA PRLOGA JEDEM					BIVALNO POTOVALNI AVTO	IZRODEK					10	FIZ. ENOTA (LUX)	5						
TROPSKI SADEZ V LUPINI	4						NAŠ NEKD. SMUČAR (JOŽE) ORODJE ZA KOPANJE		1										
OMEJEN, NEUMEN CLOVEK			VKOPAVANJE SLUŠATELJ 1. LETNIKA UNIVERZE	12					ZAJEC										
KLAVDIJ TUTTA		CIRKULACIJA							ERIK TUL										
VELIK PTIČ TEKAČ		IGRALEC NICHOLSON		OBORŽENA TATVINA				RALNA ZEMLJA	DELAVEC, KI Tiska										19
IME MODERATORKE BAŠ		PUČ. PREVRAT	9							1	2	3	4	5	6	7	8		
OSVEŽILNA PIJACA		ANTON ASKERC								9	10	11	12	13	14	15	16		
NEKD. MA-NEKENKA SENČAR		OTOŽEN TONSKI NACIN	14							17	18	19	20	21	22	23	24		

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
od -5 °C do 3 °C	od -4 °C do 8 °C	od 5 °C do 8 °C

Danes bo pretežno jasno, le v ljubljanski kotlini bo precej nizke oblačnosti, ki se bo popoldne razkrojila. Jutri se bo postopno pooblačilo in čez dan bo že možen rahel dež. Pihal bo jugozahodni veter. V četrtek bo oblačno z občasnim dežjem.

Podrto drevje trgalo daljnove

Sneg je letos pohitel. V četrtek ponoči ga je po podatkih kranjskih cestarjev največ zapadlo na Sorici (do 35 centimetrov), do petka dopoldne pa na Vršiču (45 centimetrov).

Kranj - Zgodnji sneg, ki je pred petimi dnevi pobelil Gorenjsko in ostalo Slovenijo (ponenek je padlo tudi do štirideset centimetrov snega), so sicer naši vremenoslovci napovedali, kljub temu pa je marsikoga prehitel in presenetil. To še posebej velja za voznike, ki svoje automobile večinoma še niso preoblekl v zimske pnevmatike.

V petek dopoldne so o tem zgovorno pričale dolge kolone pred vulkanizerskimi servisi; na zamenjavo gum je bilo treba čakati tudi po dve uri. Pri enem večjih

Vulkanizerji so imeli v zadnjih dneh obilico dela... Foto: T. D.

Konopljo posadil, kjer se je dalo

Kranjska Gora - Policisti mejne policije v Kranjski Gori bodo kazensko ovadili 42-letnega K.P. iz Mojstrane, ker sumijo, da se je ukvarjal z vzgojo in prodajo konoplje. Po navedbah policije je osumljeni od maja do oktobra na več mestih v Mojstrani, na Jelovici, Pokljuki in Vršiču neupravičeno posadil večje število sadik konoplje cannabis sativa L, jo nazadnje požel in posušil v svojem stanovanju. V hišni preiskavi so našli več delcev posušene konoplje in triajstek steklenih kozarcev za vlaganje, v katerih je bila konoplja, pripravljena za prodajo. Našli so tudi 43 posajenih sadik. S.S.

LOTO

Rezultati žrebanja 43. kroga igre na srečo

Izzrebane številke:
1, 2, 4, 10, 14, 27, 37
in dodatna 7.

Izzrebana Lotko številka
pa je: 537126

V 44. krogu za sedmico
58.000.000 SIT
dobitek Lotko predvidoma
25.000.000 SIT

prodajalcev pnevmatik v Kranju, ki izvaja tudi menjavo gum, podjetju Boltez, je bila čakalna vrsta dolga že navsezgodaj. "V prejšnjih letih so se vozniki za menjavo gum odločali med 1. in 15. novembrom, ko je bila pri nas tudi največja gneča, tokrat pa kaže, da bo večina to opravila že do 1. novembra. Letos beležimo povečan obisk že od treh dni pred prvim sneženjem. Očitno so vozniki pohiteli zaradi neugodnih vremenskih napovedi," je povedal Iztok Boltez.

Po opažanjih cestarjev je bila v četrtek popoldne, ko je začelo

Na Jeprci: sneg je lomil tudi drevje. - Foto: I.K.

Novorojenčki

V preteklem tednu je bilo v obeh gorenjskih porodnišnicah 27 rojstev, in sicer 18 v Kranju in 9 na Jesenicah.

V kranjski porodnišnici je na svet prijokalo 18 novorojenčkov, od tega 10 deklic in 8 dečkov. Na prvem tehtanju je bila najtežja deklica, ki je tehtala 4.340 gramov, najlažji pa je bil deček s 2.370 grammi.

V jeseniški porodnišnici je prvič na ves glas zajokalo 9 dojenčkov, in sicer 5 deklic in 4 dečki. Kazalec na tehtnici je 3.630 gramov pokazal najtežjemu dečku, 2.830 gramov pa najlažji deklici.

Čestitamo mladoporočencem

V Kranjski Gori sta 18. oktobra 2003 sklenila zakonsko zvezo: Klemen Košir s Planine pod Golico 77 in Tania Oblak z Zgornje Radovne 19.

V Škofji Loki sta se 25. oktobra 2003 poročila Zoran Špik in Jasmina Rojc.

Gorenjski glas vsem mladoporočencem prisrčno čestita in jim s čestitko, prejeto na Matičnem uradu, podarja polletno naročnino časopisa.

klancu, nastajale kolone," je opažal Jože Pirnat, vodja zimske službe v Cestnem podjetju Kranj.

Zaradi nastalih kolon posipavanje cest ni bilo optimalno. "Ker smo naša vozila na ceste poslali direktno z gradbišč, smo nanje namestili vlečne posipalce. Ti pa zagotavljajo optimalen posip pri vožnji s hitrostjo od 30 do 40 kilometrov na uro, toda precej tovornjakov je na žalost obstalo v koloni," je pojasnil Pirnat in dodal, da avtomatske posipalce na tovornjake namestijo še 15. novembra, ko uradno začno izvajati zimsko službo.

Zaradi zapadlega snega je bila na vseh mejnih prehodih z Avstrijo obvezna uporaba zimske opreme. "V nekaterih primerih je bila ta priporočljiva tudi zaradi nespluženih cest na avstrijski strani. Avstriji namreč običajno ob snegu čakajo nekoliko dlje, medtem ko pri nas takoj

zaženejo paniko," je še dejal Pirnat.

Novozapadli moker sneg je veliko preglavic povzročil gasilcem, ki so morali na številnih cestah odstranjevati podrta in nagnjena drevesa, še večje težave pa je povzročil Elektro Gorenjska, ki je imel številne težave pri oskrbi z električno energijo.

"Zaradi drevja je trgalo daljnove na območju Krope, Podnarta, Zapuž, Nove vasi, Ovsiš, Ljubelja, okolice Kranja, Golni-

ka, Bohinjske Bele, Seničnega, Zgornje in Srednje Bele, Predvorja ter Selške in Poljanske doline. Stanje se je spreminjalo iz minute v minutu, vendar pa se sedaj počasi že umirja," je v petek dopoldne povedal Boštjan Vogelnik, vodja distribucijskega centra. Na terenu je okvare stalno odpravljalo pet ekip, dobava električne energije pa je bila povprečno prekinjena po eno uro.

Simon Šubic

GLASOV JEŽ

Čas ozimnic

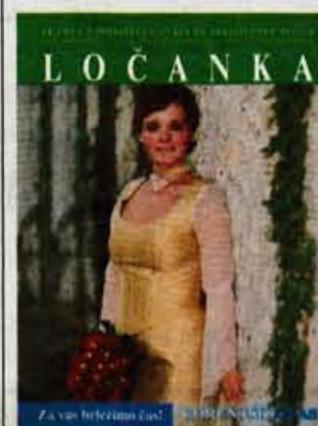
Kranj - Minula nedelja ni bila navaden dan. Mnogi Slovenci so namreč dopoldan preživel v enem od Mercatorjevih centrov in poskušali čim bolj napolniti svoj nakupovalni voziček, saj je najboljši sosed ob svoji 54-letnici vse potrošnike obdaroval z 10-odstotnim popustom za vse, kar je kdo uspel pripeljati na blagajno. Marsikomu se je menda ozimnica poleg nakupa običajnih živil tako povečala za novo obleko ali televizor. Ker pa se prvi človek Mercatorja Zoran Jankovič vedno ravna po načelu živi in dihaj s svojimi potrošniki, je te dni tudi sam nakupoval ozimnico. Izvedeli smo namreč, da si je za ozimnico kupil Živila.

I.K.

Danes izšli

Moja Gorenjska

Brezplačno za naročnike Gorenjskega glasa

GORENJSKA

Ločanka

Brezplačno za občane in občanke občin Škofja Loka, Železniki, Žiri in Gorenja vas - Poljane

RADIO
KRAJ

ČEVIK je kranjcem
V KRATKEK ČS
97'3

97.3 MHz
pogovori v živo
o rečeh, ki so
prepovedane,
nemoralne
ali pa redijo

MAX MODIC

vsek torek ob 16.10
RADIO KRAJ d.o.o., Slovenski trg 1, 4000 KRAJ